

4607
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΥΖΙΚΟΥ (ΤΕΩΣ ΒΕΡΡΟΙΑΣ)

ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ

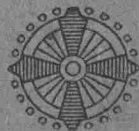
—
ΕΠΙ ΤΗΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ

 ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

25 Νοεμβρίου 1921-24 Ιανουαρίου 1922.

ΜΕΛΕΤΑΙ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

—
1922

4607
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΥΖΙΚΟΥ (ΤΕΩΣ ΒΕΡΡΟΙΑΣ)

ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ

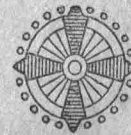
ΕΠΙ ΤΗΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ

 ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

25 Νοεμβρίου 1921-24 'Ιανουαρίου 1922.

ΜΕΛΕΤΑΙ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1922

SISMANOGLIO

A.

Αἱ αἰτιάσεις αἱ διατυπωθεῖσαι κατὰ τοῦ κύ-
ρους τῆς Πατριαρχικῆς ἐκλογῆς ἐνταῦθα καὶ
ἔτι μᾶλλον ἐν Ἀθήναις, αἱ ἐνστάσεις περὶ ἀν-
τικανονικότητος ταύτης ὡς ἐκ τῆς μὴ συμμε-
τοχῆς εἰς αὐτὴν συμπάσης τῆς Ἱεραρχίας καὶ
τῶν ἀντιπροσώπων ἀπασῶν τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ
Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ ὡς ἐκ τῆς ἀντικα-
ταστάσεως τῶν ἀρνηθέντων ὑπηρεσίαν Ἐπιτά-
τέως Συνοδικῶν, οἵτινες, κατὰ τὸ 1919, ἐκ-
διώξαντες τοὺς τότε Συνοδικοὺς ἐγκαθιδρούθη-
σαν ἐν τῇ Ἱ. Συνόδῳ ἐπαναστατικῷ δικαιώ-
ματι καὶ διότι τὸ φρόνημα τῶν διωχθέντων
δὲν συνεφώνει πρὸς τὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ
καθὰ ἀναγράφεται ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτι-
κοῖς, αἱ ἐξενεχθεῖσαι ἀπειλαὶ περὶ ἐνεργειῶν
πρὸς μὴ ἀναγνώρισιν τῆς ἐκλογῆς παρὰ τῶν
λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, περὶ συνε-
λεύσεων τῆς Ἱεραρχίας πρὸς μὴ ἀναγνώρισιν
τοῦ ἐκλεγέντος καὶ ἀνάδειξιν ἐτέρου Πατρι-
άρχου, πάντα ταῦτα μὲ παρώρμησαν νῦν, ὅτε
ὀπωσδήποτε ἢ πρώτη ἔξαψις θὰ ἐξεθύμανεν,
ἢ δὲ ψύχραιμος καὶ νηφάλιος ἐξέτασις τῆς κατα-
στάσεως θὰ ἤρξατο νὰ ἀνακτῇ τὰ δίκαιά της,

ὅπως προβῶ εἰς ἱστορικὴν καὶ στατιστικὴν ἀνασκόπισιν τῶν προηγουμένων πατριαρχικῶν ἐκλογῶν, ἐξ ἧς θὰ καταφανῆ κατὰ πόσον ἢ ἐκλογὴ Μελετίου τοῦ Δ' εἶνε ἀντικανονικὴ καὶ κατὰ πόσον αὕτη προσκρούει πρὸς τὰ κρατήσαντα κατὰ τὴν ἐκλογὴν Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ θέσμια καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν προᾶξιν καὶ παράδοσιν.

* Ἀρχομαι ἀπὸ τῶν ἐγγυτέρω, ἀπὸ τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν. Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τούτων τὰ μέλη τῆς Ἐκλογικῆς Συνελεύσεως εἰσὶ: 1) Τὰ 12 μέλη τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ οἱ τυχόν παρεπιδημοῦντες Μητροπολίται (συνήθως 4-6) μετὰ καὶ τοῦ Μητροπολίτου Ἡρακλείας· 2) Τὰ 8 μέλη τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου· 3) 10 ἀντιπρόσωποι τῶν συντεχνιῶν Κων]πόλεως· 4) 24 πατριαρχικοὶ καὶ κυβερνητικοὶ βαθμοῦχοι καὶ ἀντιπρόσωποι ἐμπόρων, τραπεζιτῶν, ἐπιστημόνων, ἐνοριῶν· 5) 4 ἀντιπρόσωποι Σάμου καὶ παραδουναβείων Ἡγεμονιῶν· 6) 28 ἀντιπρόσωποι ὠρισμένων ἐπαρχιῶν τοῦ Οἴκουμ. Θρόνου, τῶν λοιπῶν 56 ἐπαρχιῶν ἀφειθεισῶν ἄνευ ἀντιπροσώπων, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων 28 ἐπαρχιῶν. εἰς τὰς ὁποίας τὸ πρῶτον τότε ἐχορηγεῖτο δικαίωμα ἀντιπροσωπείας, αἱ 6 (Τυρνόβου, Βόσνης, Λαρίσης, Βιδύνης, Σοφίας, Σκοπείων) ἀπεσπᾶσθησαν ἤδη τοῦ Οἴκουμ. Θρόνου, ὅπως ἐξέλιπον

ἤδη καὶ οἱ τρεῖς ἀντιπρόσωποι τῶν παραδουναβείων Ἡγεμονιῶν. Τὸ ὅλον περὶ τὰ 90 μέλη, ἐξ ὧν 15-18 Μητροπολίται, οἱ δὲ λοιποὶ λευκαί.

Φέρε ἴδωμεν νῦν πόσοι παρέστησαν κατὰ τὰς 13 ἐκλογὰς τὰς λαβούσας χώραν ἀπὸ τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν.

Τῷ 1860 κατὰ τὴν ἐκλογὴν Ἰωακείμ τοῦ Β' ἢ Ἐκλογικὴ Συνέλευσις ἀπηρτίσθη ἐξ 83 μελῶν, ἐξ ὧν 22 Μητροπολίται καὶ 61 λαϊκοί.

Τῷ 1863 κατὰ τὴν ἐκλογὴν Σωφρονίου τοῦ Γ' παρέστησαν 74 μέλη, 18 Μητροπολίται δηλαδὴ καὶ 56 λαϊκοί.

Τῷ 1867 κατὰ τὴν ἐκλογὴν Γρηγορίου τοῦ ΣΤ' ἢ Ἐκλογικὴ Συνέλευσις ἠρίθμησεν 77 μέλη, 17 Μητροπολίτας καὶ 60 λαϊκοὺς.

Τῷ 1871 κατὰ τὴν ἐκλογὴν Ἀνθίμου τοῦ ΣΤ' τὰ μέλη τῆς Συνελεύσεως ἀνῆλθον εἰς 73, 17 Μητροπολίτας καὶ 56 λαϊκοὺς.

Τῷ 1873 κατὰ τὸν ἐκλογὴν Ἰωακείμ τοῦ Β' τὸ β' τὰ μέλη ἦσαν 75, 18 Μητροπολίται καὶ 57 λαϊκοί.

Τῷ 1877 κατὰ τὴν ἐκλογὴν Ἰωακείμ τοῦ Γ' παρῆσαν 16 Μητροπολίται καὶ 60 λαϊκοί, τὸ ὅλον 76.

Τῷ 1884 κατὰ τὴν ἐκλογὴν Ἰωακείμ τοῦ

Δ'. παρευρέθησαν 18 Μητροπολίται καὶ 59 λαϊκοί, τὸ ὅλον 77.

Τῷ 1887 κατὰ τὴν ἐκλογὴν Διονυσίου τοῦ Ε' παρῆσαν 83, δηλ. 17 Μητροπολίται καὶ 66 λαϊκοί.

Τῷ 1891 κατὰ τὴν ἐκλογὴν Νεοφύτου τοῦ Η' παρῆσαν 15 Μητροπολίται καὶ 65 λαϊκοί, τὸ ὅλον 80. Κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἅπαντες οἱ Ἰωακειμικοὶ ἀντιπρόσωποι 24 τὸν ἀριθμὸν, ἡγουμένων τῶν Σουλίδου, Σπαθάρη, Βαγιάννη, Χατζοπούλου, Ἀνθοπούλου, διαμαρτυρηθέντες ἀπεχώρησαν ἐν σώματι, ἀσθενούντων δὲ καὶ 3, ἡ Ἐκλογικὴ Συνέλευσις περιορίσθη ἐν συνόλῳ εἰς 52 μέλη, ἅτινα καὶ διενήργησαν τὴν ἐκλογὴν, χωρὶ οὐδεὶς νὰ προσβάλλῃ τὸ κῦρος ταύτης.

Τῷ 1895 κατὰ τὴν ἐκλογὴν Ἀνθίμου Ζ' τοῦ Τσάτσου, προσῆλθον 85 μέλη, 15 Μητροπολίται καὶ 70 λαϊκοί.

Τῷ 1887 κατὰ τὴν ἐκλογὴν Κωνσταντίνου τοῦ Ε' οἱ ἐκλέκτορες ἦσαν 81, 14 Μητροπολίται καὶ 67 λαϊκοί.

Τῷ 1901 κατὰ τὴν ἐκλογὴν Ἰωακείμ τοῦ Γ'. τὸ β' ἡριθμοῦντο 18 Μητροπολίται καὶ 71 λαϊκοί, ἐν συνόλῳ 89.

Τῷ 1913 κατὰ τὴν ἐκλογὴν Γερμανοῦ τοῦ Ε'. οἱ ἐκλέκτορες ἦσαν 81, 19 Μητροπολίται καὶ 62 λαϊκοί.

Ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ ἐκλογῇ Μελετίου τοῦ Δ'. παρῆσαν 18 Μητροπολίται (οἱ πέντε δι' ἐμπροσώπησεως) καὶ 95 λαϊκοί, ἐν οἷς ἀντιπρόσωποι 25 ἐπαρχιῶν τοῦ Θρόνου, ἦτοι Καισαρείας, Κυζίκου, Νικομηδείας, Νικαίας, Χαλκηδόνος, Δέρκων, Ἀμασείας, Νεοκαισαρείας, Ἰκονίου, Τραπεζοῦντος, Φιλιππουπόλεως, Ρόδου, Ἀγκύρας, Βάρνης, Χαλδίας, Ἀγγιάλου, Δυρραχίου, Δρυϊνουπόλεως, Κορυτσαῶν, Βελεγράδων, Προικοννήσου, Κολωνίας, Καλλιουπόλεως, Ροδοπόλεως, Μετρῶν. Πλεονεκτεῖ λοιπὸν εἰς ἀριθμὸν μελῶν, δὲν ὑστερεῖ ἢ τελευταία Ἐκλογικὴ Συνέλευσις τῶν προηγηθεισῶν. Ἄν δὲ μετεῖχον αὐτῆς καὶ οἱ 7 ἀποσχόντες Συνοδικοί, καθὼς καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες Μητροπολίται Τραπεζοῦντος, Φιλιππουπόλεως καὶ ὁ σχολάζων Μητροπολίτης Πελαγονείας, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπεικῶς πάνυ ἀνεγνωρίσθη δικαίωμα συμμετοχῆς, ἐνῶ ἡ ἐπαρχία του ἀποφάσει καὶ τῶν Ἐπτὰ προσηρτήθη εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Σερβίας, ἐγκαθιδρύσασαν ἐν αὐτῇ Σέρβον ὀρθόδοξον Μητροπολίτην, ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς τελευταίας Συνελεύσεως θὰ ἦτο κατὰ πενήκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἀνώτερος πασῶν τῶν προηγηθεισῶν.

Ἀναφερόμενοι νῦν εἰς τὴν προγενεστέραν τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν ἐποχὴν, τί εὐρί-

σκομεν; Μετὰ μὲν τὴν Ἄλωσιν, τὰς ἐκλογικὰς συνελύσεις τὰς συγκροτουμένας ἐξ Ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν, λογάδων τοῦ Ἔθνους, πρωτομαγιστόρων συντεχνιῶν, ἐμπόρων, ἄνευ ἀντιπροσώπων οὐδεμιᾶς ἐπαρχίας, μὴ ἀριθμούσας οὐδέποτε ἄνω τῶν 60-70 μελῶν ἐπὶ δὲ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς ἐκ τῶν τυχόν εὐρισκομένων ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀρχιερέων καὶ τῶν κληρικῶν ὀφφικιάλων ἐξιουμένων πρὸς συγκλητικούς, τῶν συγκλητικῶν καὶ τινων μεγιστάνων τοῦ Κράτους, 50-60 προσώπων, ἄνευ συμμετοχῆς καὶ πάλιν ἢ ἀποστολῆς ψηφοδεγτίου τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἱεραρχῶν ἢ ἀντιπροσώπων ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως διενεργουμένης συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς 123 Νεαρᾶς τοῦ Ἰουστινιανοῦ ὀριζούσης τάδε: «θεσπίζομεν, ὡς ἂν χρεῖα γένηται ἐπίσκοπον χειροτονηθῆναι, συνιέναι τοὺς κληρικούς καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, ἐν ἧ μέλλει ἐπίσκοπος χειροτονεῖσθαι καὶ προκειμένων τῶν ἱερῶν Εὐαγγελίων, ἐπὶ τρισὶ προσώποις ψηφίσματα ποιεῖν.....» Καὶ τὸ σύμφηφον διὰ γραμμάτων τῶν ἔξω ἀρχιερέων; Οὔτε λέξεις περὶ τούτου οὔτε χρῆσις αὐτοῦ οὐδέποτε ἐγένετο.

Τοιοῦτον τὸ ἔθος, τοιαύτη ἡ πράξις τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ Ἀρχιεπισκόπου

Κωνσταντινοπόλεως καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἢ ἐπὶ 1600 συναπτὰ εἶη τηρηθεῖσα καὶ ἀπαρεγκλίτως ἐφαρμοσθεῖσα, χωρὶς ποτε νὰ προβληθῶσιν αἱ ἐκ τῶν ἱερῶν Κανόνων ἐνστάσεις αἱ προβληθεῖσαι τελευταῖον ὑπὸ τῶν 7 Συνοδικῶν ἐνῶ ἂν ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αὐταί, ἅπασαι συλλήβδην αἱ γενόμεναι πατριαρχικαὶ ἐκλογαὶ θὰ ἦσαν ἀντικανονικαὶ καὶ ἄκυροι, οὐδεὶς δὲ Οἰκουμ. Πατριάρχης ἀπὸ τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμ. Συνόδου ἄχρι σήμερον ὑπῆρξε νομίμως καὶ κανονικῶς ἐκλεγείς.

Ἐπίσης, ἐπειδὴ οἱ ἅγιοι Κυζίκου, Αἴνου, Βιζύης, ἐγὼ, ἅπαντες οἱ Μητροπολίται ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἡ Δ' ἐν Χαλκηδόνι Οἰκουμ. Σύνοδος ὑπήγαγεν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοὺς Μητροπολίτας τῶν Διοικήσεων Θράκης, Πόντου καὶ Μ. Ἀσίας, ἐξελέγημεν ὑπὸ τῆς ἐνδημούσης ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τῶν Ἱεραρχῶν τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου παρόντων ἢ συμψήφων διὰ γραμμάτων, ἔπεται ὅτι ἐπὶ 1500 ἔτη ἤδη οὐδενὸς Μητροπολίτου ἢ ἐκλογῆ ὑπῆρξε νόμιμος καὶ κανονικῆ. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ Ἐπίσκοποι καὶ Μητροπολίται τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς ἐνδημούσης ἐν Ἀθήναις Συνόδου ἄνευ οἰαοδήποτε συμμετοχῆς τῆς ὀλο-

μελείας τῆς Ἱεραρχίας αὐτῆς, ἐπειδὴ δὲ καὶ εἰς ἀπάσας τὰς λοιπὰς Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας συμβαίνει τὸ αὐτὸ, συνάγεται ὅτι ἐκ τῶν 400 Ἱεραρχῶν συμπάσης τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας οὐδὲ εἰς ὑπάρχει νομίμως καὶ κανονικῶς χειροτονημένους καὶ δέον νὰ καθαιρεθῶμεν ἅπαντες ἀνεξαιρέτως.

Ἄλλὰ μὴ ταρασσέσθω οὐδενὸς ἡ καρδιά· ἅπασαι αἱ ἐκλογαὶ, ἄρα καὶ τοῦ Μελετίου Δ' ἐγένοντο ἐγκύρως καὶ κανονικῶς. Αἱ διατάξεις τῶν Ἱ. Κανόνων περὶ συγκλήσεως συμπάσης τῆς Ἱεραρχίας καὶ συμπήφου τῶν ἀπόντων ἀπὸ μακρῶν αἰώνων περιήλθον εἰς ἀχρηστίαν νομιμοποιηθεῖσαν συνφθὰ ταῖς διατάξεσι τῆς ἐπισήμου Βυζαντινῆς νομοθεσίας, τῶν «Βασιλικῶν» θεσπιζούσης «ὥσπερ ἡ θέσις τοῦ νόμου ἢ ἐγγράφος ἐστὶν ἢ ἄγραφος, οὕτω καὶ ἡ ἀναίρεσις αὐτοῦ ἢ δι' ἐγγράφου γίνεται νόμου ἢ δι' ἀγράφου, τούτέστι τῆς ἀχρηστίας» Καὶ μικρὸν κατωτέρω «ἐν τῇ τῶν νόμων ἐρμηνείᾳ τῆς συνηθείας δεῖ προσέχειν τῆς πόλεως καὶ ὅπως ἐπὶ τοῦ ὁμοίου ΔΙΑ ΠΑΝΤΟΣ ἐψηφίσθη» (Βασιλικῶν Ε'. Α.). Τὰς διατάξεις ταύτας τῶν Βασιλικῶν παραθέτει καὶ ὁ Βαλσαμῶν ἐν τῷ Νομοκάνονι (Α', Γ'). Ἐνταῦθα δὲ δὲν ἔχουν καὶ τὴν ἐλαχίστην θέσιν οἱ περὶ συμπήφου Κανόνες τῆς Α' καὶ Ζ' Οἰκοιμ.

Συνόδου, τὰς ὁποίας ἐπεκαλέσθησαν οἱ 7 Συνοδικκοί, καὶ δι' ἄλλον λόγον· καθόσον ἐκεῖνοι μὲν νομοθετοῦσι περὶ τῆς ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας Ἐπισκόπων, ἐνταῦθα δὲ δὲν πρόκειται ποσῶς περὶ τούτου, ἀλλὰ περὶ ἄλλης καθαρῶς διοικητικῆς πράξεως, «περὶ μεταθέσεως ἤδη χειροτονημένου Ἐπισκόπου» ἀπὸ μιᾶς ἐπαρχίας εἰς ἑτέραν τοιαύτην.

Ἄλλ' ὑπάρχει, λέγουσιν, ἡ σύμβασις τῆς Ἀδριανουπόλεως. Περὶ αὐτῆς πολὺς λόγος ἐγένετο, ἀλλ' ἀμφιβάλλω ἂν πολλοὶ γινώσκουσι τί συνέβη· θὰ τὸ εἶπω ἐγὼ διὰ νὰ καταδειχθῇ τὸ ὅλως ἀβάσιμον καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἐνστάσεων. Ἐγγράφῳ ἐπιτακτικῆ ἀξιώσει τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐκλήθησαν οἱ Μητροπολίται εἰς Ἀδριανούπολιν, χορηγηθείσης κατοικίας, τροφῆς καὶ 1500 δραχμῶν ἐκάστῳ· λέγω ἐπιτακτικῆ ἀξιώσει, τοῦ Μητροπολίτου Σμύρνης ὁμολογήσαντος ὅτι κατὰ δηλώσεις τοῦ Ἀρμοστοῦ κ. Στεργιάδου θὰ ὠδηγοῦντο βίᾳ ἐν συνοδείᾳ χωροφυλάκων ὅσοι τῶν Μητροπολιτῶν θὰ ἐτόλμων νὰ παρακούσωσι· τὰ αὐτὰ εἰηλεγράφησεν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ ὁ Καλλιουπόλεως. Συνήλθον λοιπὸν ἐκόντες ἄκοντες εἰς Ἀδριανούπολιν τριάκοντα δύο Μητροπολίται· δὲν ἦσαν δὲ παρόντες 37. Ἐπίσης δὲν ἐξεπροσωποῦντο ὡς χηρεύουσαι 11 Μητρο-

πόλεις, Ἐφέσου, Προύσης, Κρήτης, Σισανίου, Μαρωνείας, Σωζουπόλεως, Ἐλασσῶνος, Προικοννήσου, Βελλᾶς, Κολωνίας, Ἐλευθερουπόλεως. Ἠξίωσαν δὲ οἱ 30 (τῶν Μυριοφύτου καὶ Νευροκοπίου ἀρνηθέντων νὰ ὑπογράψωσι), νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐκλογή Πατριάρχου μέχρι τέλους τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ νὰ συμμετάσχωσι ταύτης πάντες οἱ Μητροπολίται, ὡς καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπαρχιῶν.

Τώρα ἐρωτῶ: ἦτο κανονικὴ καὶ ἔγκυρος ἡ ἐν Ἀδριανουπόλει Συνέλευσις; ἦτο καὶ νόμιμος ἡ ἐξεπροσώπει τὴν ὀλομέλειαν τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Οἴκου. Θρόνου, ἡ τοῦλάχιστον τὴν πλειονοψηφίαν ταύτης; οἱ παραιτηθέντες ἀριθμοὶ μαρτυροῦσιν εὐγλώττως. Ἐπὶ 80 Μητροπολιτῶν τοῦ Οἴκου. Θρόνου παρίσταντο 30, ἀπουσίαζον δὲ ἀγνοοῦντες τὰ γενόμενα 37, ἐν οἷς οἱ τῶν μεγαλειτέρων καὶ ἐπισημοτέρων ἐπαρχιῶν πρὸς τούτοις δὲ καὶ 11 ἕτεροι χηρευουσῶν Μητροπόλεων. Αὕτη εἶνε ἡ ἀπαρτία καὶ ἡ πλειοψηφία τῆς Συνελεύσεως τῆς Ἀδριανουπόλεως. Αὕτη εἶνε ἡ θέλησις τῆς πλειοψηφίας τῆς Ἱεραρχίας. Τριάκοντα παρόντες καὶ ὑπογράφοντες ἐπὶ ὀλικοῦ ἀριθμοῦ ὀγδοήκοντα. Ἐρωτῶ πάντα μὴ κηρύξαντα διαζύγιον πρὸς τὴν λογικὴν καὶ τὴν ἀριθμητικὴν, ἐδικαιοῦντο τριάκοντα Μητροπολίται, ὧν πολλοὶ ἤχθησαν ἐκβιαστικῶς, ἄνευ τῆς γνώμης καὶ συναινέσεως

τῶν πλειοψηφούντων ἀπόντων συναδέλφων τῶν, νὰ λαλῶσιν ἐν ὀνόματι τῆς ὀλομελείας τῆς Ἱεραρχίας, νὰ λαμβάνωσιν ἐν ὀνόματι αὐτῆς ἀποφάσεις, ἐπικαλούμενοι ὅλως ἀνιστορητικῶς τὴν διηγετικὴν πρᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας περὶ συμμετοχῆς συμπάσης τῆς Ἱεραρχίας καὶ ἀντιπροσώπων ἀπασῶν τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Οἴκ. Θρόνου κατὰ τὴν ἐκλογήν Πατριάρχου; Ἐνῶ, καθὰ εἶδομεν, οὐδέποτε ἄλλοτε συνέβη τὸ τοιοῦτον; Ἐπιτρέπονται τοιαῦτα γκάφαί εἰς τοιαύτας Συνελεύσεις; Ὡστε ἀνθρακες ὁ θησαυρὸς τῆς Ἀδριανουπόλεως.

Καὶ ὅμως τὰ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Δύο Διοικητικὰ Σώματα, ἐν πνεύματι ἐπιεικείας καὶ εἰρήνης ἀπεδέχθησαν τὴν ἄποψιν ταύτην τῆς μὴ ἐκπροσωπούσης τὴν πλειοψηφίαν τῆς Ἱεραρχίας Συνελεύσεως τῆς Ἀδριανουπόλεως, ἀνέβαλον τὴν διὰ τὴν 6 Ἰουνίου ὀρισθεῖσαν ἐκλογήν κατὰ τὸ διάστημα τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ τούτων ληξασῶν ἐξέδωκαν τῇ 6 Οκτωβρίου τὴν γνωστὴν Συνοδικὴν Ἐγκύκλιον, συνυπογραφόντων καὶ τῶν 7 Συνοδικῶν, δι' ἧς καθοριζομένης ὀριστικῶς καὶ ἀφεύκτως τῆς ἐκλογῆς, προσεκαλοῦντο νὰ συμμετάσχωσι ταύτης ἅπαντες οἱ Μητροπολίται τοῦ Θρόνου, ὡς καὶ ἀντιπρόσωποι ἀπασῶν τῶν ἐπαρχιῶν τὸ τελευταῖον τοῦτο ὑπὸ τὴν αἵρεσιν τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως, ἂν δηλ. ἀπεδέχετο τοῦτο αὕτη.

Ἄτυχως ἡ τελευταία, βασιθεῖσα, ὡς ἐγνώσθη ἤδη, εἰς τοὺς λελανθασμένους ὑπολογισμοὺς ἐνὸς μόνου νεαροῦ Μητροπολίτου, οὐδέποτε ὑπηρετήσαντος ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἢ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ συνεπῶς ἀγνοοῦντος τέλεον καὶ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα, ἔσπευσε νὰ λάβη τὴν γνωστὴν περὶ ἀποχῆς ἀπόφασιν καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ τοῖς κληρικοῖς καὶ λαϊκοῖς τοῦ Κράτους ταύτην, ἐνῶ εἶνε ἀπολύτως βέβαιον ὅτι ἂν συμμετεῖχον οὗτοι ταύτης, θὰ ἐπεκράτει ἀσφαλέστατα ἡ ἀποψὶς τῆς. Τὸ συμπέρασμα ἀπορρέει ἀφ' ἑαυτοῦ.

Ποῦ λοιπὸν ἔγκειται ἡ ἀντικανονικότης τῆς ἐκλογῆς Μελετίου τοῦ Δ'. ὥστε νὰ γίνηται τόσος θόρυβος καὶ νὰ ἐπισείωνται ἀπειλητικῶς συνελεύσεις τῆς Ἱεραρχίας καὶ μὴ ἀναγνωρίσεις καὶ ἀποκηρύξεις καὶ ἐκλογή νέου Πατριάρχου καὶ σχίσματα; Καὶ ἂν γίνουν ὅλα αὐτὰ τί θὰ προκύψῃ; Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Φώτιος ἀπὸ 12 ἐτῶν δὲν ἀναγνωρίζει τὸν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Δαμιανὸν καὶ δὲν τὸν μνημονεύει. Ἐπαθε τίποτε ἐκ τούτου ὁ Δαμιανός; ἢ ἔχασε τὴν ἔδραν τοῦ Ἰεροσολύμων Πατριάρχου Ἁντιοχείας Γρηγόριον ἐπὶ μακρὰ ἔτη δὲν τὸν ἀνεγνώριζον οἱ λοιποὶ Πατριαρχικοὶ Θρόνοι, προσεξάρχοντος Ἰωακείμ τοῦ Γ'. Ἐξεθρονίσθη διὰ τοῦτο ὁ Γρηγόριος;

Ἄλλὰ λέγουσιν ἡ Ἐκλογικὴ Συνέλευσις τῆς 25 Νοεμβρίου δὲν ἐψήφισεν οὐσιαστικῶς τὸν Μελετίον, ἐψήφισε τὸν Βενιζέλον. Δεδόσθω. Τίς ὁμῶς εὐθύνεται ἐπὶ τούτῳ; Ἐδόθη προσοχὴ καὶ σημασία εἰς μωρὰς ὑποσχέσεις καὶ ἐγένετο ἀσπαστὴ ἢ χειρίστη πολιτικὴ, ἢ πολιτικὴ τῶν ἀπειλῶν, τοῦ ἐκβιασμοῦ, τῆς τρομοκρατίας, ἧτις πολιτικὴ, καθὰ διδάσκει ἢ διδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητος ἱστορία, ἐξερεθίζουσα τὰ πνεύματα ἄγει πάντοτε εἰς τὰ ἀντίθετα τῶν προσδοκωμένων καὶ ἐπιδιωκόμενων ἀποτελέσματα. Ἐνῶ ἂν ἐγίνετο χρῆσις τοῦ χορηγηθέντος τὸ πρῶτον ἤδη δικαιώματος τῆς παρουσίας ἐν τῇ Συνελεύσει ἀπάντων τῶν Μητροπολιτῶν καὶ ἀντιπροσώπων ἀπασῶν τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Θρόνου, τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο ὅλως διάφορον. Καθόσον, ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Ἑλλην, Κράτους θὰ ἤρχοντο 120 λαϊκοὶ ἀντιπρόσωποι καὶ 50 Μητροπολίται, οἵτινες θὰ ἀπειτέλουν ὀγκώδη πλειοψηφίαν ἐν τῇ Συνελεύσει. Καὶ ἂν θεωρηθῶσιν ἔνιοι τῶν Μητροπολιτῶν τούτων ὡς ὑποποίτοι, ἢ πλειοψηφία πάντοτε θὰ ὑφίστατο καὶ αὕτη θὰ κατήρτιζε τὸ τριμελὲς ψηφοδέλιον ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν Τραπεζοῦντος, Κυζίκου, Βιζύης ἢ Αἴνου ἢ Μηθύμνης, ἐξ οὗ ἕνα καταναγκαστικῶς θὰ ἐψήφισον οἱ Μητροπολίται ἐν τῷ Ναῶ. Διατί νὰ μὴ προτιμηθῇ ἢ

ἀσφαλῆς αὕτη ὁδός; διατί νὰ ἀπόσχουν οἱ 7 Συνοδικοὶ καὶ οἱ τρεῖς, Τραπεζοῦντος, Φιλιππουπόλεως καὶ Πελαγονείας ἀντὶ νὰ παραστῶσι, καὶ νὰ ζητήσουν δὲ νὰ ἀναθέσωσιν αὐτοῖς τὴν ψῆφόν των δέκα ἄλλοι ὁμόφρονές των Μητροπολίται, π. χ. Δράμας, Ἰωαννίνων, Μηθύμνης. Δρυϊνουπόλεως, Δυρραχίου, Γρεβενῶν, Κορυτσᾶς, Καστορίας. Χίου κτλ. καὶ ὄντες ἀπόλυτοι κύριοι τῆς ἐκλογῆς ἐν τῷ Ναῶ νὰ ἐκλέξωσι Πατριάρχην τὸν Καισαρείας ἢ Ἀμασειᾶς καὶ οὐχὶ τὸν Μελέτιον; Τίς λοιπὸν εὐθύνεται ἐπὶ τούτῳ;

Τώρα πλέον εἶνε ἀργά. Τὰ γενόμενα οὐκ ἀπογίνονται. Αἱ Αἰσθηματολογίαι καὶ αἱ παραφοραὶ καὶ αἱ ἀκρότητες δὲν ἔχουσι χώραν ἐν τῇ πολιτικῇ, ἣς σταίμίζει καὶ κανονίζει τὰς ἐνεργείας τῆς καὶ πράξεις μόνον κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς ἀτέγκτου πραγματικότητος. Εἶνε καιρὸς νὰ ἀναλογισθῶμεν ὅτι εἴμεθα Ἕλληνες καὶ τί ὑπαγορεύει τὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος. Εἶνε καιρὸς νὰ προρισθῇ ὁ πρὸ 35 ἐτῶν μαθητῆς μου ἐν τῇ Ἱερατικῇ Σχολῇ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνδροῦτσος, οὗτινος πασίγνωστον τὸ ὀρητικὸν καὶ κάπως ἀτάσθαλον τοῦ χαρακτήρος εἰς τὰ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ μαθήματά του, ὑπομιμνησκομένου αὐτῷ ὅτι εἰς τοὺς ἐμμίσθους δημοσίους ὑπαλλήλους ὁ νόμος ἀπαγορεύει τὸ πολιτεύεσθαι.

Ἐκεῖ δύναται νὰ ἀποβῇ χρήσιμος καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἀντὶ νὰ χύνη ἀνευθύνως ἔλαιον ἐπὶ τῆς πυρᾶς καὶ νὰ ὑποδαυλίξῃ σχίσματα καὶ νὰ ὀραματίζηται ἀρτικανονικότητος, ἅτινα πάντα ἡμᾶς μὲν πάντως θὰ ζημιώσωσι, τοὺς δὲ ἐχθροὺς μας θὰ εὐφράνωσι. Δὲν ἀρκεῖ ἡ δυσχερὴς μας θέσις, ἀλλὰ θέλομεν νὰ τὴν καταστήσωμεν ἀπείρως δυσχερεστέραν δι' ἐμφυλίων σπαραγμῶν; Τί γίνεται ἢ νοημοσύνη τῆς φυλῆς μας, ἐφ' ἣ τοσοῦτον ἐγκανχώμεθα; Εἶνε καιρὸς νὰ ἀναλογισθῶμεν ὅτι διὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Μελετίου, τὸν ὁποῖον μέχρις ἐπ' ἐσχάτων προσηγόρευον κανονικὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν καὶ οἱ 7 Συνοδικοὶ, διανοίγεται ἡ ὁδὸς πρὸς διακανόνισιν τῆς δυσχερεστάτης καὶ ἀπελπιστικῆς ἀπὸ κανονικῆς ἀπόψεως θέσεως τοῦ Θεοκλήτου, ὄντινα κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἀνωιάτου Ἐκκληστ. Δικαστηρίου τῷ Δικαστηρίου τῷ 1917 ὁ Ἀνδροῦτσος μοὶ διεζωγράφιζεν ἐν Ἀθήναις ὡς μελάντερον κατὰ τὴν ψυχὴν Αἰθίοπος.

Αὗται εἶνε αἱ ὑπαγορεύσεις τῆς νηφαλιότητος, τῆς λογικῆς καὶ τῆς φιλοπάτριδος ἐξυπηρετήσεως τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων. Τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστὶ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον.

B.

ΟΙ ΕΠΤΑ

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἔφθασεν ἐπὶ τέλους μετὰ μακρὰν δίμηνον ἀναμονὴν εἰς Κ]πολιν, ματαιωθεισῶν πασῶν τῶν ἀπαισίων προβλέψεων καὶ σπερμολογιῶν, καὶ σκευωριῶν καὶ συκοφαντιῶν, γενόμενος δεκτὸς ἐν πρωτοφανεῖ συναγερωῶ καὶ ἐξάλλῳ ἐνθουσιασμῶ ὑπὸ σύμπαντος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος καὶ ἐγκαθιδρύθη πανδήμως καὶ πανηγυρικῶς εἰς τὸν θρόνον τῶν Χρυσοστόμων καὶ Φωτίων καὶ Σχολαρίων. Τὸ ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῆς Ἀλώσεως μέγα Ἐθνικὸν ἡμῶν Κέντρον ἐπανέλαβε τὴν κανονικὴν αὐτοῦ λειτουργίαν. Ἡ Ἐκκλησία Κων]πόλεως ἔχει τὸν Πρωθιεράρχην της. Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ ρίψωμεν ἐν ἀναδρομικὸν βλέμμα εἰς τὰ ὀπίσω, εἰς τὰ δραματισθέντα κατὰ τὸ δίμηνον χρονικὸν τοῦτο διάστημα τόσον ἀπὸ τῆς σκηνῆς ὅσον καὶ ἐν τοῖς παρασκηνίοις, ἀνασύροντες τὸν πέπλον τὸν καλύπτοντα τὴν ἀλήθειαν πρὸς διαφώτισιν τοῦ δημοσίου.

Ἀρχώμεθα δὲ ἀπὸ τῶν Ἑπτὰ διότι

A tout seigneur tout honneur.

Οἱ αὐθαιρέτως εἰσπηδήσαντες ἀπὸ τοῦ 1919 ἐν τῇ Ἰ. Συνόδῳ ἑπτὰ τέως Συνοδικοὶ καὶ παραμείναντες ἐπὶ τριετίαν ἐν αὐτῇ παρὰ τὰς κατηγορηματικὰς Διατάξεις τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν, οἱ μεταβαλόντες τὸν σεμνὸν τῶν Πατριαρχείων περίβολον εἰς στάδιον ἀναρχίας, μπολσεβικισμοῦ καὶ πάσης παρανομίας, εἶχον εὖρει λίαν καλὴν καὶ τερπνὴν τὴν ἐν τῇ Συνόδῳ παρὰμονὴν καὶ ἠννόουν νὰ ἐφαρμόσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τὴν φράσιν τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως «ὧν τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος». Καὶ ναὶ μὲν ἀνέφερον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν ἀνάγκην τῆς Πατριαρχικῆς ἐκλογῆς, ὑποβαλόντες τῷ 1919 καὶ Ὑπόμνημα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν Βενιζέλου περὶ τούτου, ἀνέπτυσσον ἐν ταῖς συνεδριάσεσιν εὐγλώττως τοὺς λόγους δι' οὓς ἡ ἐκλογή ἦτο ἀπαραίτητος προκαλοῦντες τὰς ἐπευφημίας τῶν συναδέλφων των (βλέπε Πρακ. Δύο Σωμ. 22 Ὀκτωβρ. 1921), ὄριζον ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς ἐκλογῆς, ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἦσαν φενάκη διὰ τοὺς ἀφελεῖς. Εἰς τοὺς ἐμπίστους αὐτῶν ἀνεκοίνουν ὅτι ταῦτα πάντα ἦσαν πρὸς τὸ θεαθῆναι καὶ ὅτι ἡ ἐκλογή ἔκειτο πολὺ μακρὰν ἐν τῷ μέλλοντι. «Διατὶ ἐπισπεύδεις τόσον τὴν πατριαρχικὴν ἐκλογὴν ἀδελφὲ, εἶπεν ἡμέραν τινα πρὸς τὸν ἁγ. Ἀγκύρας εἰς τῶν ἑπτὰ· τί θὰ κάμης μετ' αὐτήν; καὶ ἐγὼ μὲν ἔχω ἐπὶ τέ-

λους μίαν φωλεάν εἰς ἣν νὰ καταφύγω, τὴν Σ. σὺ ὅμως ποῦ θὰ μεταβῆς;»

Ὡς φρόνιμοι καὶ προνοητικοὶ ὅμως ἄνθρωποι εἶχον ἐν τῷ μεταξὺ καταστρώσει διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον τὸ δᾶγμα τῆς διανομῆς τῶν λαφύρων, καθορίσαντες λεπτομερῶς ποῖος θὰ ἐξελέγετο Πατριάρχης, ποῖος θὰ ἐλάμβανε τὴν Ἐφεσον, ποῖος τὴν Χαλκηδόνα, ποῖος τοὺς Δέρκους (τοὺς θέλω τοὺς Δέρκους καὶ θὰ τοὺς πάρω, ἐδήλου πρὸς τὸν Μητροπ. Χαλκ. ὁ ἅγ. Αἴ...), ποῖος τὴν Προῦσαν, ποῖος τὴν Κρήτην, ποῖος τὴν Κοζάνην, ποῖος τὴν Προικόννησον εἰς ἣν θὰ προσηρωτῶντο αἱ Προικηπόνησοι ἵνα δύναται ὁ Μητροπολίτης ταύτης νὰ παραμένη ἐν ἀριστοκρατικῷ κέντρῳ, — ὡς ἤρμοζεν εἰς τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν μόρφωσιν τοῦ νέου Πορφυρογεννήτου — ποῖος θὰ ἐπανήρχετο εἰς τὴν Πρωτοσυκελλίαν καὶ οὕτω καθεξῆς. Τὸ δέσμα τῆς ἀρκτου εἶχεν ἐπιμελῶς καὶ ἀκριβοδικαίως κατανεμηθῆ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι συναισθανόμενοι τὴν γενικὴν κατ' αὐτῶν κατακραυγὴν διὰ τὴν αὐθαίρετον κατακράτησιν καὶ ἀσύστολον ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐξουσίας καὶ τὸ ἔδαφος κλονιζόμενον ὑπὸ τοὺς πόδας των, εἶχον ἐξαναγκασθῆ νὰ ἀποδεχθῶσι κατὰ τὸν παρελθόντα Μάϊον τὰς τελεσιγραφικὰς ἀξιώσεις τῆς ἐν Ἀδριανουπόλει Παρασυναγωγῆς τῶν τριάκοντα Μητροπολιτῶν περὶ συμμετοχῆς

συμπάσης τῆς Ἱεραρχίας καὶ ἀντιπροσώπων τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ θρόνου εἰς τὴν ἐκλογὴν ἐν καιαφῶρῳ ἀντιφάσει πρὸς τὸ ἀναφερθὲν Ἐπιτομὴ τῶν τοῦ 1919 πρὸς τὴν Ἑλλην. Κυβέρνησιν — ἐν ᾧ ἐδήλουν ρητῶς ὅτι τὰ Δύο Σώματα ὡς ἔχοντα περιορισμένην δικαιοδοσίαν ἦσαν ὅλως ἀναρμόδια πρὸς τροποποίησιν τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν. — Ἀλλὰ, τρέμοντες τὴν ἐνταῦθα ἐπέλασιν τῶν τριάκοντα Μητροπολιτῶν τῆς Ἀδριανουπόλεως, ἣτις θὰ τοὺς ἐσάρωνεν ὡς κάρφη ἀχύρου ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ περιβόλου, παρεδέχθησαν τροποποίησιν τῶν σχετικῶν περὶ τῆς πατριαρχικῆς ἐκλογῆς Διατάξεων τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν, αὐτοὶ οἱ ἰσχυριζόμενοι ὅτι τὰ Δύο Σώματα δὲν ἐκέκτηντο νομοθετικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἀνατροπὴν τῆς κειμένης νομοθεσίας. Ἀλλὰ, εἶπαμε, ξείπαμε, βέρσσελαμ Ἡ ἀποδοχὴ ὅμως τῶν προτάσεων τῆς Συνελεύσεως τῆς Ἀδριανουπόλεως, πόρρω ἀπέχετο τοῦ νὰ ᾗ εἰλικρινής. Εἶχον ἀποδεχθῆ τὰς προτάσεις μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ τὰς καταστρατηγήσωσι καὶ ὑπεκφύγωσι. Δὲν εἶχον ἄλλως τε, βέλος πολύτιμον ἐν τῇ φαρέτρῳ των, τὴν δεδοκιμασμένην περὶ τὸ μηχανορραφεῖν ἐπιδεξιότητα τοῦ ἡγέτου αὐτῶν, ὅστις μέχρι μὲν τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1920 ἐλημέριαζεν ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῇ Ἑλλην. Ἀρμοστείᾳ — μόνον τὸ στρώμα του δὲν εἶχε μεταφέρει ἐν αὐτῇ — καὶ

ἦγε καὶ ἔφερε τὸν τότε ἀρμοστήν τῆς Κυβερνήσεως Βενιζέλου, μετὰ δὲ τὸν Νοέμβριον δι' ἀποτόμου *volte face* ὁ ἐν λόγῳ εἶχε κατορθώσει μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιδεξιότητος νὰ παραμείνη κύριος τοῦ ἐδάφους καὶ νὰ ἀσκῆ ἐν τῇ Ἀρμοστείᾳ τὴν αὐτὴν ἐπιτροπὴν; Ἦρκεσε πρὸς τοῦτο μία χειρονομία. Μέχρι μὲν τοῦ Νοεμβρίου 1920 οἱ Ἑπτὰ ἦσαν ἐνθερμοὶ Βενιζελικοὶ καὶ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῶν Δύο Σωμάτων τῆς 22 Νοεμβρίου 1920 ἐλάμβανον ὁμοφώνως τὴν ἀκόλουθον ἀπόφασιν:

Συνεδρία τῶν Δύο Σωμάτων τῆς

22 Νοεμβρίου 1920.

« Ἡ Συνέλευσις τῶν Δύο Σωμάτων ἀπεφάσισεν ἵνα τηλεγραφικῶς παρακληθῆ ἡ Α. Μ. ὁ πρῶην Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ὅπως παραιτηθῆ τῶν ἀξιώσεων τοῦ ἐπὶ τοῦ Θρόνου, ἀντίγραφον δὲ τοῦ πρὸς αὐτὸν ἀπευθυνομένου τηλεγραφήματος διαβιβασθῆ διὰ τῆς ἐνταῦθα Ἑπάτης Ἀρμοστείας τῆς Ἑλλάδος τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

Πρὸς τοῦτο ἀναγνωσθὲν ἐγκρίνεται ὁμοφώνως τὸ κολουθὸν τηλεγράφημα:

Αὐτοῦ Μεγαλειότητα Κωνσταντῖνον

Λυκέρνην.

Αἱ τύχαι τοῦ ἡμετέρου Ἔθνους κινδυνεύουσι καὶ πάλιν καθ' ἣν στιγμὴν ἐφαίνεται ἐξησφαλισμένη ἡ πραγματοποιήσις τῶν προαιωνίων αὐτοῦ πόθων τοὺς ὁποίους αἱ φύλακες τῶν λαϊκῶν δικαίων Μεγάλαι Δυνάμεις ἠνύνησαν. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον τὸ ὁποῖον ἐπὶ πέντε αἰῶνας ἐκυριάρχησε καὶ κυριαρχεῖ τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς σκέψεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὸ ὁποῖον κατώρθωσε νὰ διατηρήσῃ αὐτὸν μακρὰν πάσης ἐσωτερικῆς διαρέσεως καὶ νὰ καθοδηγήσῃ πρὸς τὸν ὑπατον σκοπὸν τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ ἐνώσεως ὑπὸ καθεστῶς ἐνηρμοσμένον πρὸς τὰς ὠραιότερας αὐτοῦ δημοκρατικὰς παραδόσεις, προάγεται νὰ ἐκζητήσῃ παρὰ τῆς Ἑμετέρας Μεγαλειότητος, ὅπως ἀποφασίσῃ Αὕτη ὅ,τι ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἐνδείκνυται. Ἐν ὀνόματι τῶν Δύο Ἑπάτων Σωμάτων, τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Μ. Συμβουλίου, συνελθόντων ἐν ἐπισήμῳ συνεδρίῳ, ὁ Τοποτηρητῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀναγκάζεται νὰ δηλώσῃ εἰς τὴν Ἑμετέραν Μεγαλειότητα, ὅτι ἐὰν ὑπῆρξαν Προίγκητες παραιτηθέντες τοῦ στέμματος πρὸς διάσωσιν τῆς ἰδίας αὐτῶν δυ-

ναστείας, τὸ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος καθῆκον ἐπιβάλλει εἰς Ὑμᾶς νὰ ἐγκαταλείψητε τὰς Ὑμετέρας διεκδικήσεις.

Ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου
Προύσης ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Κατὰ Ἰούλιον δὲ τοῦ 1921 ἔγειναν ἐνθερμοὶ βασιλικότατοι καὶ συνῆψαν κρατερᾶς λογομαχίας ἵνα ἀποστείλωσι συγχαρητήριον τηλεγράφημα πρὸς τὸν αὐτὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον. Καὶ τὸ ἀπέστειλαν ἰδιωτικῶς.

Ἄλλαξεν ὁ Μανωλῖδης
κι' ἔβαλλε τὰ ροῦχ' ἄλλοιῶς.

Ἄλλὰ διὰ τοὺς ἑπτὰ αἱ μεταμορφώσεις αὗται, αἱ ἀναξιοπρεπεῖς καὶ ἐξευτελιστικαὶ διὰ πάντα τίμιον ἄνθρωπον, δὲν ἐστοίχιζον τίποτε, ἦσαν ἅπλα τερτίπια, ἅπλα ἐκφάνσεις ὑψηλῆς διπλωματικῆς πολιτικῆς. Ἄν αἴφνης αὔριον ὁ ἄνεμος τῶν ἐγωϊστικῶν βλέψεων τῶν ἔπνεε πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ Κεμάλ, ἂν ὁ κωμικὸς πατριάρχης τούτου σασκίν Εὐθὺμ παπαῶς τῷ Ἠγέτι τῶν ἑπτὰ ὑπέσχετο τὴν Χαλκηδόνα ἢ τὰς Δέρκους, δὲν θὰ ἐδίσταζεν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν οὗτος νὰ μεταμορφωθῇ εἰς φανατικὸν κεμαλικὸν καὶ νὰ γίνῃ τσουβάλι νὰ τὸν πατᾶ ὁ Εὐθὺμ παπαῶς.

Μὲ τὰς ὀπισθοβουλίας ταύτας οἱ ἑπτὰ

ἔλαβον τῇ 5 Ὀκτωβρίου τὴν περὶ πατριαρχικῆς ἐκλογῆς ἀπόφασιν καὶ τῇ ἐπαύριον 6 Ὀκτωβρίου 1920 ὑλέγραψαν καὶ ἐξέδωκαν τὴν γνωστὴν ἐγκύκλιον τῆς Ἱ. Συνόδου ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐδήλουν ὅτι «λόγοι σπουδαῖοι Ἐκκλησιαστικοὶ καὶ Ἐθνικοὶ ἐπιβάλλουσι τὴν ἄμεσον πληρωσὶν τοῦ χηρεύοντος Θρόνου καὶ ἀποφάσει τῶν Δύο τῆς Ἐκκλησίας Σωμάτων ἢ ἐκλογῇ θὰ προχωρήσῃ ὀριστικῶς καὶ θὰ διεξαχῇ ἀφεύκτως» χωρὶς οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν νὰ ποιήσῃται τὸν ἐλάχιστον ὑπαιτιγμὸν περὶ τῆς ἀπαιτουμένης συγκαταθέσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἐκλογὴν. Ταυτοχρόνως ὅμως οἱ αὐτοὶ καὶ οἱ ὁμόφρονές των, εἰσηγοῦντο ἐν Ἀθήναις τὴν ματαίωσιν, τρίτην ταύτην φορὰν, τῆς ἐκλογῆς. Οἱ δὲ ἐν Ἀθήναις, αἰείποτε ἀποδειχθέντες ἀδαεῖς τῆς ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ἔπιπτον θύματα τῆς ἀγνοίας αὐτῶν ταύτης καὶ τῆς ἐπιτηδειότητος τῶν ἑπτὰ. Ὁρμώμενοι ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι ἐξυπηρέτουν τὸν ἀγῶνα τοῦ βασιλικοῦ καθεστῶτος καὶ ὅτι καταπολέμουν τὸν Βενιζελισμόν, ἐνῶ ἐν τῇ πραγματικότητι ἐξηπηρετοῦν μόνον τὰς ἐγωϊστικὰς καὶ ἰδιοτελεῖς βλέψεις τῶν ἑπτὰ καὶ τὴν ὑστερικὴν φιλοδοξίαν τοῦ Τραπεζοῦντος ἐγνοοῦντος καὶ καλὰ καὶ σώνει

νά γίνῃ Πατριάρχης, αἵτινες βλέψεις καὶ φιλοδοξίαι οὐδὲν τὸ κοινὸν εἶχον οὔτε πρὸς τὸ βασιλικὸν καθεστῶς, ἀντέταξαν ἀπροκαλύπτως τὸ *velo* αὐτῶν εἰς τὴν ἐκλογὴν.

Ἡ ἔνστασις τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως κατὰ τῆς ἐκλογῆς συνεζητήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῶν Δύο Σωμάτων τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1921 καθ' ἣν «Ὁ Μητροπολίτης Δαρδανελλίων κηρυσσόμενος ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι λόγοι ἐθνικοὶ καὶ ἐκκλησιαστικοὶ σοβαροὶ ὑπαγορεύουσι τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκλογῆς.

Οἱ κληρικοὶ πρέπει νὰ θέλωμεν καὶ θέλωμεν ὅπως ἡ θέσις τῆς Ἐκκλησίας ἀνασυγκροτηθῇ ὄχι μόνον ἀπὸ ἐσωτερικῆς ὑπάρξεως ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἐξωτερικῆς. Παρουσιάσθησαν ζητήματα σπουδαιότατα, τὰ ὁποῖα ἐκτιμῶμεν βαθύτατα. Ἡ Ἐκκλησία εὐρέθη εἰς θέσιν δυσχερῆ καὶ ὀδυνηρὰν ὅταν ἔβλεπεν ἑαυτὴν μὴ ἔχουσαν τὸ κῦρος νὰ θίξῃ ζητήματα τὰ ὁποῖα ἠ ἐξέχουσα θέσις τῆς τῇ ἀναγνωρίζει. Ὅταν ἡ Ἐκκλησία ἀνασυγκροτηθῇ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πατριάρχην, θὰ ἀντλήσῃ δύναμιν, ἡ ὁποία θὰ προσδώσῃ αὐτῇ τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὴν διαπραγματεύσιν τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων ἰσχύν. Ἄν ἠθέλωμεν νὰ διαπραγματευθῶμεν τὰ ζητήματα ταῦτα

μὴ κῦρος μεμειωμένον καὶ τὴν θέσιν τῆς Ἐκκλησίας θὰ κικτεροίπομεν».

Εἰς τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα ὁ ἁγ. Δαρδανελλίων, ἐπευφημηθεὶς διὰ τὴν ἀγόρευσίν του, θὰ ἠδύνατο νὰ προσθέσῃ καὶ τὰ ἐκ τῆς εἰς τὸ κατακόρυφον ἐξηχθείσης ἐξαρθρώσεως καὶ παραλυσίας τῶν Πατριαρχείων, προσάγων καὶ μερικὰ παραδείγματα οἷον α') Ἐν συνεδριάσει τῶν διακόνων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Συνδέσμου», ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, εἶχεν ἀποτολμηθῆ νὰ ὑποβληθῆ πρὸς συζήτησιν πρότασις περὶ καταργήσεως ἢ οὐ τοῦ ἐπισκοπικοῦ βαθμοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ β') ἐν παρομοίᾳ συνεδριάσει ἐξυβρίσθη δημοσία παρὰ διακόνου Συνοδικὸς Μητροπολίτης, γ') οἱ ἐφημέριοι τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ συνεζήτησαν ἂν ὄφειλον ἢ οὐ ὑπακοὴν εἰς τὸν Τοποτηρητὴν, τὸ δὲ περιοδικὸν τοῦ Συνδέσμου ἐδημοσίευσεν ἐξυβριστικὰ ἄρθρα κατὰ τῶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀποφάσεων Οἴκουμ. Συνόδου, δ') ὁ Τοποτηρητὴς Προύσης Δωροθέος ἔγραφε πρὸς φίλους του ὅτι εἶχεν ἀπογυμνωθῆ τέλος παντὸς κύρους καὶ πάσης ἐξουσίας ἀπομείνας μεγαλοπρεπῆς μονάς. ε') Ἡ Μ. Πρωτοσυγκελλία εἶχε καταστῆ τελείως ἀνεξάρτητος καὶ αὐτόβουλος, ὁ δὲ Τοποτηρητὴς Καισαρείας ἀπεκαλεῖτο ἐνάπιον πάντων ἐν αὐτῇ «παπᾶ Νικόλας». ς') Ἀρχιερεῖς καὶ

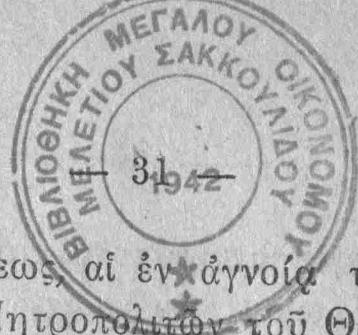
κληρικοί τῶν Πατριαρχείων περιήρχοντο τὸ Φανάριον μὲ κομπὰς ράβδους λιμοκοντόρων ἀνὰ χειρᾶς. ζ') Γραφεῖα λωποδυτικά, ὡς τὸ τῶν «'Αποζημιώσεων» εἶχον ἐγκαθιδρυθῆ παρὰ τῶν ἐν τοῖς Πα]ρχείοις. η') Κλινοστρωμαὶ καὶ ἔπιπλα τῶν Πατριαρχείων ἐξηφανίζοντο θ') Καταχρήσεις χιλιάδων λιρῶν διεπιστοῦντο. ι') «'Αριστόδειπνα πολυτελῆ» ὡς ἐπὶ τῶν εἰκονομάχων Πατριαρχῶν, ἦσαν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. ια') Τὸ τελέφωνον τοῦ Μ. Συμβουλίου 1-9-2-0 μετεκομίσθη εἰς τὸν οἶκον ἐνὸς ἐκ τῶν ἑπτὰ ὅπου καὶ εὑρίσκεται ιβ') Ἄπαντα τὰ Σωματεῖα Κωνσταντινουπόλεως, Ἐφορεῖαι, Συμβούλια, ἐκκλησιαστικαὶ ἐπιτροπαὶ, εἶχον ἀναστατωθῆ διὰ φατριαστικῶν διορισμῶν καὶ παύσεων κτλ.

Αἱ περὶ ἀναστολῆς λοιπὸν προτάσεις τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως ἀπερρίφθησαν καὶ ὁ Μητροπολίτης Κυζίκου ἐπεφορτίσθη νὰ κοινοποιήσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῇ Ἑλλ. Ἀρμοστείᾳ. Μολονότι δὲ αὕτη ἐπέμενε ζητοῦσα τὴν ἀναβολὴν, χαρακτηρίσασα ὡς «ἀστείας» τὰς ἐξηγήσεις τῶν Πατριαρχείων, αἱ προκαταρκτικαὶ διὰ τὴν ἐκλογὴν ἐνέργειαι, συμφωνούντων καὶ τῶν ἑπτὰ ἐξηκολούθησαν. Μόνον δὲ ὅτε τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐκλογῶν Κωνσταντινουπόλεως ὑπεδήλωσαν σαφῶς τὸν

ἀναποδογυρισμὸν τοῦ τέντζερε τῶν ἐλπίδων καὶ σχεδίων τῶν ἑπτὰ, οἱ ἐν Ἀθήναις, παραπλανώμενοι ὑπὸ τούτων καὶ τῶν διαρκῶς μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀθηνῶν ταξιδευόντων ὁμοφρόνων των, προέβησαν εἰς ἥκιστα συνετὰς ἀποφάσεις. Ἄφ' ἐνὸς μὲν ἀπηγόρευσαν βία εἰς τοὺς Μητροπολίτας τῶν Νέων Χωρῶν νὰ ἀποστείλωσι ψηφοδέλτια διὰ τὴν ἐκλογὴν ἢ νὰ μεταβῶσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀνακαλέσαντες τὰ ἐκδοθέντα διαβατήρια καὶ θέντες ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν τοὺς ὑπόπιους ἐπὶ φυγῇ, καθὼς καὶ παρεμποδίσαντες τὴν ἀνάδειξιν λαϊκῶν ἀντιπροσώπων, ἐπιβαλόντες ἅμα τὴν ἀποστολὴν τηλεγραφημάτων Μητροπολιτῶν καὶ Σωματείων ἐξαιτουμένων ταύτοσῶμος τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκλογῆς διὰ νὰ τελέσωσι δῆθεν οἱ Μητροπολίται τὰς ἐπερχομένας ἑορτὰς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ποιμνίου των· ὡς νὰ μὴ εἶχον καιρὸν οἱ Μητροπολίται ἀπὸ τῆς 25 Νοεμβρίου μέχρι τῆς 25 Δεκεμβρίου νὰ μεταβῶσιν οὐχὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας των ἄλλ' εἰς τὴν Ἰαπωνίαν καὶ Αὐστραλίαν, ὡς ἀπέδειξεν ἄλλως τε ἢ ἐν τῇ παρασυναγωγῇ Θεσσαλονίκης παραμονὴ αὐτῶν μέχρι τῆς 22 Δεκεμβρίου.

Ἄφ' ἑτέρου δὲ δὲν ἐδίστασαν οἱ ἐν Ἀθήναις νὰ ἀρνηθῶσιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τὸν χαρακτῆρα ἐθνικοῦ Κέντρου τῶν Ἀλυτρώτων Ἑλ-

λήνων διεκδικούντες αὐτοὶ τὴν ιδιότητα ταύτην ὡς καὶ τὴν ὑπ' αὐτῶν διεύθυνσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Κέντρου «τῶν παλᾶδων ἀποσυρομένων εἰς τὰς ἐκκλησίας των». Ὅτε δὲ κατέστη πλέον καταφανὲς ὅτι ἢ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πλειοψηφία τῶν Δύο Σωμάτων, κατάπληκτος ὑπὸ τῶν ἀξιώσεων τούτων, δὲν ἠγνόει νὰ ἀποδεχθῆ ταύτας καὶ νὰ ὑποχωρήσῃ, πρὸς παράλυσιν τῆς ἐκλογῆς, προσεκλήθησαν οἱ Ἑπτὰ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας των, ἐγένοντο δὲ ἀπόπειραι πρὸς ἐπανάκαμψιν καὶ τῶν παρεπιδημούντων. Καὶ εἰς μὲν τὴν ἐγγράφως γενομένην πρὸς αὐτοὺς πρόσκλησιν ὑπὸ τῆς Ἀρμοστείας οἱ Ἑπτὰ δὲν συνεμορφώθησαν, ἀποδεικνύοντες οὕτω ὅτι αὐτοὶ ἦσαν οἱ ἄγοντες καὶ φέροντες καὶ τοὺς ἐν Ἀθήναις. Εἰς συνδιαλέξεις των μάλιστα πρὸς φίλους δὲν παρέλειψαν νὰ κατειρωνευθῶσι τὴν πρόσκλησιν ταύτην ἣτις θὰ τοὺς ἐστέρει «τὸ ψωμί των καὶ τὸ μέλλον των». Ἐλαβον ὅμως κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐκλογῆς τὴν ἀπόφασιν οἱ Ἑπτὰ, ὃ ἐν τῇ Μονῇ Χάλκης ἐμφωλεύων καὶ ἐκεῖθεν διευθύνων τὰς σκευωρίας Τραπεζοῦντος, ὃ ὑπὸ τῆς μονομαχίας τῆς πατριαρχεύσεως οἰστροηλατούμενος καὶ δύο ἕτεροι ὁμόφρονές των νὰ ἀπόσχωσι τῆς ἐκλογῆς. Καὶ ὁ λόγος; Διότι δὲν ἐτηρήθη ἡ σύμβασις τῆς Ἀδριανουπόλεως. Ὡς ἂν αἱ ἀποφάσεις τῶν τριάκοντα Μητροπολιτῶν τῆς

Ἀδριανουπόλεως, αἱ ἐν ἀγνοίᾳ τῶν λοιπῶν πενήκοντα Μητροπολιτῶν τοῦ Θρόνου ληφθεῖσαι, καὶ τὰς ὁποίας οἱ Ἑπτὰ τρομοκρατηθέντες εἶχον ἐξαναγκασθῆ νὰ ἀποδεχθῶσι, νὰ ἀπετέλουν ἄθρονον τινὰ δογματικὸν Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἄθικτον, ἀναλλοίωτον καὶ μὴ μου ἄπτου· ὡς ἂν αἱ ἀυθαίρετοι ἀξιώσεις τῶν τριάκοντα παρασυναγῶγων, οἵτινες, ἀντιλαμβανόμενοι τὸ ἔκνομον καὶ παρακεκινδυνευμένον τοῦ διαβήματός των εἶχον κηρυχθῆ ἀλληλέγγυοι κατὰ πάσης ἐνδεχομένης ποινῆς ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας δι' ἐνόρκου πρακτικοῦ συνωμοσίας, νὰ ἀπετέλουν νόμον δυνάμενον νὰ καταργήσῃ τὸ νόμιμον τοιοῦτον τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν. Ὡς ἂν ἢ ματαίωσις τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐν Ἀδριανουπόλει Συνελεύσεως ἢ μὴ προελθοῦσα ἐκ τῶν Πηλείων, νὰ ἔδει νὰ ἐκσπάσῃ εἰς βᾶρος τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ματαίωσιν τῆς πατριαρχικῆς ἐκλογῆς, ὑποδουλωμένης οὕτω πλήρως τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς ἐξ Ἀθηνῶν ἢ μᾶλλον δι' Ἀθηνῶν διαβιβαζομένης θελήσεις καὶ ἐπιταγὰς τῶν Ἑπτὰ καὶ Σας. Εἶναι δὲ ἐξηκριβωμένον· ὡς μαθηματικὸν ἀξίωμα, ὅτι ἄνευ τῆς ἐνασκηθείσης βίας πάντες οἱ Μητροπολιταὶ τοῦ Θρόνου καὶ ψηφοδέλτια θὰ ἀπέστελον καὶ αὐτοπροσώπως θὰ προσήρχοντο

εἰς τὴν ἐκλογικὴν συνέλευσιν καθὼς καὶ οἱ λαϊκοὶ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπαρχιῶν.

Καὶ μέχρι μὲν τῆς 22 Νοεμβρίου οἱ Ἑπτὰ ἐξηκολούθησαν συνεργαζόμενοι, ἐν τε τῇ Ἱ. Συνόδῳ καὶ ἐν τοῖς Δυσὶ Σώμασι, μόνον δὲ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τούτων τῆς 22 Νοεμβρ. καὶ ἀφοῦ κατέστησαν γνωστὰ τὰ δυσμενῆ δι' αὐτοὺς ἀποτελέσματα τῶν 50 ἐκλογῶν ἀντιπροσώπων Κων]πόλεως, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Συμβάσεως τῆς Ἀδριανουπόλεως διενεργηθεισῶν, ὁ Μητροπ. Κυζίκου ὑπέβαλεν ἔγγραφον ἐνστασιν κατὰ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς, δι' ἧς, προβάλλων ἐσφαλμένως τοὺς Κανόνας περὶ συμμετοχῆς ἢ συμψήφου τῆς ἰεραρχίας μιᾶς Μητροπόλεως ἐν τῇ ἐκλογῇ χηρεουσῶν ἐπισκοπῶν αὐτῆς, Κανόνας μηδεμίαν σχέσιν ἔχοντας πρὸς τὴν πατριαρχικὴν ἐκλογὴν, ὡς θὰ ἀποδείξω ἐν τοῖς ἐφεξῆς, ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκλογῆς· καὶ τῆς προτάσεώς του μὴ γενομένης ἀποδεκτῆς ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας ἀπεχώρισε μετὰ τῶν ὁμοφρόνων του θεατρικῶς τῆς συνεδριάσεως παρὰ τὰς προτροπὰς καὶ συστάσεις καὶ παρακλήσεις τῶν λοιπῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν συναδέλφων των, λησμονοῦντες τὴν μεγάλην πρακτικὴν ἀλήθειαν ὅτι ἐν τῇ πολιτικῇ ἢ ἀποχώρησις ἰσοδυναμεῖ πρὸς αὐτοκτονίαν· λησμονοῦντες ὅτι διὰ τῆς ἀρνήσεώς των ὑπηρεσίας ἔθετον αὐτοὶ ἑαυτοὺς ἐκ-

τὸς νόμου, καὶ θεωρούμενοι ὡς παραιτηθέντες θὰ ἀντικαθίσταντο· λησμονοῦντες ὅτι αὐτοὶ πρὸ πάντων ὄφειλον νὰ ἀποφύγῃσι τοιοῦτον πριξικόπημα, αὐτοὶ οἱ παρανόμως εἰσπηδήσαντες ἐν τῇ Συνόδῳ ἐπὶ Τοποτηρητείας διὰ τῆς ἐκδιώξεως τῶν νομίμων Συνοδικῶν, «δικαιώματι ἐπαναστατικῶ» καθὰ εἶχε δηλώσει τότε εἰς ἕξ αὐτῶν, αὐτοὶ οἱ παρεδρεύοντες ἐν τῇ Ἱ. Συνόδῳ ἀπὸ τριετίας παρὰ τὰς κατηγορηματικὰς διατάξεις τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν, αὐτοὶ εἰς τοὺς ὁποίους πολλάκις λαϊκοὶ συνάδελφοί των εἶχον ρίψει κατὰ πρόσωπον τὴν μομφὴν ὅτι παρήδρευον παρανόμως καὶ ὅτι ἔδει νὰ ἀντικατασταθῶσιν, ὅπως ἀντικαθίσταντο καὶ τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου ὧν εἶχε λήξει ἡ διετία· λησμονοῦντες ὅτι εἰς τὰ συν-λαματικά πολιτεύματα ἡ μειοψηφία δὲν στασιάζει ἀλλ' ὑποκύπτει εἰς τὴν πλειοψηφίαν καὶ ἔδει νὰ ὑπαταχθῶσιν εἰς αὐτὴν μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅπως ἀναπτύξωσιν ἐνώπιον τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως καὶ ὑποστηρίξωσι τὰ ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐκλογῆς ἐπιχειρήματά των, ὅτε δυνατὸν καὶ νὰ ἔπειθον τὴν ἐκλογικὴν Συνέλευσιν καὶ νὰ ἀνεβάλλετο ἡ ἐκλογὴ.

Ἐνώπιον λοιπὸν τῆς πολιτείας ταύτης τῶν ἑπτὰ ἀποτελούσης ἀπλήν καὶ καθαρὰν ἄρνησιν ὑπηρεσίας καὶ ἀξίωσιν τῆς μειοψηφίας ὅπως

ἐπιβάλη τὰς θελήσεις των εἰς τὴν πλειοψηφίαν, ἣτις ἀξίωσις ἀποτελεῖ, ἐπαναλαμβάνω, ἀνατροπὴν παντὸν συνταγματικοῦ παλιτεύματος, οἷον εἶναι καὶ τὸ τῆς Ἐκκλησίας, κανονικώτατον καὶ ἐπιβεβλημένον ἦτο νὰ πληρωθῶσιν αἱ κενωθείσαι θέσεις Συνοδικῶν ἐκ τῶν παρόντων μελῶν τῆς Συνελεύσεως Μητροπολιτῶν, ἵνα καταστῆ δυνατὸν νὰ προχωρήσῃ ἢ ἐκλογή, τῶν δύο Σωμάτων περιορισθέντων εἰς μόνην τὴν ὑπόδειξιν τίνες τῶν παρόντων Μητροπολιτῶν θὰ ἀντικαθίστων τοὺς ἐπτὰ ὑπῆρχον ἄλλως τε προηγούμενα Συνοδικῶν ἀποχωρησάντων καὶ ἀντικατασταθέντων ἐπὶ συνεδριάσεων τῶν Δύο Σωμάτων. Συνοδικοὶ δὲ ἐπὶ Τοποτηρητείας κληθέντες ὡς τοιοῦτοι ἠδύναντο κάλλιστα νὰ ἀντικατασταθῶσι ἐν συνεδριάσει τῶν Δύο Σωμάτων προεδρευομένη ὑπὸ Τοποτηρητοῦ. Οὕτω δὲ χωρησάσης τῆς ἐκλογῆς ἐν συνελεύσει πολυπληθεστέρᾳ πασῶν τῶν προηγουμένων, ἀνεδείχθη Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης διὰ καταπληκτικῆς πλειονοψηφίας ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Μελέτιος.

Ἄμα περατωθείσης τῆς ἐκλογῆς οἱ ἐπτὰ καὶ Σα ἀπῆλθον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὅπως συνεχίσωσιν ἄλλαχοῦ τὰς στασιαστικὰς πλέον αὐτῶν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐνεργείας. Συνεσκέφθησαν εἰς Ἀθήνας μετὰ Ὑπουργῶν

καὶ πολιτικῶν ἐνδρῶν, ἔσχον ἀκρόασιν παρὰ τῷ βασιλεῖ, ἔδωκαν συνεντεύξεις καὶ ἄρθρα εἰς δημοσιογράφους καὶ ἐφημερίδας διαστρέφοντες ἐννοεῖται τὰ γεγονότα καὶ κατέληξαν εἰς Θεσσαλονίκην, ἐνῶ ὁ Τραπεζοῦντος διηυθύνετο εἰς Λογδίνον ἵνα δυσφημήσῃ ἐκεῖ καὶ συκοφαντήσῃ τὴν ἐκθρέψασαν καὶ προαγαγοῦσαν αὐτὸν Ἐκκλησίαν καὶ προκαλέσῃ τὴν ἀνάμιξιν ξένων εἰς τὰ ἔσωτερικὰ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχεῖον πράγματα, ἐνῶ οἱ ἐπτὰ ἐτηλεγράφησαν εἰς τὸν Οἴκου. Πατριάρχην προσπαθοῦντες νὰ πείσωσιν αὐτὸν νὰ μὴ ἀποδεχθῇ τὴν ἐκλογὴν ὡς λογιζομένην ἄκυρον καὶ ὑπέστησαν παρ' αὐτοῦ τὴν ἀρμόζουσαν ψυχρολουσίαν. Ἐτηλεγράφησαν πρὸς τοὺς Πατριαρχικοὺς Θρόνους καὶ τὰς λοιπὰς Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, καταγγέλοντες τὸ ἀντικανονικὸν τῆς ἐκλογῆς καὶ ὑπέστησαν δευτέραν ψυχρολουσίαν μόνον παρὰ τοῦ Ἀλεξανδρείας λαβόντες μίαν τυπικὴν διπλωματικὴν ἀπάντησιν. Ἐξέδωκαν ἔγγραφον πρὸς τοὺς Μητροπολίτας τοῦ Θρόνου ζητοῦντες παρ' αὐτῶν 1) ἵνα τηλεγραφήσωσιν ὅτι ἐγκρίνουσι τὴν στάσιν των 2) ὅτι ἀναγνωρίζουσιν αὐτοὺς ὡς ἀποτελοῦντας Σύνοδον κανονικὴν 3) ὅτι δὲν ἀναγνωρίζουσι τὸν διορισμὸν τῶν νέων Συνοδικῶν 4) ὅτι ἐξουσιοδοτοῦσι τοὺς ἐπτὰ ὅπως ἐκ συνενοή-

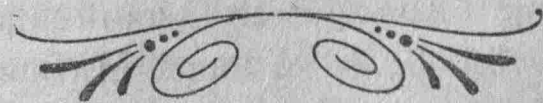
θεως μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἀποκηρύξωσιν ἐξ ὀνόματος τῆς Ἱεραρχίας ὡς ἀντικανονικὴν τὴν ἐκλογὴν τοῦ Μελετίου Μεταξάκη καὶ 5) ὅτι ἐξουσιοδοτοῦσι τοὺς ἑπτὰ ὅπως ὡς Σῶμα διοικοῦν τὴν Ἐκκλησίαν συγκαλέσωσι σύμπασαν τὴν Ἱεραρχίαν, ἵνα ἀποφανθῇ αὕτη τὸ τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς Κανόσι συνάδον.

Ἄλλ' αἱ ἀπαντήσεις τῆς Ἱεραρχίας δὲν ἀπέβησαν ἐπαρκεῖς οὔτε κατὰ τὸν ἀριθμὸν οὔτε κατὰ τὸ περιεχόμενον Ἐχω. ὑπ' ὄψιν μου τὴν ἀπάντησιν τοῦ Μητροπολίτου Σμύρνης ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀπαντᾷ εἰς αὐτοὺς ὅτι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι διὰ τῆς ἐγκυκλίου των τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1920 καθώρισαν ὅτι «λόγοι σπουδαῖοι ἐκκλησιαστικοὶ καὶ ἐθνικοὶ ἐπιβάλλουσι τὴν ἄμεσον πλήρωσιν τοῦ χηρεύοντος Θρόνου καὶ ὅτι ἀποφάσει τῶν Δύο Σωμάτων ἡ ἐκλογὴ θὰ προχωρήσῃ ὀριστικῶς καὶ θὰ διεξαχῇ ἀφεύκτως» ἐντὸς 45 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἐγκυκλίου.

Ρίπτει κατὰ πρόσωπον εἰς αὐτοὺς «ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα εἰλικρινεῖς καὶ νὰ ὁμολογήσωμεν παρρησίᾳ ὅτι ἀπὸ πολλοῦ τὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμῶν σκάφους φέρονται ἀνερμάτιστα καὶ ἀπηδολιούχητα βιαίως ὑπὸ τῆς πνοῆς τῶν ἐκάστοτε συμφεροντολογικῶν καὶ πολιτικῶν καὶ κομματικῶν ἀνέμων ὠθοῦ-

μενα πρὸς τὴν καταστροφὴν καὶ τὸ ναυάγιον καὶ ὅτι «σκοπίμως καὶ οὐχὶ δι' ἀγνοῦς ὑπολογισμοὺς ἐκρατήθη μακρὰν ἡ Ἱεραρχία νῦν δὲ μόνον ἐνεθορμήθησαν αὐτήν». Κακίζει τὴν ἀποχώρησιν των ἐκ τῆς ἐκλογικῆς Συνελεύσεως. Ἀπορρίπτει συλλήβδην πάσας τὰς προτάσεις των τονίζων ὅτι ἰδίᾳ διὰ τῆς ἀναμίξεως τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας τοῦ Καίσαρος εἰς τὰ τοῦ Θεοῦ θὰ ἀνοίξῃ ἔτι περισσότερον ἡ πληγὴ καὶ θὰ καταστῇ στομῶσα, καὶ θὰ ὑποδουλωθῇ τέλεον ἡ Ἐκκλησία εἰς βλέψεις καὶ σκοποὺς πολιτικούς».

Τοιαύτη ἡ ἀπάντησις τοῦ Μητροπολίτου Σμύρνης. Φαίνεται δὲ ὅτι παρομοίας ψυχρολουσίας γραπτῶς ἢ προφορικῶς ὑπέστησαν καὶ παρ' ἄλλων Μητροπολιτῶν, ἐφ' ᾧ καὶ συσκεφθέντες καὶ συνεννοηθέντες μετὰ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας ἀπεφάσισαν τὴν διὰ παντὸς μέσου καὶ ἀδροτάταις δαπάναις ταύτης παρασυναγωγῆσιν τῆς Ἱεραρχίας εἰς Θεσσαλονίκην.

Γ.

Η ΠΑΡΑΣΥΝΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ἡ ἀναγγελία τῆς ἐκλογῆς ὡς Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Μελετίου προκάλεσε τὴν ἔκρηξιν θυέλλης ἐν Ἀθήναις, ἀναρριπιζομένης ὑπὸ τῶν ἐκεῖ σπυρσάντων ἐκ τῶν Ἐπτὰ καὶ τῶν ὁμοφρόνων τῶν ἐπαναλαμβανόντων ἐν συνεντεύξεσι πρὸς Ὑπουργοὺς, πολιτευτὰς, δημοσιογράφους, κληρικούς, πρὸς αὐτὸν τὸν βασιλέα, τὰ πλέον ἀπίθανα τερατολογήματα, ὅτι ἡ ἐκλογή ἐστρέφεται κατὰ τοῦ Κωνσταντίνου οὗτινος τὴν ἐκθρόνισιν θὰ προεκήρυττε προσεχῶς ὁ Μελέτιος, ὅτι ἡ ἐκλογή ἦτο ἀπόρροια ἐναγοῦς σκηνοθεσίας, ἔργον τοῦ ἐκβιασμοῦ καὶ τῆς τρομοκρατήσεως τῶν ἐκλεκτόρων ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Ἀμύνης, — διὰ τοῦ ἐγχειριδίου, ἐφώναζεν ὁ ἐκ τῶν Ἐπτὰ ἀγ. Σ.—ὅτι ὁ Μητροπολίτης Ἀμασείας εἶχε λειποθυμήσει καὶ ἐξαναγκασθῆ ὡς καὶ οἱ λοιποὶ Μητροπολίται νὰ ψηφίσουν φανερὰ καὶ συνεπῶς ὅτι ἡ ἐκλογή ἦτο ἀντικανονικὴ καὶ ἔδει νὰ ἀκυρωθῆ. Ἀποτέλεσμα ὅλης αὐτῆς τῆς δημαγωγίας ἦτο

νὰ κατακρατηθῶσι τὰ ἐπίσημα τηλεγραφήματα τῶν Πατριαρχείων, νὰ τηλεγραφήσωσιν οἱ Ἐπτὰ ὡς πλειοψηφία τῆς Συνόδου πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Μελέτιον παρακαλοῦντες νὰ μὴ ἀποδεχθῆ τὴν ἐκλογήν καὶ ἔλθῃ εἰς Κων]πολιν χάριν τῆς εἰρήνης τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ μεταβῆ εἰς Λονδῖνον ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐντολῆ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὁ γνωστός ἐκεῖ ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων μεταβάσεων τοῦ Μητροπ. Τραπεζοῦντος ἵνα χρησιμοποιήσῃ τὴν ἐκεῖ καλὴν φήμην τοῦ ἐπιδιδόμενος εἰς τὸ μυσαρὸν ἔργον τῆς σκευωρίας καὶ συκοφαντίας κατὰ τοῦ νέου Πατριάρχου καὶ τῶν Πα]χείων παρὰ τοῖς Ἀγγλικοῖς ἐκκλησιαστικοῖς κύκλοις. Ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ὠδηγοῦντο δαπάναις τοῦ ἔλλη. δημοσίου εἰς Θεσσαλονίκην οἱ Ἱεράρχαι τῶν Νέων καὶ τῶν στρατιωτικῶς κατεχομένων χωρῶν πρὸς συγκρότησιν Παρασυναγωγῆς—καθὼς ἐντολῆ καὶ δαπάναις τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως καὶ ἐν παντελεῖ ἀγοία τῶν Πα]χείων εἶχε συγκροτηθῆ ἡ Παρασυναγωγή τῆς Ἀδριανουπόλεως—τοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης ἐκχωρήσαντο, οἰκεία βουλῆ ἢ ἐξ ἀνάγκης διὰ τὰς συνεδριάσεις τὴν Μητρόπολιν του. Καὶ ἔνιοι μὲν τῶν Μητροπολιτῶν, οἷον οἱ ἐν Κ]πόλει εὕρισκόμενοι 17 τοιοῦτοι καθὼς καὶ οἱ Μητροπολίται Νικαίας, Σμύρνης, Σάμου, Φιλαδελφείας

Καλλιουπόλεως, Δυρραχίου, Βελεγράδων, Κυδωνικῶν, Κρήνης, Λέρου, Καρπάθου, Κώου, Ἀνέων, ἐν οἷς ὑπολογιστέους καὶ τοὺς Μητροπολίτου καὶ Ροδοπόλεως, ἐν ὄλφ 31, ἠρνήθησαν διαρρήδην νὰ μεταβῶσιν, ἀναγνωρίζοντες τὴν κανονικότητα τῆς ἐκλογῆς. Ἔτεροι δὲ ἀσθενεῖς ἢ προφασισθέντες ἀσθένειαν ἢ κώλυμα ἀνέθηκαν τὰς ψήφους των εἰς ἑτέρους, οἷον οἱ Μητροπολίται Ἡρακλείας, Νικομηδείας, Τραπεζοῦντος, Μιτυλήνης, Φιλίππουπόλεως, Ξάνθης, Χίου, Ἰμβρου, Πισιδείας, ὁ τελευταῖς ἐκ τῶν Ἐπτὰ δηλώσας μοι ὅτι δὲν μετέβη ἐκεῖ «διότι ἤξευρε μὲ τί παλαβούς εἶχε νὰ κάμῃ». Πόσον δὲ ἐλευθέρως καὶ ἀπαραβιάστως συνήχθησαν μαρτυρεῖ ἐπισήμως τὸ ὑπὸ ἡμερομ. 9 Δεκεμβρίου 1921 ἔγγραφον πρὸς τοὺς Μητροπολίτας Ἰωνίας τοῦ κ. Π. Γουναράκη ἀρχιγραμματέως τῆς Ἀρμοστικῆς Συμύρης ἀνακοινώσαντος αὐτοῖς, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Ἀρμοστοῦ, ἀνυπόγραφον σημεῖωμα τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑλλάδος «ἐπιμένοντος νὰ μεταβῶσιν εἰς Θεσσαλονίκην καὶ ἀπειλοῦντος ἐν ἐναντία περιπτώσει ὅτι θὰ παύσῃ νὰ τοὺς ἀναγνωρίζῃ ὡς Μητροπολίτας καὶ νὰ συνεργάζεται μετ' αὐτῶν ἐν τῇ κατεχομένῃ ὑπὸ τοῦ Ἑλλην. στρατοῦ ζώνῃ». Καὶ ἐξετέλεσαν τὴν ἀπειλήν των ἀρνηθέντες τὴν ὑπὸ τοῦ Γ. Ἐκκλησ. Ταμείου καταβολὴν τῶν ἐπιδομάτων

ὄλων τῶν Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων ὅσοι δὲν ἐδέχθησαν νὰ ἐξευτελισθῶσι μέχρι τοῦ σημείου τοῦ νὰ πωλήσωσι τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτῶν συνείδησιν καὶ ἀξιοπρέπειαν μετατρέπόμενοι εἰς τυφλὰ καὶ ἀσυναίσθητα ἑτεροκίνητα νευρόσπαστα τῆς κυριαρχούσης ἐν Ἀθῆναις παλαιοκομματικῆς πολιτικῆς.

Διὰ τῶν ἐκβιαστικῶν καὶ τρομοκρατικῶν τούτων μέτρων, δι' ἀφειδῶν ὑποσχέσεων εὐνοίας καὶ ἠθικῶν ἀμοιβῶν, πρὸς δὲ δι' ἀδρῶν χρηματικῶν παροχῶν («ἀφοῦ μὲ πληρώνουν» εἶπεν εἰς τῶν πρώτων τῇ τάξει Μητροπολιτῶν ἐνώπιον ἀκροατῶν ἐκθάμβων γενομένων ἐπὶ τῷ ἀκούσματι), ἐπετεύχθη ἢ εἰς Θεσσαλονικὴν συγκέντρωσις 29 Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου.

Ποῖος ἦτο ὁ σκοπὸς τῆς συγκεντρώσεως ταύτης; τί θὰ ἔκαμνεν ἢ νέα Παρασυναγωγή; ἀκούσατε τὸ διάγραμμα τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς. Τὸ ἀντιγράφω ἀπὸ κυβερνητικὴν ἐφημερίδα τῆς Θεσσαλονίκης:

«Ἡ Ἱεραρχία τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου συνήλθεν ἐνταῦθα συγκροτήσασα τὴν δευτέραν αὐτῆς Συνέλευσιν μετὰ τὴν πρώτην τῆς Ἀδριανουπόλεως. Ἀπετελέσθη ἐκ τῆς μεγάλης πλειονότητος τῶν Ἱεραρχῶν συνελθόντων ἐλευθέρως καὶ ἀβιάστως (ἢ?) ἵνα ἀποφασίσωσι περὶ τῆς πατριαρχικῆς ἐκλογῆς. Καὶ ἡ

πρώτη συνεδρίασις ὑπῆρξεν ἀληθῶς ἱστορική. Ἐκήρυξεν ἑαυτὴν ὡς ὑπάτην κανονικὴν Ἀρχὴν, κυρίαρχον, ἀσκοῦσαν πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν. Καὶ εἶνε πραγματικῶς τὸ μόνον κυρίαρχον ἐκκλησιαστικὸν σῶμα τῆς δικαιοδοσίας καὶ ἀρμοδιότητος τοῦ Οἴκουμ. Θρόνου, αὐτὴ ἐλέγχουσα καὶ παρ' οὐδενὸς δυναμένη νὰ ἐλεγχθῆ, αὐτὴ κυροῦσα καὶ ἀναγνωρίζουσα καὶ παρ' οὐδενὸς δυναμένη νὰ κυρωθῆ καὶ ἀναγνωρισθῆ, αὐτὴ ἐκλέγουσα ἢ καθαιροῦσα καὶ παρ' οὐδενὸς δυναμένη νὰ καθαιρεθῆ ἢ διαλυθῆ. Τὸ κῦρος αὐτῆς ἀντιλεῖ ἐκ τῆς νομίμου καὶ κανονικῆς ἐκλογῆς τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν ἱεραρχῶν καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς, ἥτοι τῆς δεδηλωμένης πλειοψηφίας τῆς ὁλότητος αὐτῆς.....»

«Ὡς ὑπάτη ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ εἰς οὐδένα ὑπόκειται περιορισμόν. Ἐδραζομένη ἐπὶ τῆς ἀσαλεύτου καὶ ἀκλονήτου βάσεως τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ μὴ ἐκβαίνουσα τῶν ὁρέων αὐτῶν ἀσκεῖ ἅπαντα τὰ δικαιώματα Συντακτικῆς ἐξουσίας πρὸς οὐδένα ἔχουσα νὰ λογοδοτήσῃ καὶ παρ' οὐδενὸς νὰ ἐλεγχθῆ. Τοῦτο δογματίζει ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἱστορία μακρῶν αἰώνων, τὴν ὁποίαν ἐκύρωσαν θεσμοὶ καὶ προηγούμενα ἀδιαφιλονεικῆτου κύρους.

«Τούτων δεδομένων τὸ ζήτημα τοῦ κανονικοῦ ἢ μὴ τῆς ἐκλογῆς Πατριάρχου, τοῦ ἐπικαίρου ἢ ἀκαίρου τῆς ἐκλογῆς τούτου, τοῦ ἐγκύρου ἢ ἀκύρου οἰασδήποτε συναγωγῆς ἢ παρασυναγωγῆς πρὸς ἐκλογὴν αὐτοῦ εἶναι τῆς ἀπολύτου ἀρμοδιότητος τῆς συνελθούσης Ἱεραρχίας.....

«Πρὸ μιᾶς ὀργιώδους καὶ ἀκολάστου σκηνοθεσίας ἐκλογῆς δῆθεν Πατριάρχου, πρὸ μιᾶς κακοήθους αὐθαιρεσίας ὠρισμένων φυγάδων καὶ ἀνταρτῶν τῆς Κων]πόλεως ζητούντων νὰ μεταβάλωσι τὰ Πατριαρχεῖα εἰς ἄσημον οἶκον καὶ τὸν Οἴκουμ. Πατριάρχην ὡς λησταντάρτην κατασπιλοῦντα καὶ ρυπαίνοντα τὸ ἱερὸν τῶν Παλχείων ἔδαφος πρὸ μιᾶς ἀνατροπῆς παντὸς κανόνος καὶ συγκλονισμοῦ τῶν θεμελίων τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐπτὰ κανονικοὶ Συνοδικοὶ ἀποτελοῦντες τὴν πλειονότητα εἰ μὴ τὴν ὁλότητα σχεδὸν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐξανίστανται, διαμαρτύρονται, ἀποσύρονται τῆς Συνόδου καὶ καλοῦσι τὴν ὅλην Ἱεραρχίαν ἵνα ἀναθέσωσιν εἰς χεῖρας αὐτῆς τὰ τῆς ἐκλογῆς Πατριάρχου.....

«Ἄλλ' ὄχι ἡ συνελθοῦσα Ἱεραρχία ἔχεται στερεῶς τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ κύρους καὶ τοῦ γοήτρου τῆς Ἐκκλησίας..... Οὐδεμίαν θὰ ἀκούσῃ καὶ πρέπει νὰ ἀκούσῃ ὑπουλον καὶ δολερὰν διαμαρτυρίαν διὰ τὴν συγκρότησιν

αὐτῆς. Δὲν ἐκδειμαίνονται οἱ Ἱεράρχαι τοῦ Οἴκου. Θρόνου ἀπὸ θορυβώδεις κραυγὰς καὶ ἀσυναρτήτους διαμαρτυρίας. Ἡ δημοσία γνώμη τῆς ὅλης Ἑλλάδος, τοῦ ὅλου Ἑλληνισμοῦ ἀτενίζει πρὸς αὐτούς (!!!) ὡς ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν ψυχικῶς καὶ πνευματικῆς συγκροτήσεως πλήρους, ἠθικῆς δὲ ἀντιλήψεως ἀκεραίας. Ἐχει δικαίωμα αὕτη ὄχι μόνον νὰ διαμαρτυρηθῆ κατὰ τοῦ ἐκθέσμου τῆς γενομένης ἐκλογῆς δῆθεν Πατριάρχου, ὄχι μόνον νὰ ἀποφανθῆ ἄκυρον τὴν ἐκλογὴν τοῦ πλάνητος Ἀρχιερέως—τοιαύτη ἀρνητικὴ ἐνέργεια τῆς Ἱεραρχίας θὰ ἦτο ἀναξία ἐαυτῆς καὶ τοῦ κύρους της—..... Ἡ Ἱεραρχία ἔχει δικαίωμα καὶ ὀφείλει νὰ προβῆ καὶ εἰς θετικὴν ἐνέργειαν. Ἄν δὲν κρίνῃ εὐθετον τὸν χρόνον λόγῳ τοῦ κρίσιμου τῶν περιστάσεων νὰ προβῆ σήμερον εἰς ἐκλογὴν Πατριάρχου, νὰ ἐπιληφθῆ ὅμως πάσης πρὸς ἐκλογὴν αὐτοῦ προπαρασκευαστικῆς ἐργασίας. Νὰ ὀρίσῃ τόπον καὶ χρόνον, καθ' ὃν συνερχομένη νὰ ἐκλέξῃ τὸν κανονικὸν Πατριάρχην, συγκροτοῦσα ἐν τῷ μεταξὺ τὴν οἰκείαν διοικητικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων τῆς Μ. Ἐκκλησίας.....».

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ συντάκτης τῶν πομπολυγοπαφλασμάτων τούτων καὶ ὄσων ἄλλων

νοστίμων κατ' ἀνάγκην στερῶ τοὺς ἀναγνώστας συντομίας ἔνεκεν, τὰ ὅποια γράφων θὰ ἐγέλα ἐξάπαντος καὶ ὁ ἴδιος ὑπὸ τὸν μύστακά του, πάρα πολὺ μικρὰν ιδέαν θὰ ἔχη σχηματίσει περὶ τῶν πελατῶν του. Διὰ νὰ κόψῃ καὶ νὰ σερβίρῃ εἰς αὐτοὺς τέτοιες παλάβρες, θὰ ἔχει σχηματίσει τὴν πεποίθησιν ὅτι εἶχε νὰ κάμῃ μὲ ἀνθρώπους παθόντας τελείαν ἀποκολοκύνθωσιν νοῦς, ὥστε νὰ ἔχη πέρασι παρ' αὐτοῖς πᾶσα τερθρεία. Ἀξίζει δὲ νὰ ἐπιστήσωμεν ἰδίᾳ τὴν προσοχὴν μας εἰς δύο λαμπραδάμαντας ἀριθμητικῆς καὶ στατιστικῆς *art nouvelle*. 29 Μητροπολίται ἔστω καὶ μέ τινες ἀναθέσεις ψήφων, ἀποτελοῦσι τὴν μεγίστην πλειψηφίαν ἐπὶ ὀλιγοῦ ἀριθμοῦ 80. Καὶ 7 Συνοδικοὶ ἀποτελοῦσι σχεδὸν τὴν ὁλότητα τῆς δωδεκαμελοῦς Συνόδου. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς οἱ. Κανόνας καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν τὰ ὅποια ἀναφέρει καὶ τὰ ὅποια δὲν θὰ εἶδε ποτὲ οὔτε στὸ ξύπνο οὔτε στὸ ὄνειρό του *guarda e passa*. Ἀλλὰ, *les affaires sont les affaires*.

Συνήχθησαν λοιπὸν ἐκόντες ἄκοντες εἰς Θεσσαλονίκην 29 Μητροπολίται ἔχοντες καὶ 9 ἀναθέσεις ψήφων ἀπόντων, (ῶν εἰς ἀπέθανεν ἤδη) παρὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ θέσμια καθ' ἃ μόνον διὰν πρόκειται νὰ συγκροτηθῶσι Σύνοδοι περὶ δογμάτων καὶ περὶ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως ἀνατίθενται αἱ γνώμαι ἢ παρὶ-

στανται ἀντιπρόσωποι τῶν κωλυομένων, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς συνήθεις διοικητικὰς Συνόδους. Ἄλλὰ, ἀρέοι ἀρέοι νὰ φαινόμεθα πολλέοι. Μεταξὺ δὲ τῶν 29 ἐφιγουράριζαν καὶ οἱ Ἑπτὰ κατήγοροι, μάρτυρες καὶ δικασταὶ ἅμα ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν ὑποθέσει. Οἱ βαθεῖς γινώσται «τῶν προηγουμένων ἀδιαφιλονεικῆτου κύρους τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ» δὲν γνωρίζουν ὅτι ὁ Χρυσόστομος διὰ νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν παρὰ τὴν Δρυὶν τῆς Χαλκηδόνος Σύνοδον ἀπῆλθε τετράκις νὰ μὴ μετάσχῃ ταύτης ὁ Ἀλεξανδρείας Θεόφιλος καὶ οἱ λοιποὶ κατήγοροι του τοῦθ' ὅπερ ἐποδοκίμαζει καὶ ὁ Φώτιος καὶ μὴ εἰσακουσθεῖς δὲν προσῆλθεν. Οἱ βαθεῖς γινώσται «τῶν προηγουμένων ἀδιαφιλονεικῆτου κύρους τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ» δὲν γνωρίζουν ὅτι ὁ Μέγας Ἀθανάσιος δὲν προσῆλθεν εἰς τὴν ἐν Τύρῳ Σύνοδον ἀπαιτῶν νὰ μὴ μετάσχῃ ταύτης οἱ κατήγοροί του «φάσκων μὴ δεῖν αὐτὸν ἐπὶ ἀντιδίκων κρίνεσθαι». Οἱ βαθεῖς γινώσται τῶν Ἱ. Κανόνων ἀγνοοῦν ὅτι κατὰ στοιχειώδη νομικὴν ἀρχὴν εἰς οὐδένα οὐδαμοῦ κατήγορον ἐπιτρέπεται νὰ διαδραματίσῃ ἐν τῇ ἰδίᾳ ὑποθέσει πρόσωπον μάρτυρος καὶ ἔτι ὀλιγώτερον δικαστοῦ. Ἐν Θεσσαλονίκῃ δὲ οἱ Ἑπτὰ οὐ μόνον ἐκαθέσθησαν συμπάρεδροι τῶν λοιπῶν τῆς Παραसυναγωγῆς, ἀλλ' εἰς τὸν πρῶτον

αὐτῶν, τὸν Μητροπολίτην Κυζίκου, ἀνετέθη ἡ προεδρεία ὡς ἐχέγγυον τῆς ἀκεραιότητος καὶ ἀμεροληψίας τῶν συζητήσεων!!!

Ἡ Παραसυναγωγή τῆς Θεσσαλονίκης ἅμα συνελθοῦσα ἐδιχάσθη· τὴν μίαν πτέρυγα ἀπέτελεσαν οἱ ριζοσπαστικοί, παρεμφερεῖς πρὸς τοὺς *sans culottes* ὡς ἀπεκλήθησαν οἱ ριζοσπάσται ἐπὶ Γαλλ. ἐπαναστάσεως, εἰς ἣν πτέρυγα ἐτάχθησαν οἱ Ἑπτὰ καὶ Σια, οἱ δρᾶσται τοῦ ἀναθέματος τοῦ 1916, οἱ συλλειτουργήσαντες μετὰ τοῦ καθηρημένου ποτε Ἀθηνῶν καὶ οἱ θαμῶνες τῶν ὑπουργικῶν γραφείων καὶ ἀντιθαλάμων τῶν Ἀθηνῶν· εἰς δὲ τὴν ἑτέραν οἱ μετριοπαθέστεροι, οἱ μὴ τολμήσαντες καὶ νὰ τηρήσωσι τὴν στάσιν τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἰωνίας, τοῦ Καλλιουπόλεως, τοῦ Σάμου, τοῦ Νικαίας κτλ. ἀλλ' ἀναμιμνησκόμενοι τοῦ κατὰ τὴν χειροτονίαν αὐτῶν ὄρκου των τοῦ νὰ προασπίσωσι μέχρις ἐσχάτης αὐτῶν ἀναπνοῆς τὰ δίκαια καὶ προνόμια τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου καὶ μὴ ἐννοοῦντες νὰ δημιουργήσωσι σχίσμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Καὶ ἤρξαντο αἱ ἀντεγκλήσεις. «Ἐπρεπε νὰ μὴ τολμᾶτε νὰ ὁμιλῆτε—ἐφώνησεν εἰς πρὸς τὸν γνωστόν ἀσυνάρτητον ἄγ. Δρυῖν..... σεῖς οἱ δημιουργοὶ τοῦ ἀναθέματος, οἱ κυλίσαντες εἰς τὸν βόρβωρον τὸν ἄσπιλον χιτῶνα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας. «Ἡ ἐκλογή τοῦ Μελετίου ἐλέχθη

κατὰ πρόσωπον πρὸς τὸν Γ. Διοικητὴν Θεσσαλονίκης, εἶναι ἔργον σας· ἠθέλησατε νὰ ὑποδουλώσητε τὰ Πατριαρχεῖα καὶ σὰς ἐκολάφισαν ὅπως σὰς ἔπρεπε· καὶ ἐγὼ ἂν ἤμην ἐκεῖ θὰ συνετασσόμην μετὰ τῶν κολαφισάντων». Καὶ ἐπειδὴ ὁ γνωστὸς ἀκαταλόγιστος ἅγ. Μυρ. ἐπαναλάμβανε μετὰ στόμφου «ὁ ἅγιος πρῶην Κιτίου» εἰς Μητροπολίτης ἀνέκραξεν «ἂν θὰ γραφοῦν εἰς τὰ πρακτικὰ οἱ λόγοι τοῦ Μυριοφ. προσθέσατε καὶ τοὺς ἐμούς: ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ ἐψηφισμένος Οἰκουμεικὸς Πατριάρχης ἡμῶν Μελέτιος»· καὶ ὁ Μυριοφ. ἐφιμώθη. Γνωσθέντος ὅτι θὰ ἐφθάνεν εἰς Θεσσαλονίκην ὁ κ. Ἀνδρουτσος, ἀπητήθη νὰ τηλεγραφηθῆ εἰς Ἀθήνας νὰ μὴ ἐπιτραπῆ ἢ ἄφιξις τοῦ «ρουπαροῦ αὐτοῦ μισκίνη»· καὶ δὲν ἐλειτράπη. Ταυτοχρόνως ὅμως εἰς ἐκ τῶν «ριζοσπαστικῶν» ἐπληροφόρει τὴν Συνέλευσιν, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πατριάρχου ὀπισθεν τῆς ἔδρας ἐκάστου Μητροπολίτου παρίστατο εἰς ἀξιωματικὸς τῆς Ἀμύνης μὲ τὸ περίστροφον ἀνὰ χεῖρας ἐκβιάζων αὐτοὺς νὰ ψηφίσωσι τὸν Μελέτιον. Ὁ αὐτὸς δὲ ἐν δημοσιεύσει του ἀναγράφει πλειστάκις ὅτι οἱ ἐν τῇ Παρασυναγωγῇ τῆς Θεσσαλονίκης 29 Ἱεράρχαι μετὰ τῶν ἐκπροσωποῦμένων 9 ἀπόντων, ἐν ὄλφ 38, ἀπετέλουν τὰ 4]5 τῆς ὅλης Ἱεραρχίας τοῦ Οἴκουμ. Θρόνου, ἀριθμούσης 69 μέλη

ζῶντα. Τὸ 38 ἀποτελεῖ τὰ 4]5 τοῦ 69. Μάθετε Ρωμηοὶ τὴν νέαν ἀριθμητικὴν. Παραγκωνισθείσης λοιπὸν τῆς ἐκλογῆς Τοποτηρητοῦ, ὄρισμοῦ τῆς ἔδρας αὐτοῦ, διοικητικῆς ἐπιτροπῆς διοικούσης τὴν Ἐκκλησίαν κτλ. ἀπεφασίσθη μετὰ ἐξ συνεδριάσεις νὰ ἀποσταλῆ εἰς Κων]πολιν ἐπιτροπὴ ἣτις νὰ κοινολογήσῃ μετὰ τῶν ἐκεῖ Ἀρχιερέων πρὸς εἰρήνευσιν τῆς Ἐκκλησίας. Ποῖοι ὅμως θὰ μετέβαινον; νέα σύγχυσις. Οἱ πάντες αἰσχυρόμενοι καὶ φοβούμενοι τὴν Κων]πολιν, ἀλέφευγον τὴν ἐντολήν. «Ναυαγοῦμεν λοιπὸν ἐν τῷ λιμένι» ἀνέκραξεν ὁ ἅγ. Διδυμ., ὁ δὲ ἅγ. Νικ. ἔφερε πρότασιν διαλύσεως τῆς Συνελεύσεως. Οὕτω μὲ τὰ πολλὰ κατωρθώθη νὰ πεισθῶσιν οἱ ἅγ. Ἰωαννίνων καὶ Κασσανδρείας—τοῦ ἅγ. Ἀδρ. ἀρνηθέντος κατηγορηματικῶς νὰ συμμετάσχη τῆς Ἐπιτροπῆς ἔνεκα τῆς ἐπιδειχθείσης ὑπὸ τοῦ ἅγ. Ι. παλιμβουλίας καὶ ἀστασίας ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ τῆς Παρασυναγωγῆς τῆς Ἀδριανουπόλεως— νὰ ἀναλάβωσι τὴν ἐντολήν, πειθαναγκάσαντες καὶ τοὺς Ἐπτά νὰ τοὺς παρακολουθήσωσι, παρὰ τὰς ἀρνήσεις των, διότι ἐλέχθη αὐτοῖς ὅτι ἦσαν ὑπεύθυνοι ἐπὶ τῇ καταστάσει. Καὶ τοιουτοτρόπως διελύθη «ἡ ὑπάτη συντακτικὴ κανονικὴ Ἀρχὴ τοῦ Οἴκουμ. Θρόνου ἢ τοὺς πάντας ἐλέγχουσα καὶ παρ' οὐδενὸς δυναμένη νὰ ἐλεγχθῆ, ἢ τὰ πάντα κυροῦσα

καὶ ἀναγνωρίζουσα καὶ παρ' οὐδενὸς δυναμένη
 νὰ κυρωθῆ καὶ ἀναγνωρισθῆ, ἢ ἐκλέγουσα ἢ
 καθαιροῦσα καὶ παρ' οὐδενὸς δυναμένη νὰ
 καθαιρεθῆ ἢ διαλυθῆ, ἢ πρὸς οὐδένα ἔχουσα
 νὰ λογοδοτήσῃ καὶ παρ' οὐδενὸς νὰ ἐλεγχθῆ». Καὶ ἀναμιμνήσκειται τις ἄκων τῶν λόγων τοῦ
 Ὑπομνήματος τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου Ἀλε-
 ξίου τοῦ Στουδίτου «ἐκλειπόντων γὰρ τῶν
 ἀμέμπτως πολιτευομένων ἐπλήθυναν οἱ ἀρο-
 τριῶντες τὰ ἄτοπα, κατὰ τὸν Ἰώβ: Παρεισε-
 φθάρη τῷ βίῳ πᾶσα φαυλότης τανῦν, καὶ
 τολμᾶται ἀνέδην τὰ ἄσεμνα· ἢ δὲ σκηνὴ καὶ
 τὸ προσωπεῖον ὡς τίμιον λογίζεται ἐπιτήδευμα
 καὶ ἐπαινετόν». Μηροπολιταὶ ὅμως τῆς Παρα-
 συναγωγῆς ἔσπευσαν νὰ γράψωσι πρὸς τὸν
 Οἴκου. Πατριάρχην ὑποβάλλοντες αὐτῷ τὰ
 συγχαρητήρια, τὰ σέβη καὶ τὴν ἀφοσίωσίν των,
 ἐνῶ ἕτερος ἔγραφεν ὅτι δὲν ἤρχετο εἰς Κ]πολιν
 ὅσον καὶ ἂν τὸν ἐξεβίαζαν, λέγεται δὲ ὅτ καὶ
 ἕτερος ἐπιφανῆς αὐτὸς ἐτηλεγράφησεν εἰς
 τοὺς Ἐπτὰ ὅτι δὲν ἐσκόπει νὰ ἔλθῃ εἰς Κων]
 πολιν, ἐνῶ εἰς δύο ἐτέρους Μητροπ. ἀπηγο-
 ρεύετο ὑπὸ τοῦ Γ. Διοικητοῦ νὰ ἀλληλογρα-
 φῶσι μὲ τὴν Κων]πολιν, διότι ἐθεωροῦντο
 ὑποπτοί. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἀγία καὶ Ἱερὰ
 Σύνοδος εἶχε διατάξει τὴν διάλυσιν τῆς Παρα-
 συναγωγῆς, ἀποφασίσασα ἅμα ὅπως εἰς οὐδε-
 μίαν συζήτησιν ἢ κοινολογίαν ἢ ἐπαφὴν ἔλθῃ

μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς παρασυναγωγῆς,
 μηδὲ ἐπιτραπῆ αὐτοῖς ἢ εἰς τὸν περίβολον
 τῶν Παλαιοῦν εἴσοδος. Οἱ ἐπανακάμψαντες
 ἅμα Ἐπτὰ προέβαινον εἰς ἀστείας πρὸς τὸν
 τύπον δηλώσεις. Ἄπασα ἡ Ἱεραρχία θὰ ἤρ-
 χετο ἐνταῦθα μετὰ τὰς 20 Ἰανουαρίου μετὰ
 καὶ λαϊκῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐπαρχιῶν· θὰ
 συνήρχοντο εἰς Συνέλευσιν ἐν τοῖς κελλίοις
 τῆς ἐκκλησίας Παναγίας Καφατιανῆς Γαλατᾶ,
 ἢ ἐν τῇ Μονῇ Κουδουνᾶ τῆς Πριγκήπου,
 ἐξαρτήματος τῆς ἐν Πελοποννήσῳ Μονῆς Μ.
 Σηλαίου διὰ νὰ εὐρίσκωνται ἐπὶ ἐλληνικοῦ
 ἐδάφους. (Ἡ Μονὴ Κουδουνᾶ διαθέτει καὶ
 ἀριθμὸν τινα κελλίων ἐφωδιασμένων μετ' ἀ-
 λύσεων διὰ τοὺς φρενοβλαβεῖς). Ἦσαν ἀπό-
 λυτοι κύριοι τῆς καταστάσεως ἀφοῦ ἦσαν 40,
 50, οἱ δὲ ἐναντίοι 28 ἢ 18. Τὸν ἕτερον παράγοντα
 τῆς ἐκλογῆς τὸν ὀρθόδοξον λαὸν, τὸν ἀποτε-
 λοῦντα κατὰ νόμον διὰ τῶν ἀντιπροσώπων του
 τὰ 4]5 τῆς ἐκλογικῆς Συνελεύσεως δὲν τὸν
 ἐλογάζιαζαν διόλου· ἦτο *quastité negligeeable*.
 Τὸ Πατριαρχεῖον ἦτο ἡ φυσικὴ των ἕδρα· θὰ
 μετέβαινον λοιπὸν νὰ συνεδριάσωσιν ἐν αὐτῷ
 καὶ θὰ μετήρχοντο βίαν κατὰ πάσης τυχὸν
 ἀντιστάσεως. Ἐλησμόνουν ταῦτα φθεγγόμενοι
 ὅτι μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν Πατριαρχείων παρ-
 ενεβάλλετο ἐπταπλοῦν χαλύβδινον τεῖχος, τὸ
 ὀρθόδοξον ἐλληνικὸν πλήρωμα, κατὰ τοῦ ὀ-

ποίου συγκρουόμενοι οἱ Ἑπτὰ καὶ Σα θὰ συν-
ετρίβοντο ὡς σκευὴ κεραμέως.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἀφίκετο καὶ ἐγκαίτιδρῦθη
καὶ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. Παρῆλθε καὶ
ὁ Ἰανουάριος καὶ αἱ Ἀπόκρεω καὶ ἡ «ὑπάτη
κανονικὴ Ἀρχὴ τῆς Ἐκκλησίας» ἥτις θὰ ἤρ-
χετο εἰς Κων]πολιν ἀμέσως μετὰ τὰς ἑορτὰς
τοῦ Δωδεκαημέρου ἐξηκολούθησε λάμπουσα
διὰ τῆς ἀπουσίας της. Ἡ μόνη κατὰ τὸ διά-
στημα τοῦτο ἐνέργεια ἦτο α') νὰ σταλῇ ὁ
σχολάζων Μητροπολίτης Πελαγονείας ἵνα
πέισῃ τοὺς ἀρχιερεῖς τῆς Ἰωνίας νὰ ἀπκηρύ-
ξωσι τὸν Πατριάρχην καὶ νὰ παύσωσι τὸ μνη-
μόσυνόν του περὶ οὗ καὶ διαταγὴ διεβιβάσθη
αὐτοῖς ἐξ Ἀθηνῶν κατὰ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμ-
βρίου, καθὼς καὶ ἕτερα νὰ μὴ δεχθῶσιν οἱ
Μητροπολίται τοῦ Θρόνου τὰ Γράμματα τοῦ
Πατριάρχου· β') νὰ σταλῇ εἰς προπαγανδικὴν
ἐνέργειαν παρὰ τοῖς λοιποῖς Πατριαρχικοῖς
Θρόνοις ὁ γνωστὸς καθηγητὴς κ. Καρολίδης,
ὅστις ὁμως ἐξεδιώχθη ἐκ Βηρυττοῦ, ὅπου κατὰ
πρῶτον μετέβη καὶ ἐπανεκάμψε κατησχυμμέ-
νος· γ') ἢ παρὰ τῷ κ. Στεργιάδῃ προπαγανδικὴ
ἐνέργεια κατὰ τοῦ Πατριάρχου τοῦ Τραπε-
ζοῦντος, ἐκδιωχθέντος καθὰ ἀνέγραψαν αἱ
ἐφημερίδες· δ') τῷ παρὰ τῷ Πρωθιεράρχῃ
Ρουμανίας κατὰ τοῦ Πατριάρχου διάβημα
τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλά-

δος, ἀποτυχὸν οἰκτρῶς· ε') τὰ ἐπιστραφέντα
πατριαρχικὰ Γράμματα παρὰ τῶν Ἑπτὰ καὶ
τὰ ὑβρεολόγια τοῦ Ἀθηναϊκοῦ τύπου. Εἰς
ταῦτα δεόν νὰ προστεθῇ καὶ ἡ πρὸς τὰ μέλη
τῆς Ἱ. Συνόδου ἐπιστολὴ τῆς «κανονικῆς
πλειοψηφίας τῆς Συνόδου» καὶ τῆς διμελοῦς
Ἐπιτροπῆς (Ἰωαννίνων καὶ Κασσανδρείας)
τῆς Παρασυναγωγῆς Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἐπι-
στολῆς, ἀντιτάσσοντες οἱ ὑπογράφοντες τὴν
ἱερότητα!!! καὶ χριστιανικότητα στάσιν ταύτης
πρὸς τὰς ἀντικανονικὰς καὶ ἐκνόμους ἀποφά-
σεις τῶν Πατριαρχείων (τὰς μητροπολιτικὰς
μεταθέσεις) διαμαρτύρονται καὶ ἀπειλοῦσιν ὅτι
τὰ μέλη τῆς Συνόδου θὰ δώσωσι λόγον ἐνώ-
πιον τῆς λίαν προσεχῶς συνερχομένης Συνε-
λεύσεως τῆς Ἱεραρχίας. Εἶδομεν δὲ ποία ἦτο
ἡ χριστιανικωτάτη ἀπόφασις τῆς Παρασυνα-
γωγῆς τῆς Θεσσαλονίκης 1) νὰ δημιουργήσῃ
Σχίσμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀνακηρύττουσα ἐ-
αυτὴν ὡς ὑπάτην κανονικὴν ἐκκλησιαστικὴν
Ἀρχήν· 2) νὰ ἀνακηρύξῃ ἀντικανονικὴν καὶ
ἄκυρον τὴν ἐκλογὴν τοῦ Πατριάρχου καὶ νὰ
ἀποφασίσῃ νὰ προβῇ εἰς νέαν ἐκλογὴν· (3 νὰ
τηλεγραφήσῃ εἰς τὸν Μητροπολίτην Μελέ-
τιον νὰ μὴ ἔλθῃ διότι δὲν ἀναγνωρίζονται τὰ
γενόμενα τὴν 25 Νοεμβρίου· 4) νὰ ἐκλέξουν
διμελῆ Ἐπιτροπὴν ἥτις μεταβαίνουσα εἰς
Κων]πολιν νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῶν ἐκεῖ

Μητροπολιτῶν, περὶ ἐκλογῆς Πατριάρχου. Αὐταὶ εἶναι αἱ ἱερώταται καὶ χριστιανικώταται ἀποφάσεις τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ. *Scusate se é roco*· θὰ ἤμην δὲ λίαν εὐγνώμων πρὸς τὴν «κανονικὴν πλειοψηφίαν τῆς Συνόδου» ἂν εὐηρεστεῖτο νὰ μοὶ ὑποδείξῃ αὕτη τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας δυνάμει τῶν ὁποίων οἱ ἐπαναστατικῶ δικαιώματι ἐκδιώξαντες τῷ 1919 τοὺς νομίμους Συνοδικοὺς καὶ εἰσπηδήσαντες εἰς τὰς θέσεις των ἃς ἐξηκολούθησαν κατέχοντες παρανόμως ἐπὶ τριετίαν καὶ διεκδικουῖσιν εἰσέτι μετεβαπτίσθησαν εἰς «κανονικὴν πλειοψηφίαν τῆς Συνόδου». Ἄλλ' ὡς φαίνεται, αἱ λέξεις «κανονικὴ καὶ ἀντικανονικὴ» ἔγειναν μαστίχη ἀκαταλογίστως ἀναμασσωμένη εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν παρ' ἀγνοούντων τέλεον τοὺς Κανόνας.

Ὡς κατακλειδα δὲ καταχωρίζω τὴν ἐξῆς χαρακτηριστικωτάτην περικοπὴν ἀνταποκρίσεως ἐκ Νέας Ὑόρκης πρὸς φιλελευθέραν ἔφημερίδα Ἀθηνῶν:

«Σᾶς γράφω πάντα ταῦτα, ἵνα πεισθῆτε, ὅτι τὸν Οἴκουμ. Πατριάρχην τὸν ἐξέλεξεν οὐχὶ ὁ κ. Βενιζέλος, οὐχὶ ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς, οὐχὶ ἡ Ἀμυνα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἀθηνῶν.

«Ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἀθηνῶν διὰ τῶν ἀτόπων, τῶν ἐκθέσεων, τῶν προσβλητικῶν ἀλλὰ

καὶ ἀντεθνικῶν ἐπεμβάσεων καὶ ἐνεργειῶν τῆς ἐξηγγρίωσε τὸν ἐν Κων]πόλει κληρὸν καὶ λαὸν καὶ ἐξέλεξαν ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου ἡ ἐκλογὴ θὰ ἐσήμαιεν ὄντως καὶ σημαίνει ἀληθῶς τὴν ζωηροτέραν κατάκρισιν καὶ ἀποδοκιμασίαν τῶν ἀξιοθρηνητῶν κυβερνητικῶν ἐνεργειῶν ἐξ Ἀθηνῶν. Καὶ φρονοῦμεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τώρα μαίνεται, διὰ νὰ καλύψῃ τὴν ἀδεξιότητα καὶ εὐθύνην τῆς ἀπέναντι τῶν φίλων καὶ ὁπαδῶν τῆς. Διότι χωρὶς καμμίαν ἀμφιβολίαν, αἱ ἐξακολουθοῦσαι μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Πατριάρχου κυριολεκτικῶς μανιώδεις ἐνέργειαι καὶ πράξεις τῆς Κυβερνήσεως οὐδὲν συμφέρον κομματικόν τῆς ἐξυηρητοῦν καὶ βλάπτουν σοβαρῶς τὴν Ἑλλάδα. Τυφλοὶ εἶναι ὅσοι δὲν τὸ βλέπουσι!»

SISMANOGLIO
MEGARO

Η ΔΗΘΕΝ ΚΑΘΑΙΡΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

«Ὅταν γὰρ ὀργὴ δαιμόνων βλάβητινὰ τὸν νοῦν τοῦτ' αὐτὸ ἐξαφαιρεῖται τὸν ἐσθλὸν ἴν' εἰδῆ μηδὲν κακῶν ὧν ἁμαρτάνει»

Οἱ στίχοι οὗτοι τῆς προγονικῆς ἡμῶν σοφίας νομίζει τις ὅτι ἐγράφησαν χθές καὶ ὅτι διαζωγραφοῦσι τὸν ἀπαίσιον ἥρωα τοῦ σκανδάλου τῆς δῆθεν καθαιρέσεως τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου Μελετίου Δ' τὸν καθηρημένον ποτὲ Ἀθηνῶν Θεόκλητον Μηνόπουλον. Ὁ τέλειος οὗτος τύπος ὑπούλου καὶ ἐμπαθοῦς φατριαστοῦ καλογήρου, δὲν εὐρίσκεται ἄλλως τε εἰς τὰ πρωτόλειά του. Ὑπερθεματίζων ἐν ἀμίλλη πονηρᾷ ἀλοκολακίᾳ πρὸς τὸν κατὰ πάντα ἐφάμιλλον αὐτῷ καθηρημένον ποτὲ Λαρίσης Ἀρσένιον, «ἀλουργίδα, οὐ Θεὸν θεραπεύοντες» ἀμφότεροι (Σωκράτ.) ἐγένετο ὀπρωταγωνιστῆς τοῦ γνωστοῦ κατὰ τοῦ κ. Βενιζέλου ἀναθέματος, ὃπερ μόνον κατὰ τῶν κακοδόξων ἀπαγγέλλεται, τοῦ ἐξεγεύραντος τὰς χριστιανικὰς συνειδήσεις. Τὸ ἀνοσιούργημα τοῦτο ἔφερεν αὐτὸν μετὰ τῶν συνενόχων του ἐπὶ

τοῦ ἐδωλίου τοῦ κατηγορουμένου τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, ὑφ' οὗ κατεδικάσθη, συνφδὰ ταῖς ποινικαῖς κανονικαῖς διατάξεσιν, εἰς καθαιρέσιν καὶ πρόσκαιρον περιορισμὸν ἐν Μονῇ, ἐκλεγέντος νομίμως καὶ κανονικῶς Μητροπολίτου Ἀθηνῶν τοῦ Κιτίου Μελετίου.

Ἄλλ' ὁ ἄνεμος τῆς παραφροσύνης ὁ πνύσας ἐν Ἑλλάδι τῇ 1 Νοεμβρίου 1920, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν Θεόκλητον Μηνόπουλον ὅπως ἐκδιώξῃ αὐθαιρέτως «κοσμικοῖς ἄρχουσι χρώμενος» καὶ ἄνευ ἀποφάσεως ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Συνόδου τὸν κανονικὸν διάδοχόν του Μελέτιον καὶ ἀνακατάβῃ δι' ἀνιέρου πράξεως τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας ὁ καθηρημένος τὸν θρόνον, γενομένης οὕτως ἀνεκκλήτου τῆς καταδίκης του, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν κανόνων ΚΗ' καὶ Λ' ἀποστολικοῦ Δ'.ΙΒ'. ΙΣΤ' τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου καὶ τοῦ ΞΕ' τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου, θεσπιζόντων ὅτι ἐὰν ἐπίσκοπός τις καθαιρεθεῖς ὑπὸ Συνόδου τολμήσῃ νὰ ἐπιτελέσῃ ἱερατικόν τι καθήκον ἢ νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν, ἐνῶ ὄφειλε νὰ ἀναφερθῇ εἰς μείζονα Σύνοδον ἐπισκόπων καὶ νὰ διεκδικήσῃ τὰ δίκαιά του, ὁ τοιοῦτος ἀπόλλυσι πᾶν δικαίωμα συγγνώμης ἢ ἀναθεωρήσεως τῆς

ὑποθέσεώς του ἢ μελλοντικῆς ἀποκαταστάσεως, ἀποβαλλομένων τῆς Ἐκκλησίας μετ' αὐτοῦ καὶ πάντων τῶν ἐν γνώσει ἐπικοινωνησάντων ἐκκλησιαστικῶς μετ' αὐτοῦ ('Αποστ. ΙΑ'). Ἡ δὲ διάταξις τῆς 123 Νεαρᾶς τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἢ περιληφθεῖσα ἐν τοῖς Βασιλικοῖς, διατάσσει κατὰ τῶν τοιούτων «μοναστηρίῳ ἐν ἄλλῃ ἐπαρχίᾳ καθεστῶτι παραδίδοσθαι» 100 μίλλια μακρὰν τῆς πόλεως ἐξ ἧς ἐξεβλήθη. (Βασιλ. Γ' Α' 1, 23).

Ἡ ὑπερκεκορεσμένη λοιπὸν μίσους καὶ ἐμπαθείας καρδιά τοῦ γέροντος καλογήρου, συναισθανομένου ὅπωςδήποτε τὸ ἀπὸ κανονικῆς ἀπόψεως ἄκρως ἐπισφαλὲς καὶ ἀπελπι τῆς θέσεώς του καὶ τρέμοντος ἐκ τοῦ φόβου ἀπελάσεώς του ἐν ἐνδεχομένῃ πολιτικῇ μεταβολῇ τοῦ θρόνου, ἐπεζήτηε πᾶσαν εὐκαιρίαν ὅπως ἐκδικηθῆ τὸν κανονικὸν διάδοχόν του καὶ τοιαύτην εὐκαιρίαν παρέσχεν αὐτῷ ἢ εἰς τὸν Οἶκουμ. Θρόνον ἐκλογή τοῦ Μελετίου.

Ἡ ἔκρηξις τῆς παλαιοκομματικῆς θυέλλης ἦντινα προεκάλεσεν εἰς τοὺς κυβερνητικούς κύκλους Ἀθηνῶν ἢ ἐκλογή αὕτη, παρέσχεν εἰς τὸν Θεόκλητον Μηνόπουλον τὴν ποθητὴν εὐκαιρίαν ἵνα διατρανώσῃ καὶ πάλιν τὴν αὐλοκολακίαν καὶ τὴν ταπεινὴν αὐτοῦ πειθηνιότητα πρὸς τοὺς φαυλοκράτας καὶ φαινόμενος ὅτι ἐξυπηρετεῖ τὸ πολιτικὸν καθεστῶς

κορέση τὴν ἐκδίκησίν του καὶ ἀπαλλαγῇ τοῦ πιέζοντος ἀσφυκτικῶς τὰ στήθη του Ἐφιάλτου. Οὕτω δὲ μετὰ τῶν τεσσάρων συμπαρέδρων του, ἀπάντων καταδίκων τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, πρωτοστατοῦντος τοῦ μαινομένου ἐπισκόπου Ὑδρας, οὗτοῦ ἐκείνου ὅστις κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀναθέματος διεκήρυττεν ὅτι θὰ ἐκρήμνιζε τὸ ἐν Ὑδρᾷ ἀνεγερθὲν μνημεῖον τοῦ ναύαρχου Κουντουριώτου καὶ θὰ μετέτρεπε τὸν χῶρον αὐτοῦ εἰς οὐρητήριον, συνεργοῦντος καὶ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἐπισκόπου Σπάρτης, καταδίκου καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀ. Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, ἐσκηνοθετήθη ἢ εἰς δίκην παραπομπῆ τοῦ ἐψηφισμένου ἤδη Οἶκουμ. Πατριάρχου Μελετίου ὡς ἐνόχου σχίσματος καὶ ἐπικοινωνίας μετ' αἰρετικῶν (τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας), ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἢ καταδίκη αὕτη ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπηρεάζουσα τὰς συνειδήσεις θὰ ἐμείου τὸ κίρος καὶ τὸ γόητρον τοῦ νέου Οἶκουμ. Πατριάρχου καὶ θὰ ἐξήγειρε κατ' αὐτοῦ τὴν δημοσίαν γνώμην. Ὡς νὰ ὑπελείπετο πλέον καὶ σκιὰ σεβασμοῦ ἢ ἐκτιμήσεως πρὸς τὴν καταβαραθρωθεῖσαν Ἐκκλησίαν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, τὴν μετατραπεῖσαν, ἀπὸ πολλοῦ μὲν μάλιστα δὲ ἐπὶ τοῦ Θεοκλήτου καὶ διὰ τῶν ἀλλεπαλλήλων

ἄθλων του, ἀπὸ θρησκευτικοῦ κέντρου εἰς ἑτεροκίνητον καταγώγιον πολιτικῆς φαυλοκρατίας εἰς τάφον κεκοιναμένον μυστὸν ὀστέων καὶ πάσης ἀκαθαρσίας.

Καὶ ἐξηγέρθησαν μὲν αἱ χριστιανικαὶ συνειδήσεις, ἀλλ' εἰς ἔκφρασιν βδελυγμίας καὶ ἀποτροπιασμοῦ καὶ εἰς ὀρθότριχα φρίκην κατὰ τοῦ δράστου τοῦ ἀνοσιουργήματος καὶ τῶν συνενόχων αὐτοῦ, τῶν ἀποτολμησάντων ἐνὸς καθηρημένου καὶ τεσσάρων ἐστιγματισμένων καταδίκων ἐν τῇ καταλαβούσῃ αὐτοὺς παραφροσύνῃ νὰ δικάσωσι καὶ καθαιρέσωσι τὸν Πρωθιεράρχην συμπάσης τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τὸν Οἰκ. Πατριάρχην. Ἴδου δὲ πῶς ἐστιγμάτισε τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Οἰκ. Παρχείου ἢ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» τὸ ἐγκληματικὸν τοῦτο πραξικόπημα:

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Πρὸς τοὺς εὐλαβεῖς χριστιανούς,

«Εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον ἐδημοσιεύθησαν τηλεγραφήματα ἐξ Ἀθηνῶν, καθ' ἃ οἱ τοὺς συνοδικοὺς θώκους κατέχοντες, συνεχίζοντες τὴν ἐμπαθῆ κομματικὴν δρασίαν των, δὲν ἤρξασθησαν εἰς τὸ νὰ θέσωσιν ἀπλῶς ὡς ὑπόδικον

τὸν τότε Μητροπολίτην Ἀθηνῶν καὶ νῦν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Μελέτιον τὸν Μεταξάκην διὰ δῆθεν ἀντικανονικὰς πράξεις αὐτοῦ, κυρίως ὅμως ὅπως προλάβωσι τὴν εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἀνάρρησιν αὐτοῦ, ἀλλὰ προέβησαν τελευταίως εἰς δίκην καὶ καταδίκην αὐτοῦ καὶ δὴ εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν.

«Σκοπὸς τῆς ἀνιέρου ταύτης πράξεως βεβαίως εἶναι ὅπως σκανδαλισθῶσιν οἱ ἀπλοϊκώτεροι των χριστιανῶν μας, διότι δὲν φαντάζεται τις καὶ μόνον ἄκρω δακτύλῳ ἀψάμενος τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου, ὅτι ἐν τῇ συνειδήσει καὶ αὐτῶν τῶν καθαιρεσάντων ἔχει σκιὰν νομιμότητος ἢ κανονικότητος τὸ νέον τοῦτο Κανονικὸν αὐτῶν πραξικόπημα. Μόνον διὰ τοὺς ἀπλοϊκοὺς τούτους εὐσεβεῖς χριστιανούς μας, ἀναγκάζεται ἢ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὸ νέον τοῦτο σκάνδαλον, τὸ ὁποῖον ἀπεπειράθησαν νὰ δημιουργήσωσιν οἱ τόσας ποτίσαντες πικρίας τὸν Ἀλύτρωτον ἑλληνισμόν ἐλεύθεροι ἀδελφοί του.

«Καὶ α') Ἀφοῦ διὰ τὴν δίκην καὶ τὴν καθαιρέσιν ἐνὸς ἀπλοῦ ἱερέως ἀπαιτοῦσιν οἱ Ἱ. Κανόνες Δικαστήριον ἀπὸ 6 τοῦλάχιστον Ἐπισκόπους, πῶς τολμῶσι νὰ δικάσωσιν εἰς καθαιρέσιν Ἀρχιερέα καὶ δὴ Πρόεδρον, τέως μὲν τῆς αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἤδη δὲ

τῆς προκαθημένης τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῆς γεραρᾶς καὶ αἰωνοβίου Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας;

«β΄) Πῶς αὐτοὶ ὑπὸ κανονικὰς ποινὰς τελουῦντες, ὑπὸ Ἀνωτάτου Κανονικοῦ Δικαστηρίου ἐπιβληθείσας αὐτοῖς, ἄνευ δὲ Κανονικῆς ἀποκαταστάσεως, διὰ κοσμικῆς ἐξουσίας τότε Ἀρχ. ἀξίωμα καὶ τὰς Συνοδικὰς ἔδρας βία καὶ δυναστεία κατέχοντες, μάλιστα δὲ ὁ τὴν Προεδρικὴν ἔδραν ἐπιβατικῶς κατέχων, καθηρημένος Θεόκλητος, τολμῶσι νὰ ἀνακηρύξωσιν ἑαυτοὺς κανονικὸν Δικαστήριον καὶ νὰ δικάσωσι;

«γ΄) Ποίαν δικαιοδοσίαν καὶ κανονικῶς κατηρισμένην τυχὸν ἠδύνατο νὰ ἔχη πλέον ἢ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ ἐκλεγέντος νομίμως καὶ τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ ἀποδεξαμένου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου τ. ἔ. ἀρχηγοῦ ἄλλης πλέον αὐτοκεφάλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας;

«Διὰ τοὺς τρεῖς τούτους κυριωτάτους Κανονικοὺς λόγους καὶ ὅλως ἀνεξαρθήτως πρὸς τὰς κατηγορίας, ἃς καθαρὰ κομματικὴ ἐμπάθεια ἐδημιούργησεν ἄνευ οὐδεμιᾶς νομίμου βάσεως, τὰ ἐν τῷ Συνοδικῷ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος λαβόντα χώραν τελευταίως ἐν σχέσει πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμ. Πατριάρχου Μελετίου τοῦ Δ΄ τυγχάνουσιν ἐν-

τελῶς ἄκυρα, κανονικῶς ἀσύστατα, ἀληθῆ κανονικὰ ὀλισθήματα, εἰς ἃ προτρέπονται οἱ ἡμέτεροι χριστιανοὶ οὐδεμίαν νὰ δώσωσι σημασίαν καὶ μὲ ἀτάραχον τὴν χριστιανικὴν των συνείδησιν ν' ἀποβλέπωσι πάντοτε πρὸς τὸ παλαίμαχον τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδόξιας Φανάριον καὶ τὸν κανονικῶς ἐν αὐτῷ ἐκλεγέντα καὶ ὁσονούπω ἐνθρονισθησόμενον Κανονικὸν αὐτοῦ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Μελετίον τὸν Δ΄».

Τοιαύτη δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐμπάθεια καὶ ἡ τύφλωσις τῶν δραστῶν τοῦ ἀνοσιουργήματος, ὥστε, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ἀπόψεων ἐξαιρέσεως, ἀναρμοδιότητος κτλ. δὲν ἔλαβον κἂν ὑπ' ὄψιν τὸν περὶ συνθέσεως τῶν κατὰ Ἐπισκόπων δικαστηρίων— τὸν ἰσχύοντα ἐπὶ συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας— ἸΒ' Κανόνα τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου καθ' ὃν τὸ πρὸς διαδικασίαν Ἐπισκόπων δικαστήριον δέον νὰ συγκροτῆται ἀπαραιτήτως ἐκ 12 Ἐπισκόπων καὶ ἐκ τοῦ Προέδρου τούτου. Δὲν ἀνέγνωσαν ποτὲ, ὡς φαίνεται, τὰς ἐρμηνείας τῶν ἐπιφανῶν Βυζαντινῶν κανονολόγων Ζωναρᾶ, Βαλσαμῶνος, Ἀριστηνοῦ, Βλάσταρη. Π. χ. «Ἐπισκόπου ἐπὶ ἐγκλήματι κατηγορουμένου 12 Ἐπισκόπους δικάζειν εἰ μὴ διὰ πολλὴν ἀνάγκην πλείονες συνελθεῖν οὐ δυνατὸν» (Ζωναρᾶς). «Τὰ κατὰ τῶν Ἐπινεσθαι τῆς Συνόδου· εἰ δὲ πάντας συνελθεῖν

σκόπων ἐγκληματικά δικαστήρια παρὰ 12 Ἐπισκόπων γυμνάζεται» (Βαλσαμών). «Τὸν κατηγορούμενον Ἐπίσκοπον δέον ὑπὸ πάσης κρί- οὔ δυνατὸν, παρὰ 12 τοῦλάχιστον Ἐπισκόπων κρίνεσθαι» (Ἀριστηνός). Τὰ αὐτὰ διδάσκει καὶ ὁ Βλάσταρης. Οὔτε ἐγνώριζον, ὡς φαίνεται, οἱ περὶ τὸν ποτὲ Ἀθηνῶν φατριασταὶ τὴν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν Νομοθετικὴν Διάταξιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Λουκᾶ Α' τοῦ Χρυσοβέργη (1156-1163) τὴν ἐκδοθεῖσαν προκαθημένου τοῦ Ἀυτοκράτορος Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ, παρουσίας καὶ τῆς Συγκλήτου, «ἐπὶ βασιλικῷ βήματι παρουσιαζούσης καὶ τῆς Συγκλήτου», δι' ἧς Διατάξεως ἠκηρώθη ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου καταδίκη τοῦ Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τὸν ἐδίκασε μετὰ 11 Ἐπισκόπων συναριθμήσας ἑαυτὸν δωδέκατον, «διὰ τὸ μὴ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐπέκεινα εἶναι τῆς δωδεκάδος τῶν Ἐπισκόπων ἀλλὰ ταύτη τοῦτον συνυπάγεσθαι» (Βαλσαμ. Σύνταγμα Ράλλη κτλ. Γ' Πρβλ. καὶ σχετικὴν ἐρμην. Πηδαλίου).

Ποῦ δὲ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἠκούσθη ποτὲ διαδικασία καὶ καταδίκη εἰς τὴν ἐσχάτην ποινὴν, δὲν λέγω ἀρχιερέως παρ' ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ τοῦ τελευταίου χειρῶ- νακτος παρ' οἰουδήτινος δικαστηρίου ἐπὶ τῇ βάσει τηλεγραφικῆς καταγγελίας παρὰ προ-

σώπου ἐξαιρουμένου ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ γείνη κατήγορος ἢ μάρτυς καὶ ἐπὶ καταφώρῳ παρα- βάσει πασῶν τῶν διατυπώσεων τῆς νομίμου προ- δικασίας καθὰ συνέβη ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅπου ἡ καταγγελία διεβιβάσθη τηλεγραφικῶς, μετὰ συστάσεων ὅπως ἡ καταδίκη τὴν ὁποίαν ὁ κατήγορος προεξόφλει κυκλοφορήσῃ ὡς οἶόν τε εὐρύτερον, ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Σπάρτης Γερμανοῦ καταδίκου τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκκλησι- Δικαστηρίου καὶ ὑπευθύνου ἐπὶ καθαιρέσει ὡς συνιερουργήσαντος μετὰ τοῦ καθηρημένου ποτὲ Ἀθηνῶν συνφδὰ τῷ ΙΑ' Ἀποστολικῷ Κανόνι; Ἄς ζητηθῇ ἡ γνωμοδότησις οἰουδή- τινος Εὐρωπαίου ἢ Ἀμερικανοῦ δικαστοῦ ἢ νομομαθοῦς ἂν τὸ πραξικόπημα τοῦτο ἀποτε- λεῖ ἀπονομὴν καὶ ἐνάσκησιν δικαιοσύνης, καὶ μάλιστα ἐκκλησιαστικῆς, ἢ ἀσύστολον ἐκπόμε- πουςιν καὶ παραβίασιν πάσης ιδέας δικαιοσύ- νης.

Ὅπως ὅμως τῷ 1916, κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀνοσιουργήματος τοῦ ἀναθέματος, ὁ Θεόκλη- τος, πειθήνιος ἐκτελεστής τῶν ἐπιταγῶν τῶν φαυλοκρατικῶν Συλλόγων τῶν ἐπιστράτων προέβη εἰς τὴν τέλεσιν τούτου μηδεμίαν κανο- νικὴν Διάταξιν ἔχων ὑπ' ὄψει, εἰς δὲ τὸν μητρο- πολίτην Δρυϊνουπ. ἐρωτήσαντα καθ' ὁδὸν ἐν ᾧ μετέβαινον εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Ἄρεως ἂν εἶχον ὑπ' ὄψει κανένα Κανόνα ἐδόθη ἡ ἀπάντησις

«δὲν βαρύνεσαι, Κανόνας ζητᾶς αὐτὴν τὴν στιγμήν», οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ Θεόκλητος ἐξετέλεσε τὰς διαταγὰς τῶν φαυλοκρατῶν ἐπὶ καταφρονήσει καὶ καταπατήσει καὶ παραβιάσει πασῶν τῶν περὶ διαδικασίας Ἐπισκόπων κανονικῶν Διατάξεων. Μάτην ὁ ΣΤ΄ Κανὼν τῆς Β΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου θεσπίζει «ἐπειδὴ πολλοὶ φιλέχθρος καὶ συκοφαντικῶς αἰτίας τινὰς κατὰ τῶν οἰκονομούντων τὰς Ἐκκλησίας Ὁρθοδόξων Ἐπισκόπων συμπλάττουσι... μὴ ἀνεξετάτως προσίεσθαι τοὺς κατηγοροῦντας» προκειμένου περὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, ἀλλὰ «δοκιμάζεσθαι χρὴ τῶν κατηγορούντων τὰ πρόσωπα» ἀποκλειομένων «τῶν προκατεγνωσμένων καὶ προκατηγορημένων ἐπὶ τισὶ πλημμελήμασι· ὁ δὲ ΚΑ΄ τῆς Δ΄ ἐν Χαλκηδόνι Οἴκουμ. Συνόδου ὁρίζει «κληρικοὺς κατηγοροῦντας Ἐπισκόπων ἀπλῶς καὶ ἀδοκιμάτως μὴ προσδέχεσθαι εἰς κατηγορίαν εἰ μὴ πρότερον ἐξετασθεῖη αὐτῶν ἢ ὑπόληψις», ὁ δὲ Η΄ τῆς ἐν Καρθαγένῃ ἀποκλείει τῆς κατὰ Ἐπισκόπου κατηγορίας τοὺς εἰς τινὰ μύση ἐμπεπλεγμένους». Τὰ δὲ «Βασιλικά» περιέλαβον τὰς σχετικὰς Διατάξεις τῆς 90 Νεαρᾶς θεσπιζούσης «εὐυπολήπτους δεῖν εἶναι καὶ ἀμέμπους τοὺς μάρτυρας» συμφώνως πρὸς τὸν ΟΔ΄ Ἀποστολικὸν Κανόνα τὸν ὁρίζοντα οἱ μόνον «ἀξιόπιστοι ἄνθρωποι» δύ-

νανται νὰ κατηγορήσωσιν Ἐπίσκοπον. Ἐξ ὧν Κανόνων σαφέστατα προκύπτει ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος Σπάρτης Γερμανὸς ὁ διατυπώσας τὴν κατὰ τοῦ Πατριάρχου κατηγορίαν ὡς καταδικασμένος ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκκλησ. Δικαστηρίου εἰς τὴν ἀτιμωτικὴν κανονικὴν ποινὴν ἑξαμήνου ἀργίας μετ' ἰσχυροῦ περιορισμοῦ ἐν Μονῇ, καὶ ἤδη ὑπεύθυνος ἐπὶ καθαιρέσει συνφδὰ τῷ ΙΑ΄ Ἀποστολικῷ Κανόνι, ὡς συνιερουργήσας μετὰ καθηρημένου Ἐπισκόπου, τοῦ ποτὲ Ἀθηνῶν, ἔχει κεκληλωμένην τὴν ὑπόληψιν καὶ ἀποκλείεται τοῦ νὰ διατυπώσῃ κατηγορίαν κατ' Ἐπισκόπου. Εἰς μάτην ὁ Ἀπόστολος Παῦλος νομοθετεῖ «κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ ἀποδέχου ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων» (Τιμοθ. Α΄), ὁ ΟΔ΄ Ἀποστ. Κανὼν «εἰς μαρτυρίαν τὴν κατὰ Ἐπίσκοπου μὴ προσδέχεσθαι... μηδὲ πιστὸν ἕνα μόνον, ἐπὶ στόματος γὰρ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων σταθήσεται πᾶν ῥῆμα», ὁ δὲ Βαλσαμῶν ἐρμηνεύει «εἰ ἐγκληματικὸν εἶη τὸ αἰτίημα διὰ 5 μαρτύρων πιστῶν καὶ ἐντίμων ὁμνούντων ἀποδείκνυται» οἱ ἐν Ἀθήναις εὐπομπευταὶ τῆς κανονικῆς δικαιοσύνης παρεδέχθησαν ἕνα μόνον κατήγορον καὶ κύριον μάρτυρα, τὸν Ἐπίσκοπον Σπάρτης Γερμανόν. Εἰς μάτην ὁ ΙΗ΄ Κανὼν τῆς Δ΄ ἐν Χαλκηδόνι Οἴκ. Συνόδου καὶ ὁ ΛΔ΄ τῆς Πενθέκτης Οἴκουμ. Συνόδου κατα-

δικάζουσιν εἰς ἔκπτωσιν ἀπὸ τοῦ οἰκείου βαθμοῦ πάντα κληρικὸν συνωμοτοῦντα ἢ φατριάζοντα ἢ δολοπλοκοῦντα κατὰ Ἐπισκόπων. Ὁ Θεόκλητος καὶ οἱ σύνεδροί του καὶ ὁ Σπάρτης οὐδεμίαν σημασίαν ἀπέδωκαν εἰς τὰς διατάξεις αταρτς. Καὶ ὠρκίσθησαν μὲν ἐγγράφως κατὰ τὴν χειροτονίαν αὐτῶν τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν ἰ. Κανόνων καὶ παραδόσεων, καὶ εἶχον τὴν τοιαύτην ὑποχρέωσιν ἔκ τε τοῦ Τόμου τῆς Μ. Ἐκκλησίας, μόνον ἐπὶ τῷ ὄρω τῆς ἀπαρεγκλήτου τηρήσεως τῶν ἰ. Κανόνων καὶ παραδόσεων ἀνακηρύξαντος τὸ Αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Καταστατικοῦ Νόμου ΣΑ' αὐτῶν (ἄρθρ. Α' καὶ Γ'), ἀλλ' ἄσεβεις καὶ ἐπίορκοι γενόμενοι παρεβίασαν τὸν ὄρκον καὶ κατεπάτησαν τὰς ὑποχρεώσεις των· διότι «ὁ ἄσεβῆς ὅταν φθάσῃ εἰς βᾶθος κακῶν καταφρονεῖ, ἐπέρχεται δὲ αὐτῷ ἀτιμία καὶ ὄνειδος» λέγει ἡ Γραφή (Παροιμ. ΙΗ'), τοιαύτη δὲ ἀτυχῶς εἶναι ἡ περίπτωσις τοῦ Θεοκλήτου Μηνοπούλου καὶ τῶν συνενόχων του.

Ἐπὶ τῆς χειρίστης ἐντυλώσεως τὴν ὁποίαν ἐνεποίησε γενικῶς τὸ πραξικόπημα τοῦ καθηγημένου Θεοκλήτου καὶ τῶν συνενόχων του ἐπηρεασθεῖς, ὡς ἔστιν εἰκάσαι, ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐζήτησε τὴν ἐπὶ τῆς πράξεως ταύτης γνωμοδότησιν τοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητοῦ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου.

Ἄλλ' ἢ ἀπάντησις τούτου ὅτι ἡ καθαίρεσις ἦτο μὲν ἀντικανονικῆ, ἀλλὰ νόμιμος, ὡς ἐκδοθεῖσα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Καταστατικοῦ Νόμου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διετράνωσε μόνον τὴν ἀπερίγραφτον ἀμάθειαν καὶ τὴν παχυλὴν ἄγνοιαν ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐκκλησιαστικὰ θέσμια καὶ πράγματα, τὴν βασιλεύουσαν ἐν τῇ Παλαιᾷ Ἑλλάδι.

Ἐλησμόνησεν ὁ καθηγητὴς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου ὅτι ἐν Ἑλλάδι ὑφίσταται Σύνταγμα· ὅτι ἐν τῷ Β' ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος τούτου θεσπίζεται ἡ ἰσχὺς καὶ τὸ κῦρος τῶν ἰ. Κανόνων ἀναγραφομένου ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διοικεῖται «τηροῦσα ἀπαρραλαλεύτως ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ Ὁρθόδοξοι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς Κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις. Κατὰ συνέπειαν πᾶς νόμος ἀντικείμενος πρὸς τοὺς ἰ. Κανόνας εἶναι νόμος ἀντισυνταγματικὸς καὶ συνεπῶς ἄκυρος, ἀπαρραλάκτως ὅπως θεσπίζει ἢ ἐπίσημος Βυζαντινὴ Νομοθεσία τὰ «Βασιλικά», συμπληροῦσα τὰς διατάξεις τῆς 131 Νεαρᾶς τοῦ Ἰουστινιανοῦ, συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς Γ' καὶ Δ' Οἰκουμ. Συνόδου, καθ' ἃς πᾶς πολιτικὸς νόμος ἀντικείμενος τοῖς ἰ. Κανόσιν εἶναι ἄκυρος.

Ἐλησμόνησεν ὁ καθηγητὴς τοῦ Κανονικοῦ

Δικαίου τὴν διάταξιν τοῦ 103 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καθ' ἣν «ὄλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα καθόσον ἀνυβαίνουσιν εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα καταργοῦνται, δι' οὗ ἄρθρου κατηργήθησαν πᾶσαι αἱ ἀντικείμεναι εἰς τοὺς ἰ. Κανόνας διατάξεις τοῦ πρὸ δεκαετίας ψηφισθέντος Καταστατικοῦ Νόμων ΣΑ' τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ τὰς παρατηρήσεις ταύτας δὲν τὸς κάμνω πρῶτος ἐγώ· τὰς ἔκαμε μικρὸν μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος ἡ Ἱ. Σύνοδος τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἡ προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ Ἀθηνῶν Θεοφίλου διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 68963 καὶ ἡμερ. 2 Μαΐου 1868 Ὑπομνήματός της πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἐν τῷ ὁποίῳ διεκτραγωδοῦσα τὴν ἀθλιότητα εἰς ἣν περιήγαγε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἡ συνεχὴς ἀνάμιξις αὐτῆς εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἣτις ἀνάμιξις ἐπὶ σκοπῷ ἀνατροπῆς τῶν ἰ. Κανόνων ἔφερε «τὴν ἠθικὴν διαστροφὴν ἐν τῷ Κράτει, τὴν ἄρσιν τοῦ σεβασμοῦ εἰς τὰ ἱερὰ καὶ τῆς ὑποταγῆς εἰς τὰ καθεστῶτα, τὴν διάλυσιν 400 μοναστηρίων, τὴν καταστροφὴν πάσης τῆς ἀκινήτου καὶ κινητῆς περιουσίας αὐτῶν, τὴν διασκόρπισιν τῶν μοναχῶν καὶ τὴν κατάργησιν 14 Ἐπισκοπῶν» προσθέτει «ὅτι δὲ ἀπορεῖ ἡ Σύνοδος εἶναι ὅτι ἐνῶ τὸ κατὰ τὴν μεταπολίτευσιν Σύνταγμα τοῦ Κράτους διατάσ-

σει ἐν τῷ 103 ἄρθρῳ αὐτοῦ ὅτι «ὄλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα, καθόσον ἀνυβαίνουσιν εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα καταργοῦνται, ἢ Κυβέρνησις ἀνέχεται νὰ διοικῆται ἢ Ἐκκλησία διὰ νόμων ἀντιβαιόντων πρὸς τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἢτοι παρὰ τοὺς ἰ. Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας». Ἀλλὰ δυστυχῶς, καθὰ λέγεται ἐν τῷ αὐτῷ Ὑπομνήματι, «ἡ Κυβέρνησις λόγῳ μὲν ὑπέσχετο λαμπρότητα τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ζωὴν τῷ κλήρῳ διὰ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῶν ἰ. Κανονικῶν Διατάξεων, πράγματι δὲ διενοεῖτο τὴν καταφρόνησιν τῆς Ἐκκλησίας, τὸν ἐξευτελισμὸν τοῦ κλήρου καὶ τὴν διαστροφὴν ἢ ἀνατροπὴν τῶν ἰ. Κανόνων» (Γιαννοπούλ. Συλλογὴ Ἐγκυκλίων κτλ. 945). Μετὰ δὲ τὴν ἐπίσημον ταύτην καταγγελίαν τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1868, πᾶς ἐπὶ πλέον λόγος ἀποβαίνει περιττός. Τὰ ξεχαρβαλωτικὰ ἀποτελέσματα πρόκεινται ἐνώπιόν μας.

Ἄν εἶχε ταῦτα πάντα ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁ καθηγητῆς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν— καὶ εἶχε καθῆκον ἂν ἐσέβετο τὴν ἐπιστήμην νὰ τὰ ἔχη— δὲν θὰ ἐγελοποιεῖ καὶ ἑαυτὸν καὶ τὸ Κανονικὸν Δίκαιον οὔτε θὰ παρείχεν ὕλην πρὸς εὐθυμογραφίαν ἀποφαινόμενος ὅτι τὸ πραξικόπημα τοῦ Θεοκλήτου Μηνοπούλου ἦτο ἀντικανονικὸν μὲν ἀλλὰ νό-

μιμον καὶ ὑποχρεωτικὸν μὲν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, δυνατικὸν δὲ διὰ τὰς λοιπὰς Ἐκκλησίας.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὸν Θεόκλητον Μηνόπουλον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, οὗτοι διὰ τῆς βεβήλου αὐτῶν πράξεως τῆς κενῆς πάσης σημασίας καὶ παντὸς κύρους κατέστησαν ὑπεύθυνοι ἐπὶ καθαιρέσει καὶ τελείᾳ ἀποκοπῇ ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας συνφδὰ τοῖς ἱ. Κανόσι, τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν ὁποίων δις ὠρκίσθησαν, κατὰ τε τὴν Ὁμολογίαν αὐτῶν τὴν στιγμὴν τῆς εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονίας αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν ἔνορκον αὐτῶν διαβεβαίωσιν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἐπαναλαμβάνοντες τὴν διάταξιν τοῦ Β' άρθρου τοῦ Συντάγματος «τηροῦντες ἀπαράλλακτως ὡς ἅπασαι αἱ ὁμόδοξοι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι τοὺς ἱ. Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνας καὶ τὰς ἱ. Παραδόσεις καὶ μάρτυρα ἐπικαλούμενοι ἐπὶ τῆς διαβεβαίωσης ἡμῶν ταύτης τὸν Ὑψιστον Θεόν». Καὶ ὅμως ὁ Θεόκλητος Μηνόπουλος ἐν προσφάτῳ αὐτοῦ Ὑπομνήματι (1921) ἀποτολμᾷ οὐ μόνον νὰ ἀποκαλῆ ἀσέμνως μοιχοεπιβάτην τὸν κανονικὸν αὐτοῦ διάδοχον καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ νόμιμον τοῦ κατὰ τοῦ Βενιζέλου ἀναθέματος ἐπικαλούμενος τὴν πράξιν τῆς κατὰ τοῦ Βουλγαρικοῦ σχίσματος Συνόδου, μὴ εὐρῶν καιρὸν, ὡς ἐξάγεται, ἐκ τῆς ἀυλοκολακείας, ἐκ τῆς ἐξ-

υπηρετήσεως τοῦ φαυλοκρατικοῦ παλαιοκομματισμοῦ καὶ ἐκ τῆς καταδιώξεως τῶν μὴ περιαιρόντων αὐτῶν Ἐπισκόπων νὰ μελετήσῃ τοὺς ἱ. Κανόνας, τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐρμηνείας καὶ σχόλια τῶν ἐπιφανῶν κανονολόγων καὶ τοὺς Πατριάρχας Χρυσόστομον, Φώτιον, Φιλόθεον Α' καὶ νὰ μάθῃ ὅτι τὸ Ἀνάθεμα μόνον κατὰ τῶν παραβιαστῶν καὶ καταφρονητῶν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως ἐκδίδεται «ἀνεθεμάτισαν... οὕτω γὰρ οἱ χριστιανοὶ καλεῖν εἰώθαμεν τὴν κατὰ τοῦ βλασφήμου ψῆφον» γράφει ὁ Σωκράτης ἐν τῇ Ἐκκλησ. αὐτοῦ Ἱστορίᾳ. Καὶ ἐπειδὴ ὁ μελάντερος τὴν ψυχὴν Αἰθίοπος κατὰ τὸν Ἀνδροῦτσον κακώτερος γέρον ἐξίκετο ἐν τῇ ἡλαττωμένῃ αὐτοῦ διανοητικότητι οὐ μόνον νὰ θεωρῆ ὡς παρανόμους καὶ ἀκύρους τὰς κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν συνενόχων του ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἀλλὰ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ νόμιμον καὶ κανονικὸν καὶ ἀνεπίληπτον πασῶν τῶν πρὸς ἐκδίωξιν τοῦ διαδόχου καὶ ἐπαναφορᾶν του εἰς τὸν θρόνον ἀυθαιρέτων βιαιοπραγιῶν τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ἐπιτραπήτω μοι νὰ δημοσιεύσω πρὸς πάταξιν τῆς θρασύτητος τοῦ νεκροθάπτου τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἀποσπάσματα τινὰ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ὑπὸ τῆς Ι. Συνόδου τῶν Παρχείων πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματός του διορισθείσης.

« Ἡ Συνοδικῆ διαγνώμη διορισθεῖσα Ἐπιτροπὴ πρὸς μελέτην τῆς ὑπὸ τοῦ Πανιερωτ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Μελετίου ὑποβληθείσης διαμαρτυρίας κατὰ τῆς Κοβεαντικῆ διαταγῆ κηρύξεως αὐτοῦ ἐκπτώτου ἀπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Θρόνου καὶ πρὸς καθορισμὸν τῆς κανονικῆς στάσεως καὶ ἐνεργείας τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἐν τῷ προκειμένῳ ζητήματι περατώσασα τὸ ἔργον αὐτῆς ὑποβάλλει ὧδε τῇ ἀγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ τὰ ἀκόλουθα:

« Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ διάταγμα Βενιζέλου τῆς 11 Ἰουλίου 1917 τὸ κυρωθὲν διὰ τοῦ νόμου 792 τῆς 26 Αὐγούστου τοῦ ἰδίου ἔτους δι' οὗ ἐξουσιοδοτεῖτο ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀπομακρύνῃ τῆς Ἱ. Συνόδου τοὺς ὑπὸ κατηγοριῶν βαρυνομένους Ἱεράρχας, προσκαλουμένων νέων Συνοδικῶν καὶ νὰ συγκροτήσῃ ἀνώτατον ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον.

« Ἡ Κυβέρνησις τροποποιούσα ἐξ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τὸ Καταστατικὸν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περὶ τοῦ τρόπου τῆς προσκλήσεως τῶν Συνοδικῶν ἐνήργει ἐν τοῖς ὁρίοις τοῦ Συντάγματος, διότι καὶ τὸ Καταστατικὸν εἶχε ψηφισθῆ ὑπὸ συνήθους βουλῆς. Ἡ διὰ τοῦ νόμου τούτου συγκληθεῖσα Σύνοδος πρέπει νὰ θεωρηθῆ κανονικῆ, διότι περὶ τοιούτων Συνόδων οἱ Κανόνες δὲν προ-

βλέπουσιν, ὁ δὲ τρόπος τῆς συγκλήσεως αὐτῶν ὀρίζεται ὑπὸ εἰδικῶν νόμων ὡς καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει. Κανονικῆ δὲ οὕσα ἡ Σύνοδος ἐδικαιοῦτο νὰ παραπέμψῃ εἰς δίκην τοὺς παραβάτας τῶν ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων Ἱεράρχας. Ὅτι δὲ καὶ τὸ συγκληθὲν δικαστήριον ἦτο κανονικὸν δείκνυται ἐκ τῶν ἑξῆς α') ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν ἀνήρχετο συμφώνως πρὸς τὸν ΙΒ' κανόνα Καρθαγένης εἰς 12 μεθ' ἑνὸς προέδρου, β') ὅτι ὁ συγκαλῶν ἦτο Σύνοδος ἀποτελουμένη ἐξ Ἐπισκόπων κανονικῶν συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ρηθέντα. Τὴν κανονικότητα δὲ τοῦ δικαστηρίου δὲν ἐπηρέαζεν ἡ συμμετοχὴ Ἀρχιερέων τοῦ Οἴκουμ. Θρόνου, δικαιολογούμενη ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ Ἐπισκόπων, μὴ τελούντων ὑπὸ κατηγορίαν, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος καὶ βασιζομένη ἐπὶ τῶν κανόνων 14 Ἀντιοχείας καὶ 3 Σιρδικῆς. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἔνστασιν ἣτις καὶ ἐπὶ δικαστηρίου προυβλήθη ὅτι ἔλειπεν ἡ ἀδεια τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου οὐδεμίαν αὕτη ἔχει σημασίαν, πρῶτον διότι οὐδὲν τοιοῦτον προβλέπουσιν οἱ μνημονευθέντες Κανόνες, εἶτα δὲ διότι ἡ λῆψις ἀδείας ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων ἀπέβαινε πάντῃ ἀδύνατος, καὶ τελευταῖον διότι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὄχι μόνον οὐδεμίαν ἐπήνεγκε κατόπιν ἔνστα-

σιν, ἀλλὰ καὶ κατόπιν αἰτήσεως ἔδωκεν διὰ τὸ δεύτερον δικαστήριον ἄδειαν καίειστούς μετασχόντας αὐτοῦ Ἀρχιερεῖς τοῦ Οἴκουμενικοῦ Θρόνου, ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ ἀνεγνώρισεν ἐκ τῶν ὑστέρωτ τὰς πράξεις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου Θεσσαλονίκης: ἀνεγνώρισεν ἐπομένως καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ παρασχεθεῖσαν ἄδειαν εἰς τοὺς μετασχόντας τοῦ πρώτου δικαστηρίου Ἀρχιερεῖς τοῦ Οἴκουμ. Θρόνου, γ') διότι ἐτηρήθησαν παρ' αὐτοῦ ὅλαι αἱ σχετικαὶ διατάξεις περὶ ἀνακλήσεως, κλητεύσεως, ἀπολογίας. Ὅτι δὲ ἡ καθαιρέσις εἶναι τιμωρία κανονικὴ οὐδεὶς ὁ ἀντιλέγων ὡς πρὸς δὲ τὴν ἔκπτωσιν ἐκ τοῦ Θρόνου ἢ προβληθεῖσα ἔνστασις ὅτι δὲν εἶναι κανονικὴ ποινὴ δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, διότι ἡ ἔκπτωσις ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ μέρος τῆς καθαιρέσεως, ἣτις περιλαμβάνει τὴν τε ἀπὸ τοῦ θρόνου καθαιρέσιν καὶ τὴν ἀπὸ τῆς ἱερατικῆς ἀξίας κυρίως ὁμως διότι ἡ ποινὴ αὕτη ἐχρησιμοποιήθη καὶ χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ πράξει τῆς νεωτέρας Ἐκκλησίας καὶ εἰδικώτερον ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ ὁποίᾳ δι' ἀποφάσεως τῆς Συνόδου (18 Νοεμβρίου 1877) κατεδικάσθησαν εἰς ἔκπτωσιν τῶν θρόνων οὐχὶ δὲ καὶ τῆς ἱερωσύνης οἱ ἐπίσκοποι Πατρῶν Ἀβέρκιος, Κεφαλληνίας Σπυρίδων, Μεσσηνείας Στέφανος. Περὶ δὲ

τῆς κανονικῆς συγκροτήσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου δὲν εἶχον διάφορον γνώμην καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν καταδικασθέντων, οἵτινες καὶ ἀνομολογήσαντες τὸ παράπτωμα αὐτῶν ἐξητήσαντο τὴν ἐπιείκειαν τοῦ δικαστηρίου διὰ διαφοροῦς ἐλαφρυντικoὺς λόγους.

«Καθαιρεθέντος οὕτω τοῦ Μητροπολίτου Θεοκλήτου, μετὰ πεντάμηνον τοῦ Θρόνου χρεῖαν ἐξελέγη κανονικῶς Μητροπολίτης ὁ Κιτίου Μελέτιος.... Ὅτι καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου μητροπολίτου Ἀθηνῶν τυγχάνει κανονικὴ πρόδηλον, διότι ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων νόμου (ἄρθρ. 3)..... Ὡς πρὸς τὴν ἔνστασιν ὅτι ἐλήφθη οὗτος ὄχι ἐκ τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Βασιλείου, ρητέον ὅτι οὐδεμία διάταξις ὑπάρχει ἐν τῷ σχετικῷ νόμῳ περιορίζουσα τοὺς ἐκλεξιμους μεταξὺ τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας πλην τοῦ ὅρου ὅπως ὦσιν Ἕλληνες πολῖται καὶ ὅτι ἡ μετάκλησις ἐκ ξένης Ἐκκλησίας ἱεραρχῶν δὲν εἶναι τι ξένον ἐν τῇ πράξει τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας καὶ ἂν εἴη δὲν ἐφηρομόσθη αὕτη ἐν Ἑλλάδι ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις (ἐφηρομόσθη αὕτη πρὸ ὀλιγίστων ἐτῶν διὰ τῆς προσλήψεως τῶν ἐπισκόπων Λαρίσσης Ἀρσενίου, Ναυπακτίας Ἀμβροσίου καὶ Ἀργολίδος Ἀθανασίου ἐκ τοῦ Οἴκ. Θρόνου. Σ. Σ.)»

Περαιτέρω ἡ ἔκθεσις ἀποδεικνύει ἀναλυτικῶς ὅτι τὸ Βασιλικὸν διάταγμα τῆς Κυβερνήσεως Ράλλη 16 Νοεμβρίου 1920, δι' οὗ ἠκυρώθησαν τὰ προγενέστερα διατάγματα καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου ὡς ἀντισυνταγματικά καὶ ἐνετάλησαν οἱ ἔκπτωτοι καὶ καθηρημένοι Ἀρχιερεῖς ἵνα ἐπανέλθωσι καὶ καταλάβωσι τοὺς θρόνους των καὶ διετάχθη ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Μελέτιος νὰ ἀποχωρήσῃ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Θρόνου καθὼς καὶ τὰ ἐπόμενα ταῦτα εἰσὶν ἀυθαίρετοι πράξεις ἐπὶ οὐδεμιᾶς διατάξεως τοῦ Συντάγματος καὶ ἐπὶ οὐδενὸς νόμου στηριζόμενα καὶ ἐπάγει. «Ἐπειτα δὲ, εἶναι ἀνήκουστον ὅτι κηρύσσονται ἀντισυνταγματικοὶ καὶ ἀντικανονικοὶ νόμοι, διατάγματα καὶ δικαστικαὶ ἀποφάσεις δι' ἀπλῆς πράξεως τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, διότι αὕτη καθήκον ἔχει νὰ ἐκτελῇ τοὺς νόμους καὶ ὅχι νὰ κρίνῃ τὴν ἀντισυνταγματικότητα ἢ ἀντικανονικότητα αὐτῶν. Πρὸ παντὸς ὅμως δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων μόνον ὑπ' αὐτῶν τούτων μεταβάλλονται καὶ ἀκυροῦνται. Ἀντὶ τούτου τὴν Ἐκκλησίαν ὑπεκατέστησεν ἡ Πολιτεία, εἰσελθούσα εἰς πεδῖον ἀλλότριον καὶ πρὸς τὴν φύσιν καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτῆς. Διὰ τῆς ἐνεργείας ταύτης περιέπλεξεν ἔτι μᾶλλον τὴν

ἐκκλησιαστικὴν κρίσιν ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος· διότι κατόπιν τοῦ Διατάγματος τούτου α') οἱ καθηρημένοι καὶ ἔκπτωτοι ἀνέλαβον ἀμέσως τὰς θέσεις αὐτῶν καὶ τὴν ἱερατικὴν αὐτῶν ἀξίαν κατασιάντες παραβάται τῶν Ἰ. κανόνων διότι 1) κατέλαβον αὐτὰς μέσων κοσμικῶν ἀρχόντων παρὰ τὸν 30 Ἀποστολικὸν Κανόνα καὶ 3 τῆς Ζ'. Οἴκουμ. Συνόδου «εἰ τις Ἐπίσκοπος κοσμικοῖς χρησάμενος ἀρχουσι δι' αὐτῶν ἐγκρατῆς Ἐκκλησίας γένοιτο, καθαιρεῖσθω καὶ ἀφοριζέσθω καὶ οἱ κοινωνοῦντες αὐτῷ πάντες 2) κατέλαβον τοὺς θρόνους αὐτῶν προσφυγόντες εἰς τὴν κρατικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ παραβάσει τοῦ ΙΒ' κανόνος Ἀντιοχείας λέγοντος «εἰ τις Ἐπίσκοπος ὑπὸ Συνόδου καθαιρεθεὶς ἐνοχλήσαι τολμήσειε τὰς βασιλικὰς ἀκοὰς, δέον ἐπὶ μείζονα Ἐπισκόπων Σύνοδον τρέπεσθαι, καὶ ἃ νομίζει δίκαια ἔχειν προσαναφέρειν πλείοσιν Ἐπισκόποις καὶ τὴν παρ' αὐτῶν ἐξέτασιν τε καὶ κρίσιν ἐκδέχεσθαι..... τοῦτον μηδεμιᾶς συγγνώμης ἀξιούσθαι μηδὲ χώραν ἀπολογίας ἔχειν, μηδὲ ἐλπίδα μελλούσης ἀποκαταστάσεως προσδοκᾶν», 3) κατέλαβον τὸν θρόνον αὐτῶν ἐπὶ παραβάσει τοῦ ΙΣΤ'. Συνόδου τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου «δίχα Συνόδου τελείας τελείαν δ' ἐκείνην εἶναι Σύνοδον ἢ συμπάρεστι καὶ ὁ τῆς Μητροπόλεως». Ἡ πράξις αὐτῶν

αὐτῆ τοῦ νὰ καταλάβωσι τοὺς θρόνους αὐ-
τῶν ἄνευ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι στάσις κατ'
αὐτῆς ταύτης τῆς Ἐκκλησίας, συμφώνως πρὸς
τὸν 65ον κανόνα Καρθαγένης, τὸν ὅποιον ὁ
ἀρχαῖος ἐρμηνευτὴς συνοψίζει οὕτω «καταδι-
κασθεὶς Ἐπίσκοπος εἰ οἴεται ἀδικεῖσθαι πρὸς
μείζονα Σύνοδον ἐκκαλεῖσθαι ὀφείλει· τὸ δὲ
ἀνασχυντεῖν καὶ τὴν ἱερωσύνην σπεύδειν κα-
τέχειν ἀνθεντικῶς καὶ βιαίως, οὐδὲν τι ἄλλο
ἐστὶν ἢ ἀντιμάχεσθαι τῇ ἐκκλησιαστικῇ κατα-
στάσει». 5) παραβάντες τοὺς ἀνωτέρω κανόνας
οἱ εἰρημένοι Ἐπίσκοποι ἐστερήθησαν τοῦ δι-
καιώματος τοῦ ἐκκλήτου κατὰ τὰς ρητὰς
διατάξεις τοῦ 4ου, 12ου, 16 κανόνος Ἀντιο-
χείας καὶ τοῦ 65ου Καρθαγένης...., β) Ἡ
Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος κατηρτίσθη ἐκ τριῶν
ἐκπτώτων καὶ ἐνὸς καθηρημένου, οἵτινες, ἀφοῦ
ἀποκλείονται ἀπὸ τῆς ἐπισκοπικῆς ἐξουσίας,
πολλῶμᾶλλον ἀποκλείονται ἀπὸ τῆς διοική-
σεως τῆς ὅλης Ἐκκλησίας ἣν διαχειρίζεται ἡ
Σύνοδος. Εἶτα δὲ ἡ Σύνοδος συνεδριάζει ὑπὸ
τὴν προεδρίαν καθηρημένου Ἐπισκόπου, εὐρί-
σκεται ἄρα εἰς ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν μετ'
αὐτοῦ, πιστοποιουμένην καὶ διὰ τοῦ μνημο-
σύνου τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατὰ τὴν τελετὴν
τῆς ὀρκωμοσίας ἐπὶ παραβάσει τοῦ ΙΑ' ἀπο-
στολικοῦ κανόνος· «εἰ τις καθηρημένῳ κλη-

ρικὸς ὢν κληρικῶ συνεύξεται, καθαιράσθω
καὶ αὐτός.».

«Ἄλλ' ἢ Κυβέρνησις, συναισθανθεῖσα ἴσως
τό ἄτοπον τῶν διαπραχθέντων ὑπ' αὐτῆς καὶ
στηριχθεῖσα ἐπὶ προτάσεως τῆς ἀντικανονικῆς
Συνόδου ἐξέδωκε Διάταγμα (28 Νοεμβρίου)
διὰ τοῦ ὁποίου ἐκάλει πάντας τοὺς κανονικοὺς
ἐν ἐνεργείᾳ Ἐπισκόπους τῆς Αὐτοκεφάλου
Ἐκ]σίας τῆς Ἑλλάδος ἵνα συνελθόντες ἐκφέ-
ρῃσι τὴν γνώμην αὐτῶν ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς
ἀπόψεως περὶ τῶν συντελεσθέντων ἐπ' ἐσχάτων
ἐν τῇ Ἐκ]σίᾳ τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς ἐκδόσεως
ἀκύρων καὶ ἀντικανονικῶν νόμων καὶ συγκρο-
τήσεως ἀντικανονικῶν δικαστηρίων, τὴν δὲ
γνώμην αὐτῶν ἀνακοινώσωσιν ἐπισήμως πρὸς
τὰς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος Ὁρθοδόξους Ἐκκλη-
σίας πρὸς πληροφορίαν αὐτῶν περὶ τῆς θείας
συνάρσει ἀποκαταστάσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς
τάξεως καὶ ἁρμονίας ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις. Τὸ
διάταγμα τοῦτο ἀποτελεῖ νέον τραῦμα κατὰ
τῆς Ἐκκλησίας, διότι α') ὑποχρεοῖ τοὺς ὄντως
κανονικῶς Ἐπισκόπους ἵνα ἔλθωσιν εἰς ἐπί-
σημον ἐκκλησ. ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν καθη-
ρημένων καὶ συνεδριάσωσι δὲ ὡς κανονικὴ
Ἐπισκόπων Σύνοδος μετὰ πρῶην τοιούτων,
β') διότι ὑποχρεοῖ κανονικοὺς Ἐπισκόπους νὰ
ἀναγνωρίσωσιν ὡς κανονικὴν τὴν Σύνοδον ἐξ
ἧς προῆλθεν ἡ πρότασις, Σύνοδον ἣτις δὲν

ἔχει κανονικὴν ὑπόστασιν· γ') διότι καλεῖ τὴν κανονικὴν Ἱεραρχίαν ὅχι νὰ ἀποφασίσῃ ἐλευθέρως, ἀλλὰ νὰ δεχθῆ ἕκ τῶν προτέρων τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως ὅτι εἶναι ἄκυροι αἱ ἐπὶ τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως ἀποφάσεις ὡς ἐκήρυξεν αὐτὰς αὕτη διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 17 Νοεμβρ. 1920».

Κατωτέρω ἡ ἔκθεσις ἀναφέρει ὅτι ἡ Σύνοδος τῶν Ἐπισκόπων συνήλθε καὶ διὰ ψήφων 9 κατὰ 5 (ἕξ ὧν 4 τιμωρηθέντες ὑπὸ τοῦ Ἄνωτ. Ἐκκλησ. Δικαστηρίου καὶ ἐκτίσαντες τὴν ποιήν των) ἐθεώρησεν ἄκυρα τὰ Β. Διατάγματα τῆς 7, 16 καὶ 22 Νοεμβρ. 1920 καὶ ἐδήλωσεν ὅτι ἐμμένει εἰς τὴν κανονικότητα καὶ νομιμότητα τῶν ἐπὶ τῆς προηγουμένης Κυβερνήσεως ἐκδοθέντων διαταγμάτων καὶ νόμων καὶ εἰς τὸ ἔγκυρον τῶν ὑπὸ τοῦ Ἄνωτ. Ἐκκλ. Δικαστηρίου ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων. Ἄλλ' οἱ 5 συμπαραλαβόντες καὶ τοὺς 9 ἐκπτώτους καὶ δι' αὐτῶν ἀποτελέσαντες δῆθεν πλειοψηφίαν ἀπεδέχθησαν ὅσα τοῖς ἐπρότεινεν ἡ Κυβέρνησις. Οὕτω δὲ κανονικοὶ Ἀρχιερεῖς, ἐν οἷς καὶ οἱ Μητροπολίται τοῦ Οἰκ. Θρόνου Μηθύμνης καὶ Πελαγονείας ἐπεκοινώνησαν μετὰ καθηρημένων συμπροσηύξαντο καὶ συνελειτούργησαν μετ' αὐτῶν.

Ἐν τέλει δὲ ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς προ-

τείνει πρὸς κανονικὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων ὅπως, ἐπανερχομένων ἐν ἰσχύϊ τῶν νόμων, διαταγμάτων καὶ ἀποφάσεων τοῦ Ἄ. Ἐκκλησ. Δικαστηρίου καὶ ἀποκαθισταμένου οὕτω τοῦ Μητροπολίτου Μελετίου μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Συνόδου εἰς τὰς οἰκείας θέσεις, οἱ καθηρημένοι καὶ οἱ ἔκπρωτοι νὰ ὑποβάλωσιν αἴτησιν ἀναθεωρήσεως τῆς δίκης αὐτῶν ἄκυρουμένων διὰ νόμου τῆς πρὸς ἔκκλησιν προθεσμίας καὶ τοῦ ἀνεκκλήτου τῶν ἀποφάσεων, καὶ, συγκροτουμένου κανονικοῦ Δικαστηρίου, νὰ ἀναθεωρηθῶσιν αἱ δίκαι ἐν τῷ πνεύματι τῶν ἱ. Κανόνων καὶ εἶτα νὰ ἐξευρεθῆ τρόπος ἱκανοποιητικῆς δι' ἀμφοτέρα τὰ μέρη λύσεως τοῦ ζητήματος τῆς Μητροπ. Ἀθηνῶν. «Τὴν τοιαύτην στάσιν — καταλήγει ἡ ἔκθεσις τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἐπιβάλλει ἐκτὸς τῶν κανονικῶν λόγων καὶ ἡ ὑπ' αὐτῆς ἤδη γενομένη ἀναγνώρισις τοῦ Μελετίου ὡς κανονικοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν μετὰ τὴν λῆψιν τῆς εἰρηρικῆς αὐτοῦ, ἀναγνώρισις ἀναγκαίως προϋποθέτουσα κανονικῶς ἐπελθοῦσαν τὴν χηρείαν τῆς μητροπόλεως Ἀθηνῶν Ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ παράδειγμα τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας μιμούμεναι καὶ αἱ ἄλλαι Ὁρθόδοξοι Ἐκ[σ]ίαι ἔσπευσαν νὰ ἀναγνωρίσωσι τὸν Μελέτιον κανονικὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν καὶ ἐπὶ τριετίαν περίπου, ὡς ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία, διετέ-

λεσαν ἐν κανονικῇ μετ' αὐτοῦ ἐπικοινωνίᾳ».

Ταῦτα ἔγραφεν ἢ ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν Ἀμασειᾶς Γερμανοῦ, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Θεολογ. Ἀκαδημίας Μητροπ. Σελευκειᾶς Γερμανοῦ, τοῦ Ἀρχιεραμαματέως τῆς Ἱ. Συνόδου ἀρχιμ. Διονυσίου Μηνᾶ καὶ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Θεολ. Ἀκαδημίας διακ. Στεφανίδου ἐν τῇ ὑπὸ ἡμερομ. 18 Ἰανουαρ. 1921 ἐκθέσει της τῇ ὑποβληθείσῃ πρὸς τὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν Σύνοδον.

Κατόπιν τούτων ἀπάντων τὸ ζήτημα εἶναι τέλεον ἐξηγνητέον. Ὁ καθηρημένος ποτὲ Ἀθηνῶν καὶ οἱ ἀντάξιοι αὐτοῦ Συνοδικοὶ γενόμενοι καὶ αὐθις ἑτεροκίνητα ἀνδράποδα τῆς ἐν Ἑλλάδι ὀργιαζούσης παλαιοκομματικῆς φαυλοκρατίας, καὶ ἀποτολμήσαντες ἐπὶ ἐμπαιγμῶ τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ τῆς θρησκείας νὰ προβῶσιν ὡς δῆθεν καθαίρεσιν τοῦ Οἰκ. Πατριάρχου Μελετίου ὅλως ἄκυρον καὶ παράνομον καὶ ἀσύστατον κατὰ τε τοὺς τύπους καὶ τὴν οὐσίαν, διέπραξαν δεύτερον ἱερόσυλον ἀνοσιούργημα ἐφάμιλλον κατὰ πάντα πρὸς τὸ κατὰ τὸ 1916 Ἀνάθεμα, ἐφελκύσαντες ἐφ' ἑαυτοὺς τὰς ποινὰς τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ σκανδαλίσαντες τὰς χριστιανικὰς συνειδήσεις γενόμενοι τὸ ἀντικείμενον τῆς γενικῆς βδελυγμίας, τοῦ ἀποτροπιασμοῦ καὶ τῆς περιφρονήσεως, καὶ θεωρούμενοι παρὰ πάντων «τολ-

μηταὶ αὐθάδεις, κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπεφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας». (Πέτρ. Β) ψευδοπροφηταὶ ἐξ ἐκείνων περὶ ὧν εἶπεν ὁ Κύριος «προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύματι προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσὶ λύκοι ἄρπαγες. Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς· μήτοι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα;» (Ματθ. Ζ').

Ἄν δὲ ἀληθεύῃ τὸ ἀναγραφέν ἐν τοῖς ἐφημερίσιν ὅτι μέλλει νὰ ψηφισθῇ νόμος ὀρίζων τὸ ἐβδομηκοστὸν ἔτος ὡς ὄριον ἡλικίας τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, τότε ὁ Θεόκλητος Μηνόπουλος θὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὁ ἀποδιοπομπαῖος τράγος, ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ ὁποίου θὰ φορτωθῶσι, πάνυ εὐστόχως καὶ δικαίως τὰ ἀνομήματα τὰ τερατουργηθέντα ἐν τῇ τλήμονι Ἐκκλησίᾳ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τῆς 1 Νοεμβρίου 1920 καὶ ἐφεξῆς.

Ε.

Ο ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ ΚΑΙ Η ΦΥΛΛΑΔΑ ΤΟΥ

«Λάλει καὶ μὴ σιωπήσεις». (Πράξ. ΙΗ')

Εἷς ἐκ τῶν ἀνθρώπων τῶν διαδραματισάντων τὸν μᾶλλον ἀπαίσιον καὶ βδελυρὸν αὐτόχρημα ρόλον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου Μελετίου Δ' εἶναι ὁ πάλαι ποτὲ μαθητῆς μου καὶ νῦν καθηγητῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν Ἀνδρούτσος. Ἐχθρικώτατα διακείμενος πρὸς τὸν μητροπολίτην Θεόκλητον ἀρνηθέντα νὰ ἐκχωρήσῃ αὐτῷ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς Μονῆς τοῦ ὁσίου Μελετίου ἐν τῷ Παρνασσῷ, ὡς μοὶ εἶπεν ὁ ἴδιος καὶ ἐγκρίνων ὡς κανονικὴν τὴν καθαιρέσιν αὐτοῦ, εἶχεν ἀναγνωρίσει τὸν Μητροπολίτην Μελέτιον καὶ συνειργάζετο μετ' αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐξ Ἀθηνῶν ἀναχωρήσεώς του. Ἄμα δὲ τῇ ἐκλογῇ τούτου ὡς Οἴκου. Πατριάρχου ὁσφρανθεὶς δουλειὰ ἐξεφούλκησεν αὐτόκλητος κατ' αὐτοῦ διὰ δημοσιευμάτων καὶ γνωμοδοτήσεων πρὸς τὴν Κυβέρνησιν φθάσας μέχρι τοῦ σημείου νὰ γράψῃ ὅπως αὕτη πιέσῃ τοὺς ἐν Θεσσαλονίκη ἀρχιερεῖς νὰ καταδικάσωσι τὸν Μελέτιον

καὶ αὐτὸς «ἀνελάμβανε τὴν ἐπιστημονικὴν εὐθύνην διὰ τὰ τυχόν ὀλισθήματα τῆς ἱεραρχίας». Εἶναι διὰ νὰ πάρῃ κανεὶς τὰ βουνά. Ἕνας λαϊκὸς δάσκαλος νὰ τολμᾷ νὰ ἀνακηρύττῃ ἑαυτὸν ὡς τὴν ὑπάτην δογματικὴν καὶ κανονικὴν ἀλάθητον αὐθεντίαν ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ νὰ ποζάρῃ μέντωρ τῆς ἱεραρχίας μεταξὺ τῆς ὁποίας ὑπάρχουσιν ἄνδρες εὐμοιροῦντες παιδείσεως πολλῶ ἀριωτέρας καὶ εὐρυτέρας τῆς τοῦ Ἀνδρούτσου. Ὑπερηκοντίσαμεν καὶ τὸν ἀλάθητον πάπαν, ὅστις τὸ κάτω τῆς γραφῆς εἶναι ἀρχιερεὺς, καὶ τὸν Λούθηρον, ὅστις ἐπὶ τέλος ἦτο ἱερός καὶ διδάκτωρ τῆς θεολογίας, καὶ ἀπεκτήσαμεν ἕνα δάσκαλον, ἀλάθητον λαϊκὸν πάπαν. Ἀπαγορευθείσης τῷ Ἀνδρούτσῳ τῆς μεταβάσεως εἰς Θεσσαλονίκην, οὗτος ἐξηκολούθησε νὰ γνωματεύῃ γραπτῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως αὕτη περιορίσῃ τοὺς ἀρχιερεῖς τῆς Παρασυαγωγῆς τῆς Θεσσαλονίκης αὐτόσε, ἢ εἰς τὴν Μονὴν Βατοπεδίου τοῦ Ἁθῶ, μέχρις οὗ ἐξαναγκασθῶσι νὰ ἀποκηρύξωσι τὸν Μελέτιον καὶ νὰ ἐπικυρώσωσι τὴν καθαιρέσιν του· ἐξέδωκε δὲ καὶ φυλλάδιον ἐν τῷ ὁποίῳ, ἐπὶ τῇ βάσει δῆθεν τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν προσπαθεῖ νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἀντικανονικὸν καὶ ἄκυρον τῆς ἐκλογῆς τοῦ Μελετίου.

Ἄλλ' ὡς εἶμεθα ἐπεικεῖς. Ὁ Ἄνδρουῦτος παθὼν ἐκ τύφου ἐν τῇ Θεολ. Σχολῇ Χάλκης τῷ 1896 προσεβλήθη ἀπὸ διασάλευσιν φρενῶν ὡς ἐκ τῆς ὁποίας περιέτρεχεν ὀλόγυμος τὴν Σχολὴν εἰς παντοῖα ἐκτρεπόμενος ἄτοπα, π.χ. ζητῶν νὰ καθίσῃ ἐπὶ πεπυρακτωμένων θερμαστρῶν, κρατῶν τὸν κάδδον τοῦ νιπτῆρός του καὶ διαλαλῶν ὅτι ἐπώλει μποζᾶν· ἐφ' ᾧ καὶ ἐδέησε νὰ ἐγκλεισθῇ εἰς τὸ ἐν Ἑπταπυργίῳ Ἐθνικὸν Φρενοκομεῖον. Καὶ κατηνύασθη μὲν ἢ ἕξαψίς του ἐκεῖνη, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος παρέμεινεν ἀτυχῶς ἕκτοτε ἀτάσθαλος μὲν τὴν περιβολὴν—διὸ καὶ ὁ Πατριάρχης Ἰωακείμ Γ' ἀπεκάλει αὐτὸν *sehmutzig* (ρουπαρὸν) — ἔτι δὲ μᾶλλον ἀτάσθαλος τὸν νοῦν καὶ τὰς ψυχικὰς διαθέσεις, ἀντιφρονῶν καὶ ἀντιλέγων πρὸς πάντας καὶ διὰ πάντα. Ἐλθὼν δὲ εἰς Κ]πολιν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνακωχὴν πρὸς διενέργησιν βασιλικῆς προπαγάνδας ἐτηλεγράφησεν ὅτι «πάντες οἱ ἐν Κων]πόλει εἰσὶν ὠνητοί», σπεύσας νὰ δραπετεύσῃ εἰς Ἀθήνας ἅμα ὡς κατέστη γνωστὸν τὸ τηλεγράφημα αὐτοῦ τοῦτο. Ἐκ τοιούτων φρενῶν προέκυψεν ἢ εἰς χιλιάδας ἀντιτύπων ἐκδοθεῖσα ΦΥΛΛΑΔΑ τοῦ Ἄνδρουῦτου, κυβερνητικῇ βεβαίως δαπάνῃ, τῆς ὁποίας τὸ ὅλως ἀβάσιμον καὶ ἀσύστατον θὰ καταδείξω ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἵνα μὴ παραπλανῶνται οἱ ἀπλούστεροι.

Τὸ κυριώτατον ἐπιχείρημα τοῦ Ἄνδρουῦτου ἀποτελεῖ ὁ Δ' Κανὼν τῆς Α'. ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἔχων ὡς ἐξῆς: «Ἐπίσκοπον μὲν προσήκει ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ καθίστασθαι· εἰ δὲ δυσχερὲς εἴη τὸ τοιοῦτον, ἢ διὰ κατεπείγουσαν ἀνάγκην ἢ διὰ μῆκος ὁδοῦ, ἐξάπαντος τρεῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένους συμψήφων γινομένων καὶ τῶν ἀπόντων καὶ συντιθεμένων διὰ Γραμμάτων, τότε τὴν χειροτονίαν ποιῆσθαι τὸ δὲ κῦρος τῶν γινομένων δίδοσθαι καθ' ἐκάστην ἐπαρχίαν τῷ Μητροπολίτῃ». Τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνουσι ἢ Ζ' Οἰκ. Σύνοδος καὶ αἱ Τοπικαὶ τοιαῦται Λαοδικείας, Ἀντιοχείας, Καρθαγένης, θεσπίζουσαι ὅτι ὁ Μητροπολίτης δεῖον νὰ συγκαλῆ τοὺς Ἐπισκόπους καὶ ὅτι πᾶσα ἐκλογή διενεργουμένη εἴτε παρὰ κοσμικῶν ἀρχόντων, εἴτε ἄνευ τῆς προσκλήσεως, τῆς ἀδείας καὶ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ Μητροπολίτου δεῖον νὰ θεωρῆται ὡς ἄκυρος.

Ἔχει καλῶς. Ἀλλὰ περὶ τῆς ἐκλογῆς τίνων Ἐπισκόπων πραγματεύονται καὶ νομοθετοῦν οἱ Κανόνες οὔτοι; Δὲν ἔχει παρὰ νὰ τοὺς ἀναγνώσῃ ὁ βουλόμενος καθὼς καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς σχόλια τῶν Βυζαντινῶν κανονολόγων Ζωναρᾶ, Βαλσαμῶνος, Ἀριστηνοῦ, Βλάσταρη (ἐν τῷ Συντ. κτλ. Ράλλη καὶ Ποτλῆ) διὰ νὰ ἀντιληφθῇ ἀμέσως ὅτι οἱ Κανόνες οὔτοι πραγμα-

τεύονται μόνον περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων τῶν μητροπολιτικῶν περιφερειῶν. Ὁ ΙΒ' Κανὼν τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου ρητῶς ἀναγράφει: «περὶ τοῦ τοὺς Ἐπισκόπους κρίσει τῶν Μητροπολιτῶν καὶ τῶν πέριξ Ἐπισκόπων καθίστασθαι» διὸ καὶ καθορίζουσιν οἱ Κανόνες ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὴν σύγκλησιν, ἄδειαν, ἐντολὴν καὶ κύρωσιν τῆς ἐκλογῆς ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, οἱ δὲ κανονολόγοι ἐξετάζουσι καὶ ἐρμηνεύουσι τί δέον γενέσθαι ἂν Μητροπολίτης τις δὲν ἔχει παρὰ τρεῖς, δύο, ἓνα Ἐπίσκοπον. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐξήτασε καὶ διεσαφήνισε καὶ ἡ ἐν Καρθαγένῃ Σύνοδος (Κ. ΜΘ'). Δύο Ἐπίσκοποι κατήγγειλαν κατ' ἐντολὴν ὅτι δύο Ἐπίσκοποι τῆς Νουμιδίας ἐπήφισαν Ἐπίσκοπον, καὶ προέτειναν νὰ θεσπισθῇ νὰ μὴ ψηφίζεται Ἐπίσκοπος παρ' ὀλιγωτέρων τῶν δώδεκα. Ἀπαντιᾷ πρὸς αὐτοὺς ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου Καρθαγένης Αὐρήλιος λέγων ὅτι δέον νὰ τηρηθῇ ὁ ἀρχαῖος τύπος καὶ νὰ μὴ ψηφίζεται Ἐπίσκοπος παρ' ὀλιγωτέρων τῶν τριῶν. Ἡ Μητρόπολις Τριπόλεως, προσθέτει, ἔχει ἐν ὅλῳ πέντε Ἐπισκόπους· τί θὰ γείνη ἂν κωλυθῶσιν εἰς ἡ δύο; ἐγὼ, ἐν τῇ μητροπολιτικῇ μου περιφερείᾳ, ἔχω καθ' ἑκάστην σχεδὸν Κυριακὴν ἐκλογὴν Ἐπισκόπων· μήπως δύναμαι νὰ προσκαλῶ συνεχῶς δώδεκα ἢ δέκα; ἐνῶ δύο

εἶναι εὐχερὲς νὰ συνέρχονται μετ' ἐμοῦ». Καὶ ἡ Σύνοδος ἐδέχθη ὡς ἐπαρκῆ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Αὐρηλίου καὶ ἐθέσπισεν (ΙΓ' Καν.) ὅτι τρεῖς ἀρκούσι. Τοῦτ' αὐτὸ ἐρμηνεύει, αὐθεντικῶς πλέον καὶ τελεσιδικῶς ἡ Δ' ἐν Χαλκηδόνι Οἰκουμ. Σύνοδος ἀποφαινομένη «δηλ. ἐκάστου Μητροπολίτου τῶν προειρημένων διοικήσεων μετὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας Ἐπισκόπων χειροτονοῦντος τοὺς τῆς ἐπαρχίας Ἐπισκόπους καθὼς τοῖς θείοις Κανόσι διηγόρευται (Κ. ΚΗ'). Καὶ οὕτω κόπιεται ὁ βῆξ καὶ αἰσοφιστικαὶ παρερμηνεῖται περὶ τῆς ἐννοίας καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν Κανόνων τοὺς ὁποίους ἀπειράθησαν νὰ ἐκμεταλλευθῶσι κατὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Μελετίου Δ'. Οἱ κανόνες ἐκεῖνοι νομοθετοῦσι μόνον περὶ ἐκλογῆς Ἐπισκόπων τῶν Μητροπολιτικῶν περιφερειῶν. Καὶ σημειωθήτω εἰς ἐπίμετρον ἡ σπουδαιότης διαφορὰ ὅτι ἐν τῇ ἐκλογῇ Οἰκουμ. Πατριάρχου δὲν πρόκειται καὶν περὶ ἐκλογῆς Ἐπισκόπου, ἀλλὰ περὶ ἀπλῆς διοικητικῆς μεταθέσεως ἤδη κανονικῶς ἐκλελεγεμένου καὶ κεχειροτονημένου Ἐπισκόπου.

Ὡς καταφαίνεται λοιπὸν, οἱ ἀναφερθέντες Κανόνες οἱ προβαλλόμενοι ὑπὸ τοῦ Ἀνδρούτσου, καθὰ προεβλήθησαν καὶ προηγουμένως ὑπὸ τῶν Ἐπτὰ, πραγματεύονται μόνον περὶ τῶν Ἐπισκόπων τῶν Μητροπολιτικῶν περι-

φερειῶν. Ἄλλὰ τὸ αὐτὸ ἐφαρμοστέον, λέγει ὁ Ἄνδρουττος, καὶ περὶ Ἀρχιεπισκόπων, καὶ Μητροπολιτῶν καὶ Πατριαρχῶν. Παραμύθια τῆς Χαλιμᾶς· Αὐτὰ εἶναι ἐπινοήσεις καὶ σοφίσματα, ποιητικῆ φαντασίᾳ, τοῦ Ἀνδρούττου, οὐχὶ ὁμῶς καὶ τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ οὐδέποτε ἐφηρμόσθησαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Περὶ Ἀρχιεπισκόπων, καὶ Μητροπολιτῶν καὶ Πατριαρχῶν πραγματεύονται ἄλλοι Κανόνες.

Ὅλη λοιπὸν ἡ κανονικὴ ἐπιχειρηματολογία τοῦ Ἀνδρούττου ἐπὶ τῆς ὁποίας θέλει νὰ στηρίξῃ τὴν ἀντικανονικότητα τῆς ἐκλογῆς Μελετίου τοῦ Δ' καταρθεῖ ὡς χάρτινος πύργος. Οἱ προσαγόμενοι κανόνες, ἐπαναλαμβάνω, δὲν ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐκλογὴν Μητροπολιτῶν καὶ Πατριαρχῶν. Πῶς ἐκλέγονται οἱ Μητροπολίται μᾶς διδάσκει τὸ Κανονικὸν δίκαιον τοῦ Βυζαντινοῦ Κανονολόγου Βλάσταρη. «Ἀσιαναὶ μὲν εἰσὶ Διοικήσεις αἱ μέχρι τῶν Ταυρικῶν ὁρέων διήκουσαι· Ποντικαὶ δὲ αἱ ἐπὶ Εὐξείνῳ Πόντῳ παρακείμεναι, Τραπεζοῦντος ἄχρι καὶ ἐνδοτέρῳ· Θρακικαὶ δὲ αἱ μέχρι τοῦ Δυρραχίου. Τούτων τοιγαροῦν τῶν Διοικήσεων μόνους τοὺς Μητροπολίτας χειροτονεῖν δίδουσιν (ὁ Καν. ΚΗ' τῆς ἐν Χαλκηδ. Δ'. Οἴκουμ. Συνόδου) τῷ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τούτων οὐχ οὐσπερ αὐτὸς καὶ ἐξουσίαν βεβούληται, ἀλλ' οὐς ἂν ἢ ὑπ'

αὐτὸν συμφωνήσασα ψηφίσεται Σύνοδος. Εἶθ' οὕτω τῶν ψήφων ἐμφανιζομένων αὐτῷ, ὧν αὐτῶν ψηφισθέντων τριῶν ὄντων ἐκλέξεται χειροτονεῖν.... Πρὸ δὲ τοῦ Κανόνος τούτου οὐχ' οἱ Πατριάρχαι τοὺς Μητροπολίτας ἐχειροτόνουν ἀλλ' οἱ ἐκάστης ἐπαρχίας ἐπίσκοποι...ἐκάστῳ δὲ Μητροπολίτῃ ἐπισκῆπτει χειροτονεῖν τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπους, τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων παραπλησίως ποιουμένων τὰς ψήφους, ὡς καὶ τοῖς θείοις ψηφί Κανόσι τῶν πρὸ ἡμῶν ἀγίων διηγόρευται. (Βλάσταρη Σύνταγμα κτλ. παρὰ Ράλλη καὶ Ποτλῆ ΣΤ') «Διὰ γὰρ τοῦτο, προσθέτει ὁ Βλασαμῶν, (Ἐσμ. ΣΔ' Καν. Σαρδικῆς) μετακαλοῦνται πάντες οἱ ἐνδημοῦντες κατὰ ταύτην τὴν τῶν πόλεων βασιλεύουσαν Ἀρχιερεῖς, ὅταν ψῆφος ὀφείλει γίνεσθαι Ἐκκλησίας οἰασδῆ τινος». Καὶ ὁ Ἀριστηνὸς: Μητροπολίτου μέλλοντος ψηφισθῆναι, οὐ πάντες τῆς ἀπανταχοῦ Διοικήσεως Μητροπολίται εἰς τὴν ψῆφον αὐτοῦ κληθῆσονται ἀλλ' οἱ πλησιόχωροι ΕΚΕΙΝΟ ΓΑΡ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΤΟΝ ΓΕΝΕΣΘΑΙ, εἶπερ κατὰ τὸν ΚΕ' Κανόνα τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, ἐν τὸς τριῶν μηνῶν αἱ χειροτονίαι ὀφείλουσι γίνεσθαι τῶν χηρευουσῶν Ἐπισκοπῶν» (εἰς ΣΤ' Καν. Σαρδικῆς).

Βλέπε καὶ «Σημείωμα Βασιλικὸν» Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου ἐκδοθὲν ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Πατριαρχῶν Κων]πόλεως, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων «συνδιαγνωμησάντων» καὶ τῆς ἐνδημούσης Συνόδου λύων σαφῶς, κατηγορηματικῶς καὶ κατὰ πλάτος τὸ ζήτημα συμφώνως «πρὸς τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς καὶ τὰς ἀποστολικὰς καὶ Συνοδικὰς παραδόσεις καὶ τοὺς ἱ. Κανόνας», διὰ τῆς προσκλήσεως δηλ. ἐν ταῖς μητροπολιτικαῖς ἐκλογαῖς μόνων τῶν ἐνδημούντων ἐν Κων]πόλει Ἀρχιερέων (Σύντ. Ράλλη . . . Ε'). Ὁ βουλόμενος δὲ ἄς ἀναφυλλίσῃ καὶ τοὺς δύο Τόμους *Acta Patriarcatuſ Con]ani* διὰ τὴν πρὸ τῆς Ἀλώσεως ἐποχὴν, ἢ τοὺς ἐν τοῖς Πα]χείοις Κώδικας τῶν Ὑπομνημάτων διὰ τὴν μετὰ τὴν Ἀλωσιν ἐποχὴν καὶ θὰ ἀναγνώσῃ πῶς ἐξελέγοντο οἱ Μητροπολίται «ὑπὸ τῶν καθευρεθέντων, τῶν ἐνδημούντων ἐν Κων]πόλει Ἀρχιερέων προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ Πατριάρχου». Συνιστῶ δ' ἐν παρόδῳ εἰς τὸν Ἀνδροῦτσον νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Θεόκλητον πῶς ἐξελέγησαν καὶ αὐτὸς καὶ οἱ προκατόχοί του Μητροπολίται Ἀθηνῶν, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ ἐν Ἑλλάδι Ἐπίσκοποι· παρ' ὅλης τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Κράτους συνφδὰ ταῖς διατάξεις τῶν Κανόνων οὓς ἐπικαλεῖται καὶ τοὺς ὁποίους οὔτε ὁ Σ' οὔτε ὁ ΣΑ' οὔτε κανεῖς ἄλλος νόμος δύναται νὰ τροποποιήσῃ κατὰ τὰ

ἄρθρα 2 καὶ 103 τοῦ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος, ἢ παρὰ μόνης τῆς πενταμελοῦς Συνόδου; τὸ αὐτὸ δὲ ἐρώτημα νὰ ἀπευθύνῃ καὶ πρὸς τὰς Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας Ρωσσίας, Ρουμανίας, Σερβίας. Τὰ χάλια μας!!

Νοστιμωτάτη δὲ εἶναι ἡ ἀπόπειρα δικαιολογίας ἢ προβαλλομένη ὑπὸ τῶν Ἑπτὰ ἐν τῇ εἰς φυλλάδιον δημοσιευθείσῃ ἐκθέσει των διὰ τὴν μὴ συμμετοχὴν συμπάντων τῶν Ἱεραρχῶν κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων. Προσπαθοῦντες νὰ συμβιβάσωσι τοὺς Κανόνας οὓς ἐπικαλοῦνται περὶ συμμετοχῆς πάντων (οἷτινες Κανόνες ὡς εἶδομεν μόνον περὶ συγκλήσεως τῶν Ἐπισκόπων ἐκάστης μητροπολιτικῆς Ἐκκλησίας νομοθετοῦσι) πρὸς τὸ ἀναμφισβήτητον γεγονός τῆς μὴ συμμετοχῆς συμπάσης τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Θρόνου εἰς τὰς ἐκλογὰς Μητροπολιτῶν γράφουσι τὰ ἐξῆς ἀμίμητα· «παρὰ τοὺς ἱ. Κανόνας!! Ὅι μὴ Συνοδικοὶ Ἀρχιερεῖς δὲν φαίνονται ὁμοψηφοῦντες. Κατ' οὐσίαν ὁμως συντρέχουσι καὶ οὔτοι δεδομένου ὅτι ἡ ἐνδημοῦσα Σύνοδος ὡς ἐκπροσωποῦσα τὴν ἀδελφότητα τῶν Ἀρχιερέων, τῶν ἀπόντων ὡς παρόντων θεωρουμένων, ἐπιτροπικῶς ψηφίζει τοὺς νέους Ἐπισκόπους καὶ ὡς ἐκ τούτου αἱ τοιουτότροποι ψηφίσεις ἀείποτε ἀναμφισβητήτως ἀνεγνωρίσθησαν ὑφ' ὅλων τῶν Ἀρχιερέων ὡς προδεδεσμευμένων». Εὐγε.

Εἰς τὸν ἐφευρέτην τῶν κενεμβρασιῶν τούτων ἀξίζει νὰ ἀπονεμηθῇ δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας. Καὶ δὲν μᾶς ὑποδεικνύει, παρακαλῶ, «ἡ κανονικὴ πλειοψηφία τῆς Συνόδου» τὸν Κανόνα ἢ τὴν Νομοθετικὴν Διάταξιν Οἰκουμενικῆς ἢ Τοπικῆς Συνόδου καθ' ἣν ρυθμίζονται τὰ τῆς ἐνδημούσης Συνόδου, καθ' ἣν ἡ ἐνδημούσα Σύνοδος ἐκπροσωπεῖ τὴν ἀδελφότητα τῶν Ἀρχιερέων, καθ' ἣν οἱ ἀπόντες θεωροῦνται ὡς παρόντες, καθ' ἣν οὗτοι ψηφίζουσιν ἐπιτροπικῶς, οἱ δὲ ἀπόντες ὡς προδεδεσμευμένοι ἀναγνωρίζουσι τοῦτο; Ἀλλὰ, ἂν «οἱ ἀπόντες, οἱ κωλυθέντες ἔλθειν θεωροῦνται ὡς παρόντες καὶ προδεδεσμευμένοι, οἱ δὲ παρόντες ἐκπροσωποῦσι τοὺς ἀπόντας καὶ ψηφίζουσιν ἐπιτροπικῶς ἀντ' ἐκείνων, τί φωνασκοῦσι τότε οἱ Ἑπτὰ κατὰ τῆς νομιμότητος καὶ κανονικότητος τῆς ἐκλογῆς Μελετίου τοῦ Δ'; Διατί νὰ μὴ ἐφαρμόσουν τὰς θεωρίας τῶν αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τούτου; Τόσον ἢ ἐμπάθεια καὶ ἡ ἀρχολιπαρία «τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν», ὥστε οὐδεὶς τόσον ἐκ τῶν Ἑπτὰ ὅσον καὶ ἐκ τῶν «εἰρηνευτῶν», οἵτινες «οὐκ ἤλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν» νὰ εὐρεθῇ ἔχων μυαλὸ ὡς κόκκον σινάπεως ὅστις νὰ ἀναφωνήσῃ· «σταθῆτε ἀδελφοί· μὲ αὐτὰ ποῦ γράφομεν αὐτοκτονοῦμεν, ἀνομολογοῦμεν τὴν νομιμότητα

καὶ κανονικότητα τῆς πατριαρχικῆς ἐκλογῆς καὶ ἀπαγγέλλομεν τὴν καταδίκην μας; ἀλλὰ *quos vult perdere jupiter dementat* (μωραίνει Κύριος ὃν βούλετ' ἀπολέσαι).

Περὶ δὲ τῆς ἐκλογῆς τῶν Πατριαρχῶν; Ἐξελέγοντο οὗτοι ὑπὸ τοῦ συνόλου τῶν Ἱεραρχῶν τοῦ Θρόνου συμψήφων γινομένων καὶ τῶν ἀπόντων; καὶ ὑπὸ μόνων αὐτῶν ἄνευ συμμετοχῆς τοῦ λαοῦ; Ἰδωμεν τί λέγει ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία· ὁ Νεκτᾶριος (381) ἐξελέγη «μετὰ κοινῆς ὁμονοίας ἐπ' ὄψεσι καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου βασιλέως Θεοδοσίου, παντός τε τοῦ κλήρου καὶ πάσης ἐπιψηφισομένης τῆς πόλεως» λέγει ἡ Β' Οἰκουμ. Σύνοδος ἐν τῇ πρὸς τοὺς Δυτικούς ἐπιστολῇ αὐτῆς. Ὁ Χρυσόστομος (398) «ψηφίσματι κοινῶ πάντων ὁμοῦ κλήρου καὶ λαοῦ» ἐξελέγη, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἀρκάδιος «μετεπέμψατο αὐτὸν συναινῶν τῇ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ κλήρου καὶ τῶν πολλῶν ψήφῳ» (Σωκρ.). Θανόντιος τοῦ Πατριάρχου Ἀττικοῦ (406) «κοινῇ πᾶς ὀ'λαδὸς ἐπόθει γίνεσθαι Σισίνιον κατεκράτησεν οὖν ἡ τῶν λαϊκῶν σπουδὴ καὶ χειροτονεῖται Σισίνιος» (Σωκρ.). Θανόντιος τοῦ Πατριάρχου Μαξιμιανοῦ (434) ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος τοῖς παροῦσιν Ἐπισκόποις ἐνθρονίσαι τὸν Πρόκλον ἐπέταξεν» (Σωκρ.). Καθαιρεθέντος τοῦ Πατριάρχου Ἀνθίμου Α' (536) ἐξελέγη Μηνᾶς

ὁ Α' «ψήφω βασιλέως, κλήρου καὶ δήμου» καθὰ γράφει ὁ παρὼν κατὰ τὴν ἐκλογὴν πάπας Ἀγαπητὸς πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων Πέτρον, ἢ καθὰ γράφει ἡ τοπικὴ ἢ ἐνδημοῦσα Σύνοδος (Πράξ. Α') «κατ' ἐπιλογὴν καὶ ψῆφον τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων καὶ τοῦ εὐαγοῦς τῆσδε τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας κλήρου, καὶ τῶν ἐν διαφόροις ἀξιώμασι καὶ ἀρχαῖς τελούντων φιλοχρίστων ἀνδρῶν καὶ ἡμῶν αὐτῶν, καὶ πάντων ὁμοῦ ὀρθοδόξων χριστιανῶν». Θανόντος τοῦ Πατριάρχου Ἰωάννου ΣΤ' (715) «ψήφω καὶ δοκιμασίᾳ τῶν θεοσεβεστάτων πρεσβυτέρων καὶ διακόνων καὶ παντὸς τοῦ εὐαγοῦς κλήρου καὶ τῆς ἱ. Συγκλήτου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τῆς θεοφυλάκτου ταύτης καὶ βασιλίδος πόλεως, ἢ θεία χάρις ἢ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα μετατίθεται Γερμαγὸν τὸν ὀσιώτατον Μητροπολίτην καὶ Πρόεδρον τῆς Κυζίκου Μητροπόλεως εἰς Ἐπίσκοπον ταύτης τῆς θεοφυλάκτου καὶ βασιλίδος πόλεως» (Θεοφ.). Ἴδου τὸ ἐπίσημον Τυρικὸν τῆς πατριαρχικῆς ἐκλογῆς. Ὁ κλῆρος, οἱ λογάδες καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ καὶ ἡ Σύγκλητος, μετεχόντων βεβαίως καὶ τῶν ἐνδημούντων τυχὸν ἐν Κ]πόλει Ἀρχιερέων ἐκλέγουσι τὸν Οἰκ. Πατριάρχην, ὡς ἐγένετο δηλ. κατὰ τὴν ἐκλογὴν Μελετίου Δ'. Ποῦ εἶναι λοιπὸν «τὰ προσβληθέντα δικαιώ-

ματα τῆς Ἱεραρχίας καὶ ἡ ἐξεύρεσις τρόπου πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς φιλοτιμίας αὐτῆς» καθὰ διετυλώθη πρὸς τὸν Πατριάρχην παρὰ τῆς διμελοῦς Ἐπιτροπῆς τῆς Παρασυναγωγῆς τῆς Θεσσαλονίκης; Εἰς τὸν μύχιον πόθον τῆς ἀνατροπῆς καὶ ὑποκαταστάσεως Μελετίου τοῦ Δ'; πῶς δὲ ἐλησμόνησεν ὁ Μητροπ. Κασσανδρείας τὰ λεχθέντα ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ Παρασυναγωγῇ τῆς Θεσσαλονίκης «καταρριφθέντος ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Γερμανοῦ ἐκράτησεν ὁ ἐγωῖσμος, αἱ προσωπικαὶ φιλοδοξίαι. Καὶ.... τὰ δύο Σώματα ἀπέλυσαν ἐγκύκλιον διὰ τῆς ὁποίας ἀπέκλειον ἀπὸ τῆς πατριαρχικῆς ἐκλογῆς πάντας τοὺς Ἀρχιερεῖς τῶν νέων χωρῶν καὶ τῶν Ἰταλοκρατομένων νήσων καὶ ἐζήτησαν μόνον ἐκ τῶν ὑπολειφθέντων Ἀρχιερέων τοῦ μικροῦ Τουρκικοῦ Κράτους καὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Βουλγαρικοῦ Βασιλείου νὰ καταρτίσωσι τὴν ἐκλογικὴν Συνέλευσιν καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀνάδειξιν Πατριάρχου. Ὁμολογῶ ὅτι ἐδοκιμάσαμεν πόνον ὅταν ἐμάθομεν τὸν ἀποκλεισμόν τῶν Ἀρχιερέων τῶν Νέων Χωρῶν». Ἴδου τίνες προσέβαλον τὰ δικαιώματα τῆς Ἱεραρχίας κατὰ τὸν Μητροπ. Κασσανδρείας. Οἱ σημερινοὶ σύμμαχοί του.

Ἔστιν ὅτε μετεκαλοῦντο καὶ τινες πλησιόχωροι κατὰ τὴν ἐκλογὴν Παύλου τοῦ ὁμολο-

γητοῦ (340) οἱ Μητροπολίται Ἡρακλείας Θεόδωρος καὶ Νικομηδείας Εὐσέβιος διετείνοντο ὅτι αὐτῶν δικαίωμα ὡς γειτόνων ἦτο ἡ ἐκλογή καὶ χειροτονία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κ]πόλεως «οἷς ὡς γείτοσιν ἡ χειροτονία διέφερε» (Σωκρ Σωζόμ.). Καὶ ἐξακολουθῶ τὰ παραδείγματα.

Τὸν Πατριάρχην Ταράσιον (784) «ἡ κοινὴ προέβαλεν ἐκλογή». Κωνσταντῖνος ὁ Γ' (1059) ψήφω τῶν Ἀρχιερέων καὶ τοῦ λαοῦ ἐξελέγη. Ὑπῆρξαν δὲ καὶ Πατριάρχαι καὶ Μητροπολίται ἐν ἀλαλαγμῶ καὶ ἐνθουσιασμῶ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐκλεγέντες, ἐφ' ᾧ καὶ «δημοπρόβλητοι καὶ θεοπρόβλητοι» κληθέντες. Π.χ. ὁ Πατριάρχης Νεκτᾶριος ἀβάπτιστος ἔτι ὦν «ἀρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν προεβλήθη» (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰστ. Ε'). Ὁ Πατριάρχης Φραβίτας (489) δι' ἐπιτυχούσης πανουργίας «αἰφνης ἀνάρπαστος, ἀπείρω δόξῃ περιρροόμενος, ἅτε δὴ θεοπρόβλητος, ἐπὶ τὸν πατριαρχικὸν μετὰ σοβαρῶν τῶν ἀλμάτων ἀνέβαινε θρόνον» (Κάλλιστ.). Ὁ Μεδιολάνων Ἀμβρόσιος, ἐπίσης ἀβάπτιστος ἔτι ὦν, ἀγορεύων πρὸς τὸν λαὸν τῆς πόλεως, διὰ βοῆς καὶ ἀλαλαγμοῦ τοῦ λαοῦ ἀνηγορεύθη Ἀρχιεπίσκοπος. Τὰ αὐτὰ συνέβαιον καὶ ἐπὶ τοῖς λοιποῖς πατριαρχικοῖς θρόνοις. «Τοὺς Πατριάρχας ἐχειροτόνει καὶ χειροτονεῖ ἢ κατὰ τόπους Σύνοδος τῆ ἐκλογῆ τοῦ κλήρου καὶ τῶν

προκρίτων τοῦ λαοῦ» γράφει ὁ Ἱεροσολύμων Δοσίθεος περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων.

Οὐδέποτε λοιπὸν ἡ ἐκλογή Πατριαρχῶν ἐγένετο ἄνευ συμμετοχῆς τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ, ἧτις συμμετοχὴ ἀπορρέει ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς Τιμόθεον «Δεῖ δὲ αὐτὸν (τὸν Ἐπίσκοπον) καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν ἵνα μὴ εἰς ὄνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου» (Α' Τιμ.). Κατὰ δὲ τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνας, πρὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, αἱ Ἀποστολικαὶ Διαταγαὶ οὕτως ὀρίζουσι τὴν ἐκλογὴν Ἐπισκόπου, «Ἐπίσκοπον χειροτονεῖσθαι ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἀριστίνδην ἐκλελεγμένον καὶ συνελθῶν ὁ λαὸς ἅμα τῷ Πρεσβυτερίῳ καὶ τοῖς παροῦσιν Ἐπισκόποις ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ συνευδοκεῖτω· ὁ δὲ πρόκριτος τῶν λοιπῶν ἐρωτάτω πρεσβυτέριον καὶ λαὸν εἰ αὐτὸς ἐστὶν ὃν αἰτοῦνται εἰς ἄρχοντα καὶ ἐπινευσάντων προσεπερωτάτω εἰ μαρτυρεῖται ὑπὸ πάντων ἄξιος εἶναι τῆς μεγάλης ταύτης καὶ λαμπρᾶς ἡγεμονίας», ἡ δὲ Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμ. Σύνοδος ἐν τῇ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν Ἀλεξανδρείας ἐπιστολῇ αὐτῆς ρητῶς ἀποφαίνεται ὑπὲρ τοῦ δικαιώματος τοῦ λαοῦ κατὰ τὴν ἐκλογὴν Ἐπισκόπου «ἔδοξεν..... εἰ ἄξιοι φαίνοντο (οἱ ὑποψήφιοι) καὶ ὁ λαὸς αἰροῖτο συνεπιψηφίζοντος καὶ ἐπισφραγίζον-

τος τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας Ἐπισκόπου». (Σωκ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Α' 9).

Οὐδέποτε ἐγένοντο σύμψηφοι αὐτοπροσώπως ἢ διὰ γραμμάτων σύμπαντες οἱ ἱεράρχαι τοῦ θρόνου. Οὔτε ποτέ ἤγειρέ τις Μητροπολίτης διαμαρτυρίαν κατὰ τῶν τοιούτων ἐκλογῶν, διότι οὐδεὶς ἀνεγνώριζεν ἑαυτῷ τοιοῦτον δικαίωμα. Χρονολογίαι, τινὲς θὰ ἀποδείξουν τὸ τελευταῖον τοῦτο τετραγωνικώτατα.

Θανόντος τοῦ Πατριάρχου Μαξιμιανοῦ καὶ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ κειμένου ἐν τῷ ἱερῷ, ἐκλέγεται **αὐθήμερον** καὶ ἐνθρονίζεται ὁ Πρόκλος, ὅστις τῇ ἐπαύριον τελεῖ τὴν κηδεῖαν τοῦ προκατόχου του. Μήπως κατέφθασαν ἐντὸς ὥρων τινῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων ἢ ἀγγέλων ἀπὸ τοῦ Δυρραχίου καὶ τῶν ὀρέων τοῦ Ταύρου καὶ τῆς Ἀρμενίας οἱ Μητροπολίται τοῦ θρόνου ἢ τὰ ψηφοδέλτιά των; *Poser la question c'est la resoudre* ἢ θέσις τοῦ ζητήματος συνεπάγεται τὴν λύσιν του. Τὸ αὐτὸ συνέβη κατὰ τὸν θάνατον τοῦ Πατριάρχου Μηνᾶ Α' (552). **Αὐθήμερον** ἐξελέγη καὶ ἐνεθρονίσθη ὁ διάδοχος τοῦ Εὐτύχιος, ὅστις καὶ τὸν ἐκήδευσε. Θνήσκει ὁ Νεκτᾶριος τῷ 397, καὶ ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος ἐκλέγεται ὁ Χρυσόστομος. Τῇ 20 Ἰουνίου 404 ἐξωρίσθη ὁ Χρυσόστομος· τῇ 26 Ἰουνίου ἐνθρονίζεται ὁ διάδοχος του Ἀρσάκιος.

Θνήσκει τῷ 582 Εὐτύχιος ὁ Α'· ἐντὸς 6 ἡμερῶν ἐνθρονίζεται ὁ διάδοχος του Ἰωάννης ὁ Νηστευτής.

Τῇ 18 Ἰανουαρίου 730 ἀποχωρεῖ Γερμανὸς ὁ Α' καὶ τῇ 22 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐνθρονίζεται ὁ διάδοχος του Ἀναστάσιος.

Θνήσκει ὁ Πατριάρχης Νικήτας Α' τῇ 6 Φεβρουαρίου 780· τῇ 20 ἐνθρονίζεται ὁ διάδοχος του Παῦλος ὁ Δ'.

Τῇ 12 Φεβρουαρίου 842 παύεται ὁ εἰκονομάχος Πατριάρχης Ἰωάσαφ Ζ', **αὐθήμερον** ἐνθρονίζεται ὁ διάδοχος του Μεθόδιος ὁ Α'.

Τῇ 2 Αὐγούστου θνήσκει ὁ Πατριάρχης Ἰωάννης ὁ Εἰφιλῖνος· **αὐθήμερον** ἐκλέγεται διάδοχος του Κοσμᾶς ὁ Α'.

Μετὰ τὰ μέσα Μαΐου 1275 παραιτεῖται Ἰωσήφ ὁ Α'· τῇ 26 Μαΐου ἐκλέγεται Ἰωάννης ὁ Βέκκος.

Τῇ 26 Δεκεμβρίου 1282 ἀποχωρεῖ ὁ Βέκκος· τῇ 31 Δεκεμβρίου διαδέχεται αὐτὸν Ἰωσήφ ὁ Α'.

Θὰ ἠδυνάμην νὰ παραθέσω πλεῖστα ὅσα ἄλλα παραδείγματα· ἀλλὰ φρονῶ ὅτι αὐτὰ ἀρκοῦσι. Μετὰ δὲ τὴν Ἀλωσιν, κατὰ γενικὸν **κανόνα**, τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου ἢ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Πατριάρχου, ἐξελέγετο συνήθως ὁ διάδοχος του. Οὔτως ἐπὶ παραδείγματι.

Τῇ 29 Νοεμβρίου 1579 ἀποχωρεῖ Ἱερεμίας ὁ Β΄. Αὐθήμερόν ἐκλέγεται Μητροφάνης ὁ Γ΄.

Τῇ 27 Φεβρουαρίου 1587 παύεται Παχώμιος ὁ Β΄· αὐθήμερόν ἐκλέγεται ὁ Θεόληπτος Β΄.

Τῇ 17 Μαΐου 1623 ἀποχωρεῖ Κύριλλος ὁ Δούκαρις· αὐθήμερόν διαδέχεται αὐτὸν Γρηγόριος ὁ Δ΄.

Τῇ 18 Ἰουνίου 1623 ἀποχωρεῖ ὁ Γρηγόριος· αὐθήμερόν τὸν διαδέχεται ὁ Ἄνθιμος Β΄.

Τῇ 16 Νοεμβρ. 1646 ἀποχωρεῖ ὁ Παρθένιος Β΄· αὐθήμερόν τὸν διαδέχεται Ἰωαννίκιος Β΄.

Τῇ 10 Μαρτίου 1684 ἀποχωρεῖ Διονύσιος ὁ Δ΄· αὐθήμερόν τὸν διαδέχεται Παρθένιος ὁ Δ΄.

Τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1752 ἀποχωρεῖ Παΐσιος ὁ Β΄· αὐθήμερόν τὸν διαδέχεται Κύριλλος ὁ Ε΄.

Τῇ 24 Δεκεμβρίου 1774 ἀποχωρεῖ Σαμουήλ ὁ Β΄· αὐθήμερόν ἐκλέγεται Σωφρόνιος ὁ Β΄.

Τῇ 17 Ἰουνίου 1801 ἀποχωρεῖ Νεόφυτος ὁ Ζ΄· αὐθήμερόν τὸν διαδέχεται Καλλίνικος Ε΄.

Τῇ 4 Μαρτίου 1813 ἀποχωρεῖ Ἱερεμίας ὁ Δ΄· αὐθήμερόν διαδέχεται αὐτὸν Κύριλλος ὁ ς΄.

Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρι τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν. Ἐκ τῶν ὁποίων χρονολογιῶν σαφέστατα διατρανοῦται ὅτι πλὴν σπανιωτάτων τινῶν ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων ἐπὶ τῶν δακτύλων τῆς μιᾶς χειρὸς ἀριθμουμένων, οὐδέποτε συνεκαλεῖτο ἡ ἱεραρχία τοῦ θρόνου

πρὸς ἐκλογὴν Πατριάρχου, ἀλλὰ διενηργεῖτο αὕτη ὑπὸ τῶν ἐνδημούντων ἐν Κων)πόλει ἀρχιερέων, τοῦ κλήρου καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ Κων]πόλεως. Μόνον δὲ παχυλὴ ἀμάθεια, ἐξωφρενικὴ ἀντίληψις, ἢ σκόπιμος ἐκ κακοβουλίας διαστροφή τῶν γεγονότων παρ' ἀνθρώπων κηρυξάντων διαζύγιον πρὸς τὴν λογικὴν, δύναται νὰ τολμήσῃ νὰ ἰσχυρισθῇ τὸ ἐναντίον πρὸς φενακισμόν τοῦ κόσμου. Διότι, ἂν ἔπρεπε νὰ ἀναγγελθῇ ἡ χηρεία τοῦ Θρόνου εἰς πάντας τοὺς Μητροπολίτας, μέχρι τοῦ Δυρραχίου καὶ τῶν ὀρέων τῆς Ἀρμενίας καὶ τοῦ Ταύρου, ὡς εἶπον ἤδη, καὶ νὰ ἀναμείνωσι νὰ ἔλθωσιν οὗτοι αὐτοπροσώπως ἢ νὰ γείνωσι σύμφηφοι διὰ Γραμμάτων, λαμβανόμενων ὑπ' ὄψει τῶν μεταφορικῶν μέσων, ἢ ἐκλογὴ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ λάβῃ χώραν πρὸ τῆς παρελεύσεως πολλοῦ χρόνου «ἐπέκεινα τῶν τριῶν μηνῶν» κατὰ τὸν Βυζαντινὸν κανονολόγον Ἀριστηνὸν, ὡς εἶδομεν.

Ἄλλὰ μήπως ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν ἐχορογήθη δικαίωμα ψήφου κατὰ τὴν ἐκλογὴν Πατριάρχου εἰς τὴν Ἱεραρχίαν; Πᾶν ἄλλο. Εἰς τὴν Ἱεραρχίαν ἐχορηγήθη ἀπλῶς, καὶ μᾶλλον πρὸς φενακισμόν, τὸ δικαίωμα νὰ ὑποδεικνύῃ ἓνα Μητροπολίτην ἕκαστος πρὸς ἐγγραφὴν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ὑποψηφίων ἐκλεξιμῶν. Τὸ δικαίωμα λοιπὸν τῆς Ἱεραρχ-

χίας κατὰ τοὺς Ἐθνικοὺς Κανονισμοὺς δὲν εἶναι τι τὸ οὐσιῶδες νὰ ψηφίσῃ δηλ. τὸν Πατριάρχην γινομένη σύμφωνος, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ ὑποδεικνύῃ τοὺς ὑποψηφίους ἐκλεξιμούς ὀκαδημαϊκῶς. Λέγω ὀκαδημαϊκῶς, διότι ἡ ὑπόδειξις αὕτη δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν ἐκλογικὴν συνέλευσιν, δικαιουμένην ἐπὶ τῇ προτάσει λαϊκοῦ μέλους αὐτῆς νὰ προτείνῃ καὶ ἀναδείξῃ ὑποψηφίους ἑτέρους μὴ ὑποδειχθέντας ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας, καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ ἐκλέξῃ τὸν Πατριάρχην. Πρόσφατα παραδείγματα τούτου ἔχομεν τὰς ἐκλογὰς τῶν Οἴκου. Πατριαρχῶν Νεοφύτου τοῦ Η' (1891) καὶ Ἀνθίμου τοῦ Ζ' (1895). Ἀμφοτέρους οὐδεὶς τῶν Ἱεραρχῶν τοῦ θρόνου ὑπέδειξεν ὑποψηφίους, ἀλλ' ὁ μὲν Νεόφυτος προὔτάθη ἐν τῇ ἐκλογικῇ Συνελεύσει παρὰ λαϊκοῦ, τοῦ τότε ἐθνικοῦ Συμβούλου Δ. Κουρτζῆ, ὁ δὲ Ἀνθιμος ἐπίσης παρὰ λαϊκοῦ τοῦ Ζήση Ζήση, ὅχι διὰ τὴν ἐκλεγῆ Πατριάρχης, τὸ ὁποῖον ἀπὸ οὐδενὸς τὸν νοῦν εἶχε περάσει, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐκλογὴ Ἰωακείμ τοῦ Γ', τιθεμένων ὡς συνυποψηφίων πάντη ἀκαταλλήλων προσώπων, ἵνα οὕτως ἐξαναγκασθῶσι νὰ ψηφίσωσιν ἐν τῷ ναφ οἱ Ἀρχιερεῖς Ἰωακείμ τὸν Γ'. Καὶ ὅμως καὶ ὁ Νεόφυτος Η' καὶ ὁ Ἀνθιμος Ζ' καίπερ μὴ λαβόντες οὐδεμίαν ψήφον τῆς Ἱεραρχίας ἀλλὰ ὑποψήφιοι λαϊκῶν ἐξε-

λέγησαν Οἴκου. Πατριάρχαι καὶ ἀνεγνωρίσθησαν ὡς τοιοῦτοι παρὰ πάντων ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιλογίας. Πολλοὶ δὲ ἄλλοι Πατριάρχαι ἐξελέγησαν ἀπὸ τοῦ 1860 καὶ ἐνταῦθα καίπερ μὴ λαβόντες οὐδὲ τὸ 1|10 τῶν ψήφων τῆς Ἱεραρχίας.

Ἴδου τὰ δικαιώματα τῆς Ἱεραρχίας ἐν τῇ ἐκλογῇ Πατριάρχου κατὰ τοὺς Ἐθνικοὺς Κανονισμοὺς, τὸ σύμφωνον. Φενάκη καὶ οὐδὲν πλέον, ἀφοῦ τὰ ψηφοδέλτια τῆς Ἱεραρχίας εἰσὶν ἀπλοῦς τύπος μηδένα φέρων ὑποχρεωτικὸν χαρακτῆρα, τὸ δὲ τριπρόσωπον ψηφοδέλιον καταρτίζεται ἐλευθέρως ὑπὸ τῆς ἐκλογικῆς Συνελεύσεως, ἀπαρτιζομένης ἐξ 70-80 λαϊκῶν καὶ 15-20 ἀρχιερέων. Τὴν ἐμελέτησαν αὐτὴν τὴν κατάστασιν οἱ Ἑπτὰ καὶ Σα; Ἀμφιβάλλω, διότι ἄλλως δὲν θὰ ἔγραφον ὅσα ἀσύστατα ἄλλ' ἀντ' ἄλλων ἔγραψαν.

Βεβαίως εὐκταῖον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως θὰ ἦτο ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας ἂν ἡ ἐκλογικὴ συνέλευσις πρὸς ἀνάδειξιν Πατριάρχου ἀπηρτίζετο ἐξ ἀπάντων τῶν Ἱεραρχῶν τοῦ θρόνου, ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως, καθὼς καὶ ἐκ λαϊκῶν ἀντιπροσώπων ἀπασῶν τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ θρόνου. Ἀλλὰ τοῦτο θὰ ἀπετέλει νέον νομοθέτημα μεταρρυθμίζον τὸ ὑφιστάμενον κατὰ τοὺς Ἐθνι-

κούς Κανονισμούς τοιοῦτον, τὸ δὲ τοιοῦτον νομοθέτημα μόνον Ἐθνοσυνέλευσις δύναται νὰ νομοθετήσῃ, οὐχὶ δὲ μόνη ἡ ἱεραρχία, μεταρρυθμιζομένων ἅμα καὶ τῶν περὶ ἀποχωρήσεως τοῦ Πατριάρχου Διατάξεων.

Ἄλλὰ πρὸς τι νὰ ἀγωνιζόμεθα περὶ πράγματος αὐταποδείκτου ὅταν ἔχωμεν ἐνώπιόν μας τὸν νόμον, τὴν ἐπίσημον δηλονότι ἀπὸ τῆς Γ'. ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐφεξῆς τυπικὴν Διάταξιν τῆς ἐκλογῆς Πατριάρχου; Ἄλλ' ὑπάρχει τοιαύτη; Ναί, ὑπάρχει καὶ μᾶς τὴν διέσωσεν ὁ Βυζαντινὸς συγγραφεὺς Κωδινὸς ὁ Κουροπαλάτης (περὶ ὀφφικ. κτλ. Κεφ. Κ'.) Τὴν παραθέτω

«Τάξις προβλήσεως Πατριαρχῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων.

Συνάγονται Οἱ ΕΠΙΔΗΜΟΥΝΤΕΣ ἐν Κων)πόλει Ἀρχιερεῖς, εἰ μὲν καὶ πλείους τύχοιεν ὄντες, εἰ δ' οὐ δώδεκα, ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πλησιοχώρων Ἐκκλησιῶν μετακεκλημένοι. Εἰδὲ μῆτε ἐπιδημοῦντες τύχοιεν, μῆτε ἐν τοῖς πλησιοχώροις ἐπαρχίαις ὧσιν ἀρχιερεῖς δώδεκα, κάθηνται ἐν τῷ ψηφοφορεῖῳ ἐξ ἀνάγκης ὅσοι ἂν εὔρεθῶσι καὶ ἐκλέγονται εἰς Πατριάρχην πρόσωπα τρία... ὧν τὰ ὀνόματα διακομίζουσιν ἐγγράφως τῷ βασιλεῖ οἱ τῶν Ἀρχόν-

των τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκλέγεται ἀπὸ τῶν τοιούτων ὃν ἂν ὁ Θεὸς ἐμβατεύσει εἰς τὴν γνώσιν αὐτοῦ».

Ἴδου ἡ ἐπίσημος Διάταξις τῆς ἐκλογῆς Πατριάρχου ἐπὶ τῆς μεταγενεστέρας Βυζαντινῆς ἐποχῆς μέχρι τῆς Ἀλώσεως. Οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ 3-4 πλησιέστεροι (Ἡρακλείας, Νίκομηδείας, Χαλκηδόνος, Νικαίας), διότι προβλέπεται ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν οἱ ἐνδημοῦντες μετὰ τῶν πλησιοχώρων δυνατόν νὰ μὴ φθάσωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν δώδεκα «ὅσοι δυνατόν ἐλθεῖν» κατὰ Συμεὼν τὸν Θεσσαλονίκης, τὸν δὲ λαὸν ἐκπροσωπεῖ ἡ κρατικὴ ἐξουσία, ὁ Αὐτοκράτωρ μετὰ τῶν ἐπισήμων Συμβούλων του, συγκλητικῶν καὶ μεγιστάνων. Καὶ ἐνώπιον τῆς ἐπισήμου ἡαύτη Διατάξεως ὠκριῶσι καὶ ἐξαφανίζονται ὅλα τὰ σοφίσματα καὶ αἱ παρερμηνεῖαι τῶν I. Κανόνων παρὰ τοῦ Ἀνδρούτσου καὶ Σας. Καθόσον οἱ θεσπίσαντες καὶ ἐπὶ αἰῶνας τηρήσαντες τὴν Διάταξιν ταύτην Βυζαντινοί, ἐγίνωσκον ἀσφαλῶς ὅτι αὕτη δὲν ἀντέβαινε ὡς κανένα I. Κανόνα, ἄλλως δὲν θὰ τὴν ἐθέσπιζον καὶ δὲν θὰ τὴν ἐτήρουν, ἀφοῦ ἡ Νομοθεσία των ρητῶς ἀνέγραφεν ὅτι κατὰ τῶν I. Κανόνων οὐδεὶς νόμος καὶ καμμία νομοθετικὴ Διάταξις ἴσχυεν.

Ἐπίσης ἀσύστατα τυγχάνουσι τὰ ἐκ τῶν ἐ-

θνικῶν Κανονισμῶν ἐπιχειρήματα τοῦ Ἄνδρουτσοῦ. Οἱ Ἐθνικοὶ Κανονισμοὶ δὲν ἀποκλείουσι τοὺς ἐκ τῶν ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν περιφερειῶν ὑποψιφίους οὔτε διὰ τοῦ γράμματος οὔτε διὰ τοῦ πνεύματός των, οὐδὲ ἠδύναντο νὰ πράξωσι τοῦτο· διότι οἱ ἀποκλεισμοὶ οὔτοι ὑπῆρξαν ἀνέκαθεν ἄγνωστοι τῇ Ἐκκλησίᾳ π. χ. Οἱ Οἰκουμ. Πατριάρχαι Νεκτάριος, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Νεστόριος ἦσαν κληρικοὶ τοῦ Ἀντιοχικοῦ Θρόνου. Ο Ἄποστολικὸς Πατριάρχης Ἀνατόλιος ἦτο κληρικὸς τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ θρόνου. Κοσμάς ὁ Α΄. (1075) ἦτο μοναχὸς Ἁγιοταφείτης. Νικόλαος Δ΄. ὁ Μουζάλων ὑπῆρξεν ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου. Δοσίθεος ὁ Α΄. (1191) ἦτο Πατριάρχης Ἱεροσολύμων. Μετὰ τὴν Ἄλωση Μελέτιος ὁ Πηγᾶς, Κύριλλος ὁ Λούκαρις, Κοσμάς ὁ Γ΄. ἦσαν Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας. Σωφρόνιος ὁ Δ΄. (1774) ἦτο Πατριάρχης Ἱεροσολύμων. Κωνσταντῖος ὁ Α΄ (1839) ἦτο Ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου. Τὸ αὐτὸ συνέβαινε καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς θρόνους. Παραλείπων τὰ ἀρχαιότερα παραδείγματα, ὁ Ἀλεξανδρείας Σωφρόνιος ὑπῆρξεν Οἰκουμ. Πατριάρχης. Οἱ Πατριάρχαι Ἀντιοχείας Γεράσιμος καὶ Σπυρίδων κατὰ τὰς ἡμέρας μας ἦσαν Ἀρχιερεῖς τοῦ Ἱεροσολυμιτικοῦ Θρόνου. Ὁ νῦν Ἀλεξανδρείας Φώτιος ὡσαύτως. Ὁ πρό τινων ἐτῶν

χρηματίσας Κεφαλληνίας Γεράσιμος Δώριζας ἦτο κληρικὸς καὶ ἀνώτερος ὑπάλληλος τῶν Παλαιοῦν. Ὁ ἔκπτωτος Ἐπίσκοπος Λευκάδος Δανιὴλ, ὁ νῦν μεταξὺ τῶν Συνοδικῶν Ἀθηνῶν φιγουράρων, εἶναι μοναχὸς Σιναΐτης καὶ συνεπῶς ἀνήκει εἰς τὸν Ἱεροσολυμιτικὸν Θρόνον. Ὁ Κιτίου Μελέτιος ἦτο Κληρικὸς Ἁγιοταφείτης. Ὁ Μητροπολίτης τοῦ Ἀντιοχικοῦ Θρόνου Χαλεπίου Νεκτάριος διατελεῖ νῦν ὑπὸ τὸν Ἀλεξανδρινὸν Θρόνον. Ὁ Βατοπεδινὸς ἱερομόναχος Ἰάκωβος, ἐπίτροπος τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου ἐν Μόσχᾳ ἐτέθη συνοποψήφιος διὰ τὸν Μητροπολιτικὸν Θρόνον Ἀθηνῶν κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Μελετίου καθόσον καὶ οὗτος ὁ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων Σ΄ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πλὴν τῆς Ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος οὐδένα ἔτερον περιοριστικὸν φραγμὸν θέτει διὰ τὴν ἐκλογὴν Ἐπισκόπων. Οἱ ἀρχιερεῖς τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου ὁ Στραωνίτης Ἀρσένιος, Μυρέων Ἀθανάσιος, Χριστουπόλεως Ἀμβρόσιος ἐξελέγησαν μετὰ τοὺς πρώτους δύο Βαλκανικοὺς πολέμους (1913) Ἐπίσκοποι Λαρίσσης, Ἀργολίδος καὶ Ναυπακτίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος ὅπου καὶ εὐρηγνται ἄχρι τῆς ὥρας. Εἶναι ἀρκετὰ πιστεύω τὰ σύγχρονα ταῦτα παραδείγματα πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι φραγμοὶ καὶ ἀποκλεισμοὶ μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλη-

σιῶν τῆς Ἀνατολῆς δὲν χοροῦσιν, ὅτι ἡ ἀσχημία τοῦ αὐτοχθονισμοῦ καὶ ἑτεροχθονισμοῦ οὐδέποτε ἐμόλυνεν αὐτάς.

Τὴν αὐτὴν ἀξίανέχουσι καὶ αἱ λοιπαὶ ἐνστάσεις τῆς φυλλάδας. Ἄν πάντες οἱ Μητροπολίται τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου δὲν προσῆλθον εἰς τὴν πατριαρχικὴν ἐκλογὴν καὶ δὲν ἀπέστειλαν ψηφοδέλτια καὶ αἱ ἐπαρχίαι αὐτῶν ἀντιπροσώπους τοῦτο δὲν ὀφείλεται εἰς ὑπατιότητα τῶν Πατριαρχείων, τὰ ὅποια κατ' ἐπανάληψιν προσεκάλεσαν αὐτούς. Εἶναι πασίγνωστον τὴν σήμερον ὅτι ἡ ἀποχὴ αὕτη ὀφείλεται εἰς τὰς ἀπαγορευτικὰς ἀποφάσεις καὶ τὰ βίαια μέτρα τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καθὼς ἐπίσης εἶναι γνωστόν ὅτι αὕτη ἐπέβαλλε τὰ ἀποσταλέντα ταυτόσημα περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐκλογῆς τηλεγραφήματα. *On ne parle pas de corde dans la maison du pendu* (δὲν ὁμιλοῦν περὶ σχοινίου εἰς τὸν οἶκον τοῦ κρεμασθέντος) λέγει μία γαλλικὴ παροιμία. Μήπως δὲ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν Ἀθηνῶν δὲν διεβίβασεν εἰς τὴν παρασυναγωγὴν τῆς Θεσσαλονίκης ἔγγραφον γνώμην τοῦ -Ανδρούτσου νὰ κρατηθῶσι πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς αὐτόσε ἢ νὰ ὀδηγηθῶσιν εἰς τὴν ἐν Ἄθῳ Μονὴν τοῦ Βατοπεδίου μέχρις οὗ ἀποκηρύξωσι τὸν Πατριάρχην καὶ ἐπικυρώσωσι τὴν δῆθεν καθαίρεσίν του; Ἴδοῦ πῶς

ἐννοεῖ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀρχιερατικῆς συνειδήσεως καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἐκκλησίας ὁ Ἄνδρουῦτσος. Καὶ ὁ Γ' Κανὼν τῆς ἐν ἀγίᾳ Σοφίᾳ Συνόδου ὁ ἀναθεματίζων τοὺς λαϊκοὺς τοὺς φυλακίζοντας ἐπισκόπους χωρὶς αἰτίαν ἢ καὶ συμπλασσομένους αἰτίαν; Μὴ σκοτίζεσθε. τὴν ἐπιστημονικὴν εὐθύνην τῆς παραβιάσεως τούτου ἀναλαμβάνει ὁ πρῶην τρόφιμος τοῦ ἐν Ἑπταπυργίῳ Φρενοκομείου καὶ ἀλάθητος λαϊκὸς ποντίφηξ τῆς Ὀρθόδοξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας Ἄνδρουῦτσος.

Χαριεσιάτη δὲ καὶ ἡ περὶ ἀπαρτίας ἐνστάσις. Οἱ ἀνύπαρκτοι λαϊκοὶ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπαρχιῶν οἵτινες θὰ ἐξελέγοντο ἂν ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις ἀπεδέχετο τὴν αἴρεσιν λογίζονται ὡς ἐκλεγέντες καὶ ὑπάρχοντες καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν γίνεται ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀπαρτίας περὶ τῆς ὁποίας οὐδὲν νομοθετοῦσιν οἱ Ἐθνικοὶ Κανονισμοί.

Ἐπίσης, τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ Μελετίου ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ὑποψηφίων, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀποφασίσαι ἡ ἐκλογικὴ Συνέλευσις τοῦ 1913 διὰ λόγους πολιτικῆς ἀνάγκης καὶ ἔνεκα τοῦ δικαιώματος ἀρνησικυρίας τὸ ὁποῖον ἐνήσκει τότε ἡ Ὀθωμ. Κυβέρνησις, δὲν ἦρε διὰ βοῆς ἡ ἐκλογικὴ συνέλευσις, ὡς διατείνεται ὁ Ἄνδρουῦτσος, ἀλλ' ἀπεφάσισεν ἡ ἱ. Σύ-

νοδος μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀρχιερέων συνελθοῦσα καὶ διασκεφθεῖσα ἰδιαιτέρως καθόσον εἶχον ἀρθῆ οἱ λόγοι οἱ ἐπιβαλόντες τοῦτον τῷ 1913.

Ἐπίσης ἡ ἐν Λαοδικεῖα Σύνοδος ἀποκλείει κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοὺς ὄχλους «ἐπὶ τῶν μελλόντων καθίστασθαι εἰς ἱερατεῖον», τὴν καθολικὴν δηλ. ψηφοφορίαν τοῦ χύδην ὄχλου, ἐξ ἧς αἵματηρόταται πολλάκις συγκρούσεις προέκυπτον λ. χ. κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Μακεδονίου, ὅτε ἐφρονεύθησαν 3,150 ἄνθρωποι (Θεοφάν.) τοῦ Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου, τοῦ πάπα Δαμάσου οὐχὶ δὲ καὶ τὴν συμμετοχὴν τῶν προκρίτων καὶ ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ. Τὴν συμμετοχὴν ταύτην καθιεροῦ καὶ καθορίζει ἡ 87 ἔτη μετὰ τὴν ἐν Λαοδικεῖα Σύνοδον συνελθοῦσα Δ' ἐν Χαλκηδόνι Οἰκουμενικὴ ἐν ταῖς Πράξεσιν αὐτῆς. Ἐν τῇ ΙΑ' Πράξει ὁ Μητρ. Ἐφέσου Στέφανος δηλοῖ «ἐμὲ 40 ἐπίσκοποι τῆς Ἀσίας ψήφω καὶ τῶν λαμπροτάτων καὶ τῶν λογάδων καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου παντὸς κληῖρου καὶ τῶν λοιπῶν πάντων τῆς πόλεως πάσης ἐχειροτόνησαν» (ἐψήφισαν). Ἐν δὲ τῇ ἀκολούθῳ ΙΒ' Πράξει ἡ Σύνοδος ἀποφαίνεται «μηδένα αὐτῶν (Στεφάνου καὶ Βασιανοῦ) τῆς Ἐφεσίων πόλεως εἶναι Ἐπίσκοπον, ἀλλ' ἕτερον ἐπιλογῆς πάντων τῶν μελλόντων ποιμένε-

σθαι ψηφίζόμενον, διοικεῖν τὴν Ἐκκλησίαν». Ἐν δὲ τῇ ΙΣΤ' Πράξει τῆς αὐτῆς Συνόδου ἀναγράφεται «ἐν ταῖς πόλεσιν αὐταῖς, οἱ ψηφίζόμενοι παρὰ τῆς πόλεως χειροτονοῦνται, παρὰ τῆς συνόδου τῆς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν δοκιμαζόμενοι». Ἐν τῇ αὐτῇ δὲ Πράξει ἡ Σύνοδος ἀποφαίνεται ρητῶς καὶ κατηγορηματικῶς κατὰ τρόπον ἀποκλείοντα πᾶσαν ἀμφισβήτησιν «Καὶ αὐτὸν (τὸν Κων-πόλεως) ἐξ αὐθεντείας ἐξουσίαν ἔχειν χειροτονεῖν τοὺς Μητροπολίτας ἐν τε τῇ Ἀσιανῇ καὶ τῇ Ποντικῇ καὶ τῇ Θρακικῇ τῶν Διοικήσεων κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον. ὥστε ψηφίζεσθαι μὲν παρὰ τῶν ἐκάστης Μητροπόλεως κληρικῶν καὶ κτητόρων καὶ λαμπροτάτων ἀνδρῶν, ἔτι μὴν καὶ παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐπισκόπων πάντων ἀναφέρεσθαι δὲ παρὰ πάντων τῶν ἐπιλεγμένων τῷ ὀσιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως. Τοὺς μέντοι κατὰ πόλιν Ἐπισκόπους χειροτονεῖσθαι παρὰ πάντων». Ἡ συμμετοχὴ λοιπὸν τῶν προκρίτων καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἀρχιερέων θεσπίζεται ρητῶς καὶ καθιεροῦται ὑπὸ τῆς Δ' ἐν Χαλκηδόνι Οἰκουμ. Συνόδου ἐλεξηγούσης καὶ τοὺς σχετικοὺς Κανόνας καὶ διαφωτιζούσης ἡμᾶς

περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς. Ἡ ἐκλογή τοῦ ὑποψηφίου ἐγίνετο ὑπὸ τῶν προκρίτων καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ, ἡ δὲ κρίσις ἀνὸς ἐκλεγείς ὑποψήφιος ἔφερε τὰ ἀπαιτούμενα κανονικὰ προσόντα ἀνῆκεν εἰς τοὺς ἐπισκόπους τῆς ἐπαρχίας, ἀνὸς ὑπῆρχον τοιοῦτοι ἢ τοὺς πέριξ προσκαλουμένους καὶ τὸν Μητροπολίτην. (Βλέπε καὶ Κανόνα ΙΒ΄ Συνόδου Λαοδικ.).

Τὰς κανονικὰς ταύτας Διατάξεις κυροῦσι προσδίδουσαι εἰς αὐτάς καὶ εἰδικῶς ἰσχὺν νόμου αἱ 123 καὶ 137 Νεαραὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ὀρίζουσαι τάδε: «θεσπίζομεν ὁσάκις χρεῖα γένηται ἐπίσκοπον χειροτονηθῆναι συνιέναι τοὺς κληρικούς καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως ἧς μέλλει ἐπίσκοπος χειροτονεῖσθαι καὶ προκειμένων τῶν ἱερῶν Εὐαγγελίων ἐπὶ τρισὶ προσώποις ψηφίσματα ποιεῖν..... ἵνα ἐκ τῶν οὕτω ψηφιζομένων τριῶν προσώπων ὁ βελτίων χειροτονηθῆ τῇ ἐπιλογῇ καὶ τῷ κρίματι τοῦ χειροτονοῦντος..... Εἰ δέ τις παρὰ τὴν μνημονευθεῖσαν παραφυλακὴν ἐπίσκοπος χειροτονηθῆ, κελεύομεν καὶ αὐτὸν πᾶσι τρόποις τῆς ἐπισκοπῆς ἐκβάλλεσθαι καὶ τὸν παρὰ ταῦτα τολμήσαντα χειροτονῆσαι» (Νεαρὰ 137 καὶ Ν. 42). «Κελεύομεν τοὺς ψηφιζομένους, εἰ τίνα κοσμικὸν ἄξιον τῆς προειρημένης ἐπιλογῆς (ἐπισκόπου) εἶναι νομίσουσι, τὸν τοιοῦτον

ἄμα τρισὶν ἄλλοις κληρικοῖς ἢ μοναχοῖς ἐπιλέξασθαι». (Νεαρὰ 123. Βλέπε καὶ παρ' Ἀρμενοπούλῳ Παράρτ. Τίτλ. Δ΄). Καὶ αἱ διατάξεις αὗται περιελήφθησαν ἐν τῇ ἐπισήμῳ Νομοθεσίᾳ τοῦ Κράτους, ἐν τοῖς Βασιλικοῖς».

Ὡστε ἐνταῦθα δὲν ἔχομεν πλέον νομολογίας καὶ ἐρμηνείας Κανονολόγων καὶ σχόλια, ἀλλὰ ρητὸν ΘΕΤΙΚΟΝ νόμον τοῦ Κράτους, νομοθετοῦντα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Διατάξεων τῶν ἰ. Κανόνων· διότι κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν Οἰκ. Συνόδων Τρίτης καὶ Τετάρτης κατὰ τῶν ἰ. Κανόνων οὐδεὶς ἢ αὐτοκρατορικὸν θέσπισμα (πραγματικὸς τύπος) ἰσχύει ἀλλὰ κρατοῦσιν οἱ Κανόνες τὰ δὲ «Βασιλικά» περιλαμβάνουσι τὰς Διατάξεις τῆς 131 Νεαρᾶς συμπληρωθείσης, καθ' ἃς «θεσπίζομεν τοίνυν τάξιν νόμων ἐπέχειν τοὺς ἁγίους Ἐκκλησιαστικούς Κανόνας τοὺς ὑπὸ τῶν ἐπτὰ Οἴκουμ. Συνόδων ἐκτεθέντας ἢ βεβαιωθέντας . . . τῶν γὰρ προειρημένων ἁγίων Συνόδων τὰ δόγματα καθάπερ τὰς Γραφὰς δεχόμεθα καὶ τοὺς Κανόνας ὡς νόμους φυλάττομεν» (Βασιλ. Ε΄, Γ΄).

Ἡ συμμετοχὴ λοιπὸν τοῦ λαοῦ διὰ τῶν προκρίτων ὡς ἀντιπροσώπων αὐτοῦ ἐν ταῖς ἐπισκοπικαῖς ἐκλογαῖς ἀποτελεῖ κεκτημένον δικαίωμα αὐτοῦ, ὅπερ ἐνήσκησεν ἰδίᾳ ὁ λαὸς Κων]πόλεως ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν Ἀρχιεπισκόπων

αὐτοῦ, «οὐ γὰρ τοι νῦν γε, κάχθες ἄλλ' αἰέποτε» (Ἄντιγ. Σοφοκλ. . Τὸ δικαίωμα δὲ τοῦτο τοῦ λαοῦ δὲν καθιεροῖ τὸ ἐπίσημον Τυπικὸν τῆς χειροτονίας διὰ τῆς τριττῆς ἐκφωνήσεως τοῦ ἄξιος ὅπερ ἐπαναλαμβάνει τὸ ἐκκλησίασμα;

Διὸ καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικὰ ταῦτα θέσμια ὁ Πατριαρχικὸς καὶ Συνοδικὸς Τόμος Κωνσταντίου τοῦ Α' (1831) ὁ ἐκδοθεὶς κατόπιν Συμβάσεως μετὰ τῆς Σερβικῆς Κυβερνήσεως, ρυθμίζων τὰ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐν Σερβίᾳ Ἀρχιερέων ὀρίζει Α'. «Ἴνα οἱ Μητροπολίται καὶ Ἐπίσκοποι τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Σερβίας ἐκλέγονται ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἐκ τοῦ Σερβικοῦ ἱερατείου παρά τε τοῦ ἐκλαμπροτάτου αὐθέντου καὶ τοῦ Σερβικοῦ λαοῦ· καὶ ὁ ἐκλεγόμενος τοιοῦτῳ τρόπῳ ὑποψήφιος ἔχει συνιστᾶσθαι εἰς ἐπικύρωσιν τῆ κατὰ καιροῦς Οἰκουμενικῆ Πατριάρχῃ» (Δεληκάνη Ἑγγρ. Πατρ. Ἀρχιεποφ. Γ'). Ἐν δὲ τῇ Ρουμανίᾳ ἡ ἐκλογὴ τῶν Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων διενεργεῖται ὑπὸ τῶν Ὀρθοδόξων βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν συμμετεχόντων καὶ τῶν Ἱεραρχῶν, διὰ συνελεύσεως δηλ. παρεμφεροῦς σχεδὸν πρὸς τὴν ἡμετέραν διὰ τὴν πατριαρχικὴν ἐκλογὴν· ὅπως διὰ τῆς αὐτῆς συνελεύσεως οἱ Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς, ὁ Κύπρου, οἱ Μητροπολίται Καροβιτσίου, Ἑρμανσταδ, Βελιγραδίου. Ἐν Ἑλλάδι δὲ ἡ Σύνοδος ἀναδεικνύει τρεῖς ὑποψηφίους,

ἐξ ὧν ἡ Κυβέρνησις ἢ ἐκπροσωποῦσα τὴν πλειοψηφίαν τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ ἐκλέγει τὸν ἕνα Αἱ ἀξιώσεις δὲ καὶ θεωρίαι αὐται τῶν τῆς Παρασυναγωγῆς τῆς Θεσσαλονίκης ὅτι ἡ ἐκλογὴ τοῦ Πατριάρχου δέον νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ *bon plaisir* μόνον ἡμῶν τῶν Μητροπολιτῶν ἀποξενουμένου ταύτης πρὸς δὲ καὶ προπηλακισμένου τοῦ λαοῦ κατὰ τὸ νεότερον σύστημα τῆς ἐκλογῆς τοῦ πάπα ὑπὸ μόνων τῶν Καρδιναλίων εἰσὶν οὐχὶ μόνον ἀντικανονικαὶ καὶ ὅλως ἀβάσιμοι, ἀλλὰ καὶ ἀντίκεινται ἄρδην πρὸς τὰς ἐθνικὰς καὶ ἱστορικὰς παραδόσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, πραγματοποιούμεναι δὲ θὰ ἐπέφερον τὴν διάσπασιν τῆς ἀδιαρρήκτου ἐνώσεως μετὰ τὸν Ὀρθοδόξον Ἐκκλησίας καὶ Ἐθνους χάρις εἰς τὴν ὁποίαν ἀδιάρρηκτον ἐνότητα ὁ Ἑλληνισμὸς ἠδυνήθη νὰ διαπλεύσῃ τὸ θυελλῶδες πέλαγος τῆς μακροίωνος δουλείας καὶ νὰ καταλέγηται σήμερον μετὰ τῶν ζώντων ἐθνῶν, ἀντὶ νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν Αἰγυπτίων, τῶν Καρχηδονίων, τῶν Βαβυλωνίων καὶ τῶν λοιπῶν τοιοῦτων ἐκλειψάντων λαῶν περὶ ὧν ἀσχολεῖται τὴν σήμερον μόνῃ ἢ ἀρχαιολογία.

Ἀπαιτεῖται δὲ μεγίστη δόσις θρασύτητος, παρώσεως καὶ κακοβουλίας διὰ νὰ προσαφθῇ εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἢ μομφὴ ὅτι δὲν ἐσεβάσθησαν ταῦτα τὴν λεγομένην Σύμβασιν τῆς Ἀδριανουπόλεως· ἐνῶ τυγχάνει πασίγνωστον

ὅτι τὰ Παλχεῖα μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς ἔπραξαν πᾶν τὸ ἐπ' αὐτοῖς πρὸς τήρησιν καὶ ἐφαρμογὴν αὐτῆς, μόνον δὲ εἰς τὰς παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει ὀλεθρίας εἰσηγήσεις τινων ἐκ τῶν Παρασυναγῶγων τῆς Θεσσαλονίκης ὀφείλεται ἢ μὴ ἐφαρμογὴ αὐτῆς. Καὶ παρουσιάζονται κατόπιν κατήγοροι τῶν Πατριαρχείων, αὐτοὶ οἱ προκαλέσαντες τὴν μὴ ἐφαρμογὴν. Ὅποια πολιτικὴ καὶ χριστιανικὴ χρηστότης!! Ὅποιον ἄγνόν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας!!

Οὕτως ὥστε ἐν τελικῷ συμπεράσματι ἀφαιρουμένων τῶν σοφιστικῶν καὶ στρεβλωτικῶν παρερμηνειῶν τῶν ἱ. Κανόνων, τῆς διαστροφῆς τῶν Ἑθνικῶν Κανονισμῶν, τῆς πλαστογραφήσεως τῆς Ἱστορίας καὶ τῆς τερατώδους παραμορφώσεως τῶν γεγονότων, τί ἀπομένει ὄρθιον ἀπὸ τὴν φυλλάδα τοῦ Ἀνδρούτσου;

Ἄς ἀποφανθῶσιν οἱ ἐχέφρονες ἀναγνώσται.

Σημείωσις. Καθ' ἅπασαν τὴν μακροαίωνα ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας οὐδέποτε ἐσημειώθη στασιαστικὴ ἐνστάσις κατὰ τῆς ἐκλογῆς Οἴκου. Πατριάρχου ἐκ μέρους τῆς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Ἱεραρχίας, μὴ ἀναγνωριζούσης ἑαυτῇ τοιοῦτον δικαίωμα. Ἡ μόνη περίπτωσις εὐσχήμου διαμαρτυρίας εἶναι ἡ τοῦ Μητροπολ. Μονεμβασίας Δωροθέου εἰπόντος πρὸς τὸν ἀκανόνιστως ἐκλεγέντα Οἴκου Πατριάρχην Θεόληπτον (1585) «Δέσποτά μου ἄγιε, αὐτὸ ὅπου ἔκαμες ἔπρεπε νὰ μὴ γείνη» καὶ οὐδὲν πλέον.

ΣΤ'.

ΑΙ ΠΟΙΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ἱ. ΚΑΝΟΝΩΝ

Ἐξητάσαμεν ἐν ταῖς προηγηθείσαις πέντε Μελέταις τὰ λαβόντα χώραν ἀπὸ τοῦ Νοεμβρ. τοῦ παρελθόντος ἔτους λυπηρὰ ἐκκλησιαστικὰ γεγονότα ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπὶ τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον ἀναρρήσεως Μελετίου τοῦ Δ'. Δαδουχούμενοι ὑπὸ τοῦ φωτὸς τῆς κανονικῆς καὶ ἱστορικῆς ἀληθείας διηρευνήσαμεν τοὺς ἱ. Κανόνας, τὴν ἐκκλησιαστικὴν τῶν Βυζαντινῶν νομοθεσίαν, τὰ Πρακτικὰ καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τὰς ἐρμηγείας τῶν διαπρεπῶν Κανονολόγων, τὴν διηγετικὴν ἀπὸ 1600 ἐτῶν Πράξιν τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ὑπὸ τὸ ἄπλετον φῶς τῶν πηγῶν τούτων διεπιστώσαμεν κατὰ τρόπον ἀνεπίδεκτον ἀμφισβητήσεως, ὅτι πᾶσαι αἱ κατὰ τοῦ κύρους καὶ τῆς κανονικότητος τῆς τελευταίας Πατριαρχικῆς ἐκλογῆς ἐνστάσεις εἰσὶν ἐντελῶς ἀβάσιμοι καὶ ἀστήρικτοι. Ὅτι οὐδέποτε συνεκαλεῖτο σύμπασα ἡ Ἱεραρχία τοῦ θρόνου ὅπως μετάσχη τῆς ἐκλογῆς, ἢ προσεκαλεῖτο ἵνα γείνη σύμφηφος διὰ γραμμάτων ἢ ψηφοδελτίων. Ὅτι ἡ ἐκλογὴ τοῦ Πατρι-

άρχου διενηργεῖτο ὑπὸ τῶν τυχόν ἐνδου-
μούντων ἐν Κων]πόλει Μητροπολιτῶν, §·4
(Ήρακλείας, Νικομηδείας, Χαλκηδόνος,
Νικαίας) πληθιοχῶρων καὶ τοῦ κλήρου καὶ
τοῦ λαοῦ τῆς Κων]πόλεως. Συνεπῶς ὅτι
Μελέτιος ὁ Δ' ἐξελέγη ἀπαραλλάκτως ὅ-
πως οἱ ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς Α' ἐν Νικαία
Οἴκου. Συνόδου 234 προκάτοχόν του.

Ἀνεφέρομεν πρὸς τούτοις τὰς ἀξιοθρηνή-
τους ἐνεργείας τῶν ἀποσχισθέντων ἀρχιερέων
ἐνταῦθα, ἐν Ἀθήναις, ἐν Λονδίῳ καὶ ἰδίᾳ ἐν
τῇ Παρασυναγωγῇ τῆς Θεσσαλονίκης, ἔνθα ὑπὸ
ὕλικήν καὶ ἠθικὴν πίεσιν εὐρεθέντες οἱ παρα-
στάντες ἐν αὐτῇ προέβησαν εἰς ἀποφάσεις δια-
σπώσας τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας καὶ δη-
μιουργούσας ἀπεριφράστως σχίσμα ἐν αὐτῇ.

Τούτων οὕτως ἐχόντων γεννᾶται αὐτομά-
τως τὸ ἐρώτημα: Ἡ τοιαύτη πολιτεία τῶν ἐν
λόγῳ Ἀρχιερέων δὲν προβλέπεται ὑπὸ τῆς
ποινικῆς νομοθεσίας τῶν ἱ. Κανόνων; ποῖα δὲ
εἶναι τὰ μέτρα τὰ θεσπιζόμενα ὑπ' αὐτῶν κατὰ
τῶν ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ διασπώντων τὴν
ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας καὶ δημιουργούντων
σχίσματα καὶ σκάνδαλα καὶ ταραπτόντων τὰς
συνειδήσεις τῶν χριστιανῶν, ὑπὲρ ὧν ὁ Χρι-
στὸς ἀπέθανεν; Προβλέπεται, ἀπαντῶ, ἡ τοι-
αύτη περίπτωσις ὑπὸ τῆς ποινικῆς νομοθεσίας
τῶν ἱ. Κανόνων καὶ λαμβάνονται τὰ προσή-
κοντα μέτρα· ταῦτα δὲ θέλω ἐκθέσει.

Καὶ ἐν πρώτοις τῆς ἐν Κων]πόλει Πρωτο-
δευτέρας Συνόδου Κανῶν ΙΔ' «Εἴ τις Ἐπί-
σκοπος, ἐγκλήματος πρόφασιν ποιούμενος κατὰ
τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, πρὸ Συνοδικῆς
διαγνώσεως, ἀποστήσει ἑαυτὸν τῆς πρὸς αὐτὸν
κοινωνίας καὶ μὴ ἀναφέρει τὸ ὄνομα αὐτοῦ
κατὰ τὸ εἰδισμένον ἐν τῇ θείᾳ μυσταγωγίᾳ,
τοῦτον ὥρισεν ἡ ἅγια Σύνοδος καθηρημένον
εἶναι· εἰ μόνον ἀποστὰς τοῦ οἰκείου Μητροπο-
λίτου σχίσμα ποιήσει». Κανῶν ΙΕ' «Τὰ ὀρι-
σθέντα ἐπὶ πρεσβυτέρων καὶ Ἐπισκόπων καὶ
Μητροπολιτῶν πολλῶ μᾶλλον ἐπὶ Πατριαρ-
χῶν ἀρμόζει. Ὡστε, εἴ τις πρεσβύτερος ἢ
Ἐπίσκοπος ἢ Μητροπολίτης τολμήσειεν ἀπο-
στῆναι τῆς πρὸς τὸν οἰκεῖον Πατριάρχην κοι-
νωνίας καὶ μὴ ἀναφέρει τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατὰ
τὸ ὀρισμένον καὶ τεταγμένον ἐν τῇ θείᾳ μυστα-
γωγίᾳ, ἀλλὰ πρὸ ἐμφανείας Συνοδικῆς καὶ
τελείας αὐτοῦ κατακρίσεως σχίσμα ποιήσει,
τοῦτον ὥρισεν ἡ ἅγια Σύνοδος πάσης ἱερα-
τείας παντελῶς ἀλλότριον εἶναι, εἰ μόνον
ἐλεγχθεῖη τοῦτο παρανομήσας». Ἐξαιρεῖ κατω-
τέρῳ ἢ Σύνοδος μόνην τὴν περίπτωσιν φανε-
ρᾶς αἰρετικῆς διδασκαλίας. Ἐρμηνεύει δὲ ὁ
Βαλσαμῶν «τὸ δὲ, παντελῶς, ὅτι οὐκ ἐπὶ τινὰ
χρόνον εἰρχθήσονται τοῦ ἱερουργεῖν εἶτα ἀπο-
καταστήσονται αὐθις εἰς τὴν οἰκείαν τιμὴν,
ἀλλὰ τελείως ἐκπεσοῦνται τῆς ἀξίας αὐτῶν καὶ

οὐδὲ τιμὴν ἔξουσι μόνην ἀρχιερεῦσι καὶ ἱερεῦ-
σιν ἀνήκουσαν». Ἴδου ἡ περίπτωσις τῶν 29
παρασυναγῶγων τῆς Θεσσαλονίκης. Ἐκήρυ-
ξαν ἑαυτοὺς ἀνωτάτην κανονικὴν Ἀρχὴν τοῦ
Οἴκου. Θρόνου καὶ δὲν ἀνεγνώρισαν τὸν ἐκ-
λεγέντα κατὰ τὴν καθεστηκυίαν τάξιν Οἴκου.
Πατριάρχην, οὐδὲ ἐμνημόνευσαν τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ἱεροουργήσαντες· ἰδοὺ τὸ σχίσμα· καὶ ἡ
ποινή; παντελῆς καὶ διπλεκῆς καθαιρέσις.

Ὁ Κανὼν οὗτος λύει τελεσιδίκως τὸ ζήτημα,
ἀποδεικνύων ἐνταυτῷ ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀ-
παράδεκτος ἀπὸ κανονικῆς ἀπόψεως ὁ τί-
τλος «προκαθημένου τῶν ἐν τοῖς Πατριαρ-
χείοις», τὸν ὁποῖον ἐπενόησαν τινὲς ὅπως
κρατήσωσι μετέωρον τὸ ζήτημα τῆς ὑπ' αὐτῶν
ἀναγνωρίσεως τοῦ Πατριάρχου. Μητροπολίτης
τοῦ Οἴκου. Θρόνου μὴ ἀναγνωρίζων τὸν Πα-
τριάρχην του εἶναι σχισματικὸς καὶ ὑπεύθυ-
νος ἐπὶ καθαιρέσει κατὰ τὸν παρατεθέντα
Κανόνα, οὐδεμία δὲ δύναται νὰ ὑπάρξῃ μετ'
αὐτοῦ ἐκκλησιαστικὴ ἐπικοινωνία. Ὑπάρχου-
σιν ὅμως καὶ ἕτεροι ἐπιβοηθητικοὶ Κανόνες.

Ἔτερον Κεφάλαιον. Συνωμοσίας·

Κανὼν Χαλκηδόνος ΙΗ'. «Τὸ τῆς συνω-
μοσίας ἢ φατρίας ἔγκλημα καὶ παρὰ τῶν ἔξω
νόμων πάντη κεκόλυται, πολλῶ δὲ μᾶλλον
ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίᾳ τοῦτο γίνεσθαι ἀ-
παγορεύειν προσήκει. Εἴ τινες τοίνυν κληρικοὶ

ἢ μονάζοντες εὐρεθεῖεν συνομνύμενοι ἢ φα-
τριάζοντες ἢ κατασκευὰς τυρεύοντες Ἐπι-
σκόποις ἢ συγκληρικοῖς ἐκπιπτέτωσαν πάντη
τοῦ οἰκείου βαθμοῦ». Τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνει
σχεδὸν αὐτολεξεὶ καὶ ὁ ΛΔ' Κανὼν τῆς
Πενθέκτης Συνόδου· «Φατρία δὲ ἐστὶν—ἐρ-
μηνεύει ὁ Ζωναρᾶς—κακοθελὲς διαβούλιον καὶ
συμφωνία τινῶν ἐπὶ πράξεσι φαύλαις· φατρία
δὲ ἐστὶ—γράφει ὁ Βαλσαμῶν— τὸ συνελθεῖν
καὶ ὁμοφρονῆσαι τινὰς χάριν τοῦ ποιῆσαι τι
κακόν· «ἢ τινὰ μηχανώμενοι, τοῦτο γὰρ τὸ
τυρεύοντες, ἀντὶ τοῦ σκληρὰ καὶ πονηρὰ κατα-
σκευάζοντες κατὰ Ἐπισκόπων ἢ συγκληρι-
κῶν». (Ζωναρᾶς).

Ἐρωτῶ νῦν· ἢ ἐν Θεσσαλονίκῃ Παρασυν-
αγωγῇ, εἶχε πάντα τὰ στοιχεῖα συνωμοσίας
καὶ φατρίας κατὰ τοῦ οἰκείου Πατριάρχου καὶ
τῶν συνεπισκόπων αὐτῶν; οὐδεὶς δύναται νὰ
ἀρνηθῇ τοῦτο. Ἐπεταὶ λοιπὸν ἡ ποινή· ἡ
διαρκὴς καθαιρέσις· «ἐκπιπτέτωσαν πάντη
τοῦ οἰκείου βαθμοῦ».

Ἔτερον Κεφάλαιον. Προσφυγῆς εἰς τὴν
πολιτικὴν ἐξουσίαν·

Ἀντιοχείας Κανὼν ΙΑ' «Εἴ τις Ἐπίσκοπος
ἢ πρεσβύτερος ἢ ὄλος τοῦ κανόνος, ἄνευ γνώ-
μης καὶ γραμμάτων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἐπι-
σκόπων καὶ μάλιστα τοῦ κατὰ τὴν Μητρόπο-
λιν, ὁρμήσειε πρὸς βασιλέα ἀπελθεῖν, τοῦτον

ἀποκηρύττεσθαι καὶ ἀπόβλητον γίνεσθαι οὐ μόνον τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀξίας ἧς μετέχων τυγχάνει, ὡς παρενοχλεῖν τολμῶντα τὰς τοῦ θεοφιλεστάτου ἡμῶν βασιλέως ἀκοὰς παρὰ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας. Εἰ δὲ ἀναγκαία καλεῖται χρεῖα πρὸς βασιλέα ὁρμᾶν, τοῦτο πράττειν μετὰ σκέψεως καὶ γνώμης τοῦ κατὰ τὴν Μητρόπολιν τῆς ἐπαρχίας Ἐπισκόπου καὶ τῶν ἐν αὐτῇ, τοῖς τε τούτων γράμμασιν ἐφουδιάζεσθαι».

Κανὼν IB. «Εἴ τις ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου καθαιρεθεὶς πρεσβύτερος ἢ διάκονος ἢ Ἐπίσκοπος ὑπὸ Συνόδου, ἐνοχλήσῃ τολμήσειε τὰς βασιλέως ἀκοὰς δεόν ἐπὶ μείζονα Ἐπισκόπων Σύνοδον τρέπεσθαι καὶ νομίζει δίκαια ἔχειν προαναφέρειν πλείοσιν Ἐπισκόποις καὶ τὴν παρ' αὐτῶν ἐξέτασίν τε καὶ ἐπίκρισιν ἐκδέχεσθαι, ὁ δὲ τούτων ὀλιγορήσας ἐνοχλήσειε τῷ βασιλεῖ· καὶ τοῦτον μηδεμιᾶς συγγνώμης ἀξιοῦσθαι, μηδὲ χώραν ἀπολογίας ἔχειν, μηδ' ἐλπίδα μελλούσης ἀποκαταστάσεως προσδοκᾶν».

Τί θεσπίζουσιν οἱ Κανόνες οὗτοι οἱ ἐπικυρωθέντες παρὰ τῆς Πενθέκτης καὶ Ἐβδόμης Οἴκουμ. Συνόδου; Ἀπαγορεύουσι κατηγορηματικῶς τὴν ἄνευ ἐγγράφου κανονικῆς ἀδείας προσφυγὴν εἰς τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν (ἐκπροσωπούμενην ὑπὸ τῆς τότε ἀπολυταρχικῆς

βασιλικῆς ἐξουσίας) δι' οἷονδήποτε λόγον, ἢ τὴν ἐπίκλησιν τῆς ἀναμίξεως αὐτῆς εἰς ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα. Ὑπέπεσαν ὑπὸ τὰς διατάξεις τῶν Κανόνων τούτων οἱ δι' ἰστάμενοι ἀρχιερεῖς; ἀναμφήριστον.

Ἄμα τῇ ἐκλογῇ τοῦ Πατριάρχου, ἔφυγαν εἰς Ἀθήνας, ἐκοινολόγησαν πρὸς Ὑπουργοὺς καὶ τμηματάρχας, παρουσιάσθησαν πρὸς τὸν Βασιλέα, συνεννοήθησαν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως περὶ συγκροτήσεως τῆς Παρασυναγωγῆς τῆς Θεσσαλονίκης, ἀπέστειλαν ἔγγραφον πρὸς τὴν Ἱεραρχίαν ἵνα τοὺς ἐξουσιοδοτήσῃ «ὅπως ἐκ συνεννοήσεως μετὰ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κηρύξωσιν ἐξ ὀνόματος τῆς Ἱεραρχίας ἀντικανονικὴν καὶ ἄκυρον τὴν ἐκλογὴν τοῦ Μελετίου». Καὶ ἀπεκρούσθησαν παρὰ τοῦ Μητροπ. Σμύρνης ἀπαντήσαντος αὐτοῖς, ὅτι «διὰ τῆς ἀναμίξεως τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας θὰ ἀνοίξῃ ἔτι περισσότερον ἢ πληγὴ, διὰ δὲ τῆς ἀναμίξεως τοῦ Καίσαρος εἰς τὰ τοῦ Θεοῦ θὰ ὑποδουλωθῇ τέλεον ἡ Ἐκκλησία εἰς σκέψεις καὶ σκοποὺς πολιτικούς» Ἡ προσφυγὴ λοιπὸν εἰς τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν ἀποδείκνυται περιτράνως· ἐπομένως ὑπέπεσαν οὗτοι ὑπὸ τὰς ποινικὰς διατάξεις τῶν Κανόνων διαρκοῦς καὶ ὀριστικῆς καὶ τελεσιδίκου καθαιρέσεως, ἄνευ ἐλπίδος ἀποκαταστάσεως ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἔτερον Κεφάλαιον. Περὶ ἀναίρεσεως τῆς ἰδίας ὑπογραφῆς·

Καρθαγένης Κανῶν ΙΓ΄. «Πολλοὶ οὖν Ἐπίσκοποι συναχθέντες Ἐπίσκοπον χειροτονήσουσιν. Εἰ δὲ ἀνάγκη γένηται, τρεῖς Ἐπίσκοποι ἐν οἰωδήποτε ἂν τόπῳ ὧσι τῷ τοῦ πρωτεύοντος παραγγέλματι χειροτονήσουσιν Ἐπίσκοπον. Καὶ ἐάν τις ἐν τινὶ ἐναντιωθῆ τῇ ἰδίᾳ ὁμολογίᾳ ἢ τῇ ὑπογραφῇ, αὐτὸς ἐαυτὸν ἀποστερήσει τῆς τιμῆς».

Καὶ λοιπὸν ἀπεφάσισαν καὶ ὑπέγραψαν οἱ ἑπτὰ τὴν Συνοδικὴν ἐγκύκλιον τῆς 6 Ὀκτωβρίου περὶ τῆς πατριαρχικῆς ἐκλογῆς; ἀνήρυσαν τὴν ὑπογραφὴν των τῇ 25 Νοεμβρίου καὶ ἀπεχώρησαν ἀρνηθέντες νὰ συμμετάσχωσι ταύτης; Τὸ συμπέρασμα ἀπορρέει ἀφ' ἐαυτοῦ.

Ἔτερον Κεφάλαιον. Ὁ σκανδαλισμὸς τῆς συνειδήσεως τῶν Χριστιανῶν.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐντέλλεται (Κορινθ. Α΄) «ἀπροσκόποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἑλλησι καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ· καθὼς καγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ συμφέρον ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν ἵνα σωθῶσι. Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καγὼ Χριστοῦ». Τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ Ἀποστόλου ἐπαναλαμβάνουσιν οἱ Κανόνες, π. χ. ὁ ΙΒ΄ καὶ ὁ ΜΖ΄ τῆς Πενθέκτης Οἰκουμ. Συνόδου ὄντινα τελευταῖον ἐρμηνεύων ὁ Βαλσαμῶν

γράφει· «Παντὸς σκανδάλου ἀπηλλάχθαι ὁ Κανὼν οὐχὶ τοὺς μοναχοὺς μόνους ἀπαιτεῖ ἀλλὰ καὶ τοὺς πιστοὺς ἅπαντας, καὶ μῆτε ἑαυτοῖς δι' ἑτέρων περιποιεῖν σκάνδαλα μὴτ' ἑτέροις δι' ἑαυτῶν· τοὺς δὲ μοναχοὺς πολλῶ πλέον». Ἐρωτῶ λοιπὸν· Ἐσκανδαλίσθησαν αἱ χριστιανικαὶ συνειδήσεις ἐκ τῶν πολιτείας τῶν διαστάτων ἀρχιερέων; Ἄς ἐρωτηθῶσιν οἱ χριστιανοὶ καὶ θὰ εἶδωμεν τὰς ἀπαντήσεις των. Τὰς δὲ μερικὰς ποινικὰς διατάξεις τῶν ἱ. Κανόνων συνολικῶς ἐπικυροῦσιν ὁ ΙΒ΄ Κανὼν τῆς Πενθέκτης Οἰκουμ. Συνόδου ὁ Α΄ τῆς Ζ΄ Οἰκουμ. Συνόδου καὶ ὁ Κ΄ τῆς ἐν Καρθαγένῃ ἐπικυρωθεῖς ὑπὸ τῶν δύο τούτων Οἰκουμ. Συνόδων.

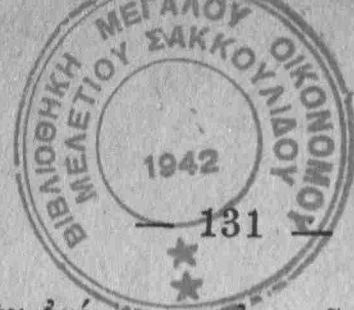
Κατὰ τὰς κανονικὰς λοιπὸν ταύτας Διατάξεις, ἅπαντες οἱ ἐν τῇ Παρασυναγωγῇ Θεσσαλονίκης συνελθόντες εἰσὶν ὑπεύθυνοι ἐπὶ καθαιρέσει δι' ἀπόσχισιν καὶ μὴ ἀναγνώρισιν τοῦ οἰκείου Πατριάρχου καὶ ὡς ἐπιστρέψαντες εἰς τὸν Μητροπ. Καισαρείας τὰ πατριαρχικὰ Γράμματα τῆς ἐκλογῆς. Α΄) διὰ τὸ ἔγκλημα τῆς συνωμοσίας καὶ φατρίας κατὰ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν ἰδίων συνεπισκόπων· Β΄) διὰ τὴν ἀνάμεικτον πολιτικῆς ἐξουσίας εἰς ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα· Γ΄) διὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἰδίας περὶ τῆς ἐκλογῆς Πατριάρχου ὑπογραφῆς· Δ΄) διὰ τὸ σκάνδαλον· Ε΄) ὡς συμπροσευχηθέντες μετὰ

SISMANOGLIO
MIGLIARO

τῶν συλλειτουργησάντων μετὰ τοῦ καθηρημέ-
νου ποτὲ Ἀθηνῶν συνῶδὰ τῷ ΙΑ' Ἀποστο-
λικῷ Κανόνι καὶ τῷ Δ' τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ τὰ
αὐτὰ τῷ ΙΑ' Ἀποστολικῷ θεσπίζοντι.

Δέον ὅμως, φρονῶ, νὰ χορηγηθῶσιν ἐλα-
φρυντικαὶ περιπτώσεις εἰς πολλοὺς τῶν μετα-
σχόντων τῆς Παρασυναγωγῆς τῆς Θεσσαλονί-
κης Μητροπολιτῶν. Εἶναι τὴν σήμερον γνω-
στὸν ἐκ γραμμάτων αὐτῶν εἰς ὁποίας ἐκβια-
στικὰς πιέσεις ὑποκύψαντες πολλοὶ ἐξ αὐτῶν
μετέβησαν ἐκεῖ καὶ πῶς ἀπεδοκίμαζον ἐν τῇ
συνειδήσει τῶν τὰ διαδραματιζόμενα ἐκείσε·
εἶναι δὲ ἀπολύτως βέβαιον ὅτι ἂν ἀφίεντο
ἀνεπηρέαστοι καὶ ἀνεξάρτητοι ἐν τῇ ἐκδηλώσει
τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν φρονημάτων αὐτῶν,
οἱ ἡμῖς εἰς τούτων θὰ συνετάσσοντο μετὰ τῶν
Παλχείων καὶ θὰ ἀνεγνώριζον ἄνευ ἀντιρρή-
σεων σοφιστικῶν τὸν Οἶκουμεν. Πατριάρχην
Μελέτιον. Ἄλλ' ἐν τῷ ἀσφυκτικῷ περιβάλ-
λοντι τῆς Θεσσαλονίκης δὲν ἐτόλμων νὰ ἀντι-
ταχθῶσι κατὰ τῶν ριζοσπαστικῶν. Βεβαίως
ἦτο σφάλμα τῶν τούτων· πλὴν ἀλλὰ ἐν τοῖς
«Βασιλικοῖς» θεσπίζεται «Τὸ βία καὶ φόβῳ
γενόμενον οὐκ ἔρρωται».

Πρὸς τούτοις δὲν πρέπει νὰ παροραθῇ ὅτι
οἱ μετριοπαθεῖς τῆς Παρασυναγωγῆς Μητρο-
πολίται ἐκένωσαν μέχρι τρυγὸς τὸ ποτήριον
τῶν ταπεινώσεων, τῶν ἐξευειλισμῶν, τῶν ὑ-

βρεων. Δὲν ἀνέγνωμεν ἐν ταῖς ἐφημερίσι τὰς
δηλώσεις τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν
Ἐξωτερικῶν ὅτι πρὸς ἀγορὰν τῆς συνειδήσεως
ἐνὸς Μητροπολίτου ἀρκοῦσι 500 δραχμαὶ καὶ
ἐν παράσημον; Μὴ λησμονῶμεν δὲ ὅτι, πλὴν
τοῦ ὅτι ἡ δοθεῖσα ἀμνηστία ἐκάλυψε τὰ γενό-
μενα, ἡ Ἐκκλησία εἶναι Μήτηρ, θεματοφύλαξ τῆς
πραότητος καὶ τῆς μακροθυμίας τοῦ Σωτῆρος,
ὅστις «λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων
οὐκ ἠπεῖλει, ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα
ἐπακολουθήσωμεν τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ» (Πέτρο.
Α'.) καὶ νὰ ἐπιδείξῃ σπλάγγνα οἰκτιρῶν οὐχὶ
πρὸς τοὺς «ἕως ἐπτάκις ἀλλ' ἕως ἐβδομηκον-
τάκις ἐπὶ ἁμαρτήσαντας» (Ματθ. ΙΗ').

ΤΕΛΟΣ

SISMANOGLIO
MECARO

SISMANOGLIO
MEGARÒ